

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov
prijatelj
DOLENJSKI LIST

VOJNA ZA DOLENJSKO BANKO

Največji delničar ostal praznih rok

Skupščina delničarjev Dolenjske banke - Osamljena Nova Kreditna banka Maribor
proti vsem ostalim - Napovedane izpodbitne tožbe - Do srede julija dividende

NOVO MESTO - Skupščina delničarjev Dolenjske banke - bila je prejšnji torek v Novem mestu - se je udeležilo 185 delničarjev oz. njihovih pooblaščenec, ki so imeli 268.459 delnic ali 96 odst. vseh. Ta rekordna udeležba sama po sebi govori o velikem zanimanju delničarjev za to skupščino in njeni pomembnosti.

Tako rekoč o vseh točkah dnevnega reda je bilo glasovanje podobno: dobre tri četrtine proti slabim četrtini. Tista četrtina, ki so jo vedno preglasovali, je bila Nova Kreditna banka Maribor (NKBM), na drugi strani pa so bili glasovi iz kroga Dolenjske banke in Nove ljubljanske banke. Naj je šlo za poročilo Dolenjske banke, poročilo nadzornega odbora, predlog delitve dobička za lansko leto, višino dividende, za temelje poslovne politike banke za letošnje leto ali za imenovanje revizorja - vedno je bilo na eni strani tričetrt glasov za, na drugi četrt proti.

Se posebej se je nesoglasje pokazalo pri volitvah nadomestnih članov upravnega odbora in imenovanju nadomestnega člana nadzornega odbora Dolenjske banke. Medtem ko je upravni odbor v gradivu za sklic skupščine

pripravil predlog, po katerem naj bi eno od štirih izpraznjenih mest v 7-članskem upravnem odboru zasedel predstavnik NKMB kot največjega, 24-odstotnega delničarja Dolenjske banke, so iz Maribora prišli s predlogom, po katerem naj bi vsa ta štiri mesta zasedli njihovi predstavniki, se pravi, da bi NKBM s 4 člani imela večino v 7-članskem upravnem odboru, svojega predstavnika pa naj bi imela (tudi po predlogu upravnega odbora Dolenjske banke) tudi v nadzornem odboru. Na sami skupščini pa je s protipredlogom prišla NLB oziroma njen pooblaščenec, ki je predlagal tako sestavo nadomestnih članov, da NKBM ne bi imela nobenega predstavnika ne v upravnem ne v nadzornem odboru Dolenjske banke. In tak predlog so s tričetrtinsko večino tudi izglasovali.

Franci Borsan, direktor Dolenjske banke

Prav tako je propadel predlog mariborskih bankirjev za spremembo tistega člena statuta Dolenjske banke, ki omejuje glasovalno pravico posameznemu delničarju na največ 20 odst. ne glede na število delnic. To seveda ne gre v račun NKBM, ki ima 24 odst. vseh delnic in je tako tudi največji delničar Dolenjske banke. Pooblaščenec NKMB je na sklepe petih točk dnevnega reda napovedal vložitev izpodbitne tožbe.

Kakorkoli že, delničarji so na skupščini sprejeli sklep, da se slabih 54 milijonov tolarjev ali 10,5 odst. lanskega dobička, ki znaša 515,7 milijona tolarjev, nameni za izplačilo udeležbe na dobičku članom upravnega in nadzornega odbora ter zaposlenim delavcem, ostali dobiček pa ostane nerazporejen. Dividendo v višini 1000 tolarjev na delnico bodo najkasneje do srede julija izplačali iz nerazporejenega dobička za leto 1997.

A. BARTELJ

SPREJEM KRVODAJALCEV PRI ŽUPANIH

NOVO MESTO - Območno združenje Rdečega križa Novo mesto je tudi letos organiziralo sprejeme krvodajalcev pri županih vseh šestih občin na tem območju. Sprejemi so potekali od 3. do 30. junija. Vsak župan je povabil deset moških in deset žensk, ki so velikokrat darovali kri. Na sprejemu so se jim zahvalili in poudarili pomembnost darovanja krvi.

Dogovor o Revozovih plačah

Podpisali so ga predstavniki sindikatov in predsednik Revozove uprave - V prvem polletju iz novomeške tovarne 61.492 Cliov

NOVO MESTO - Prejšnjo sredo so predstavniki vseh treh v Revozu delujočih sindikatov - Janez Jakša za Sindikat delavcev Revoza, Andrej Rajk za Neodvisni sindikat in Jože Miklič za SKEI - in predsednik Revozove uprave Bernard Coursat podpisali dogovor, ki ureja različna vprašanja s področja plač. Ta dogovor naj bi naredil konec grožnjam s stavko in postavil jasna izhodišča za nadaljnje razgovore med sindikati in vodstvom podjetja.

Dogovor je uresničujejo, saj so bile plače za maj že višje za 2,7 odst. Plače za september bodo višje za rast življenjskih stroškov v obdobju april - julij, v plači za januar prihodnjega leta pa naj bi poročali tudi morebitno razliko glede na državni dogovor o politiki plač. Prav tako naj bi Revozove plače, če se bo izkazalo za potrebno, uskladili zaradi morebitnega vpliva davka na dodano vrednost; del stimulacije, ki je sestavni del plače, so že prenesli v osnovno plačo, kar je tudi dobro za zaposlene.

Po tem dogovoru lahko v Revozovi tovarni delovni čas prilagajajo glede na potrebe, zato so ustanovili tako imenovano banko ur in se dogovorili za način vlaganja, izrabe in plačila ur, vloženi v to banko.

Sicer pa so v prvem polletju v Revozovi tovarni proizvedli 61.492 avtomobilov Renault Clio in tako v celoti izpolnili zastavljeni plan. Največ, 34 odst., so jih izvozili na nemško in avstrijsko

V drugi polovici tedna bo spremenljivo z občasnimi padavinami. Hladneje bo!

SLOVESNO V VOJAŠNICI CERKLJE OB KRKI

CERKLJE OB KRKI - Jutri ob 16. uri bo v vojašnici v Cerkljah ob Krki tradicionalna slovesnost v počastitev bojev za vojašnico in letališče Cerklje ob Krki. Takrat bodo tudi prisegli mladi vojaki. Ob 15. uri bodo pred galerijo v vojašnici v Cerkljah ob Krki odprli razstavo del Milene Gramc in Nevenke Ruškovič, članic Društva likovnikov Brežice. Razstavo bo odprl Vlado Deržič, župan občine Brežice. Pol ure pred otvoritvijo bosta pred galerijo nastopila Pihalni orkester iz Kostanjevice na Krki in moški pevski zbor Planina iz Cerklj ob Krki.

SREČANJE PODEŽELSKIH ŽENSK POSAVJA

SEVNICA - Z razstavo ročnih del s podeželja ter z nastopom ljudskih pevk in godcev bo sevnško društvo kmetec, ki ga vodi Ida Stuček, v soboto, 10. julija, ob 15. uri pospremlilo srečanje podeželskih žensk Posavja na sevnškem gradu.

Berite danes

- stran 2:
• **Izobrazba še ne pomeni kariere**
- stran 3:
• **Ze peto praznovanje občine Škocjan**
- stran 4:
• **Seja brez opozicije**
- stran 5:
• **Brezposelni so še vedno najcenejša pomoč**
- stran 6:
• **Greda je povsem v slovenskih rokah**
- stran 8:
• **Verjela sta v servis za čiščenje**
- stran 11:
• **Gangsterski obračun sredi belega dne v mestu**
- stran 12:
• **Pfleiderer Novoterm duši sosede**
- stran 24:
• **Rock Otočec 99 zdelovala vročina**

Uspehi mladih glasbenikov

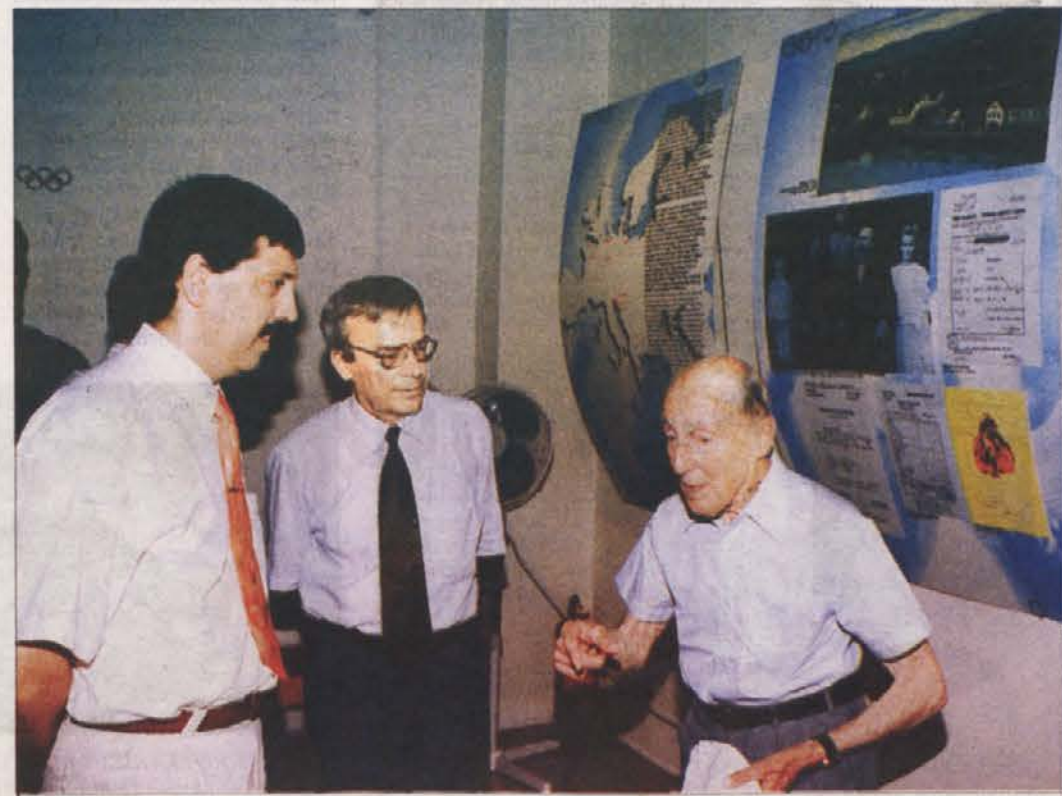
Lepa dolenjska bera plaket na tekmovanju klavirskih duov v Mariboru - Novomeška glasbena šola dve zlati

MARIBOR - Učenci Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta so ponovno zabeležili lepe uspehe. Na tekmovanju mladih glasbenikov v klavirskem duu, ki ga v spomin na učitelja, pianista in vsestranskega glasbenika dr. Romana Klasince pripravlja Srednja glasbena in baletna šola v Mariboru, so minulo soboto in nedeljo, 3. in 4. julija, osvojili dve zlati, srebrno in bronasto plaketo. Z območja širše Dolenjske so se tekmovanja udeležili še učenci kočevske glasbene šole, ki so osvojili srebrno in bronasto plaketo, ter učenci ribniške glasbene šole, ki so prinesli domov srebrno plaketo.

V petih starostnih kategorijah se je pomerilo 114 udeležencev oziroma 57 klavirskih duov. Novomeški klavirski duo Tadej Kristan in Katja Brkič (mentorici Vida Zorko in Tatjana Hadl) je

osvojil najvišje število točk med vsemi tekmovalci (98,66), pripadla mu je nagrada za najvišje ocenjena tekmovalca in nastop na zaključnem koncertu. V 1. kategoriji je zlato plaketo osvojil še novomeški duo Urška Žagar in Aleša Dular (mentorica Cvetka Hribar), srebrno pa ribniški duo Lovrenc Oražem in Maša Karpov (mentorica Janja Galičič) ter kočevski duo Tajda Planinc in Maksim Bogdanov (mentorica Natalija Bogdanova). V 2. kategoriji sta srebrno plaketo osvojila novomeški duo Jerica Miklič in Manca Dular (mentorica Tatjana Hadl) ter kočevski duo Dorian Granda in Jože Papež (mentorica Natalija Bogdanova). V 3. kategoriji je duo Andreja Drevo in N. Suhadolnik (mentorica Cvetka Hribar) novomeške glasbene šole osvojil srebrno plaketo.

MiM

LEON ŠTUKELJ NA SVOJI RAZSTAVI - V ponedeljek, 5. julija, je bil na obisku v svojem ljubljenskem Novem mestu najstarejši olimpijonec na svetu Leon Štukelj. V Dolenjski galeriji si je v spremstvu novomeškega župana dr. Toneta Starca in direktorja Dolenjskega muzeja ter avtorja razstave "100 let Leona Štuklja" Zdenka Pielja v miru in zbrano ogledal razstavo, za kar ob otvoritvi lani novembra ni bilo časa. Duhovno in telesno čil in okreten 100-letnik je na ogledu podoživil posamezne dogodke iz svojega lepega, bogatega in uspešnega življenja in natrosil vrsto podatkov, zanimivosti in anekdot. (Foto: A. B.)

ŠTAJERCI SO SE OPEKLI

Hoteli vse, dobili nič

Nedavne skupščine delničarjev Dolenjske banke (DB) se je udeležilo 96 odst. delničarjev oz. njihovih pooblaščenec. Ta rekordna udeležba sama po sebi govori o velikem zanimanju delničarjev te prve večje slovenske privatne banke za njeno nadaljnjo pot. In prav o tem, o nadaljnji poti, da ne rečemo usodi DB, so odločali na tej skupščini.

Na njej je Nova ljubljanska banka (NLB) dobila še eno veliko bitko v vojni z Novo Kreditno banko Maribor (NKBM) za DB. Ker so Mariborčani na zadnji skupščini DB zahtevali vse, niso dobili nič. Niso se strinjali, da bi imeli v upravnem in nadzornem odboru DB po enega članka, marveč so hoteli 7-članski upravni odbor in s tem banko v celoti obvladovati s 4 svojimi člani. Veliki rival NLB je vrnil udarec kar na sami skupščini. Njihov protipredlog, po katerem ni ne v upravnem ne v nadzornem odboru niti enega mariborskega članka, je bil sprejet s tričetrtinsko večino. To jasno govori o razmerju sil pa tudi o tem, da DB ni sramežljiva in v usodo vdana nevesta, ki nemočno gleda, kako se bo iztekla vojna zanj in kdo si jo bo vzel. Ker poželjivi dolenjski bančni mladenki samski stan očitno ni usojen, si je sama izbrala svojega ženina in mu proti neljubemu in zoprnemu snubcu trdno stoji ob strani.

To so pokazali tudi dolenjsko-ljubljanski "združeni glasovi" v vseh točkah. Mariborčani bi se morali vsaj zamisliti, ker je bilo proti njihovemu predlogu za spremembo statuta DB ravno toliko glasov (tričetrti in drobiž), kot bi jih moralo biti za, da bi bil sprejet. Oni pa so, neuslišani in očitno užaljeni ljubimci, glasovali proti po dolgem in počez. Ne samo proti imenovanju revizorja, ampak tudi - največji delničarji! - proti temeljem poslovne politike DB za letošnje leto in celo proti taki tehnični banalnosti, kot je informacija o zamenjavi zamenljivih obveznic v navadne delnice.

Po tem, da je zadnja skupščina DB jasno in s tričetrtinsko večino pokazala, da DB ne bo bitka v bančni skupini z NKBM, ampak vsekakor z NLB, bi pričakovali, da bodo Mariborčani skušali za čim boljše ceno prodati delnice DB. Vendar nič ne kaže na to. Ali so slabi gospodarji ali pa imajo pri tem pokru v rokavi že ves čas skritega asa? Če ga imajo in kdo je to, se bo moralo kmalu pokazati.

ANDREJ BARTELJ

Odstop ministra Gabra

Nekoč ob obisku v osnovni šoli v Leskovcu pri Krškem je tedanji minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber na vprašanje občinstva odgovoril: "Nauk o religiji da, verouk v šoli ne!" Koliko si je s to in podobnimi izjavami o laični šoli spodmaknil ministrski stolček, na katerem je preživel veliko vlad? Vsekakor je njegov odločni ne neposredni dejavni navzočnosti Cerkve v šoli prispeval k njegovi odločitvi, da zapusti ministrsko mesto. Eden najuspešnejših, če ne celo najboljši študent svoje generacije na nekdanji Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo Ljubljana je pač ostal načeln v svoji drž. Odhaja brez občutka poraženca. Tako se ga da razumeti, ko pravi, da je v svojem mandatu opravil zastavljeno in začeto delo in da se vrača med učitelje. Odhod bi se lahko zgodil drugače, vendar je pustil, da se je končalo šolsko leto in je šele potem javno povedal, da gre. Šolarji so odšli na počitnice in tako niso čutili stresa enega vladnih vrhov. Javnost je ministrov napoved o odstopu sprejela z mešanimi občutki. Tako kot nemara vsakič ob menjavi pri vrhu vlade se tudi tokrat pojavljajo vprašanja o vzrokih in o tem, kako bo v bodoče. Se tudi vam porajajo taka vprašanja? Odstop ministra Gabra in šolstvo po Gabru sta temi tokratne ankete Dolenjskega lista.

BRANKO ŠTAJDOHAR, strojni inženir iz Velikega Neraja pri Dragatušu: "Ne zanimam se za politiko, zato tudi dela ministra Gabra ne poznam. Zaradi tega ne vem, kakšen je pravi razlog za odstop in tudi ocene o njegovem predlogu, da zapusti ministrski stolček, ne morem dati. Navadni smrtniki morda sploh nikoli ne bomo zvedeli, kaj je pravi razlog za njegovo takšno potezo."

MIRA IVANOVIČ, dipl. biologija s Sel pri Semiču: "Škoda, da odstopa minister, ki je kar veliko naredil, in to prav v trenutku, ko je v šolstvu še veliko dela in ko se začne devetletka. Lahko bi vzdržal vsaj do konca mandata, saj bi težko rekla, da je naredil prav vse. Ni mi jasno, kam se mu tako mudi, sumim pa, da so gotovo še kakšni vzroki za njegov odstop, ki jih ni razkril."

LIDIJA ŽAGAR, šolska svetovalna delavka iz Kočevja: "Gaber je bil 7 let na položaju ministra in to je dovolj dolga doba. Čas je, da da prilagoditost za uvajanje sprememb v šolstvu še komu drugemu. Njegovo delo se bo nadaljevalo, v kakšno smer, pa je seveda odvisno od tega, kdo ga bo zamenjal. Zastavljene spremembe so dobre, vendar pa bo potrebno še marsikaj razdelati."

MARIJA LOVŠIN, vodja ribniške podružnične šole Sušje: "Kdorkoli bo zamenjal Gabra, upam, da bo pametno speljal začeto delo. Pričakujem, da bo razumel učitelje, ki si prizadevamo za zniževanje normativov učencev v razredih. To bo pogoj za dobro devetletko. Nanjo kot učiteljica ne gledam negativno, razumem pa za skrbjenost staršev, saj bodo zahteve do otrok večje."

FRANC KOZINC, študent 3. letnika agronomije, doma z Metnega Vrha: "Mislim, da ne bo nobene škode, ker je odstopil minister za šolstvo dr. Slavko Gaber. Čeprav ne poznam razlogov za njegovo odločitev, lahko povem, da kakšnega 'žalovanja' ne bo tudi zato, ker je Gaber 'zamočil' že pri maturi. Napravil je tudi še nekaj drugih, med šolajočimi se in šolniki, nerazumljivih potez."

MATILDA KAJNC, upokojena učiteljica, doma na Volčjih Njivah: "Zdi se mi, da je škoda za šolstvo, ker je odstopil minister dr. Slavko Gaber. Kolikor sem namreč spremljala dogajanja, čeravno sem že dolgo v pokopju, je Gaber naredil veliko dobrega za slovensko šolstvo. Predvsem se mi zdi pomembno, da je dajal pri svojem delu prednost stroki pred politiko."

ANTON ZUPET, ravnatelj OŠ Frana Metelke v Škocjanu: "Odstop ministra Gabra je bil zame presenečenje. Ker je šolsko ministrstvo uspešno vodil celih devet let, se človek zboji, da bo po njegovem sistemu. Gaber je v tem času opravil veliko delo pri reorganizaciji šolstva, ki pa ga je tudi finančno stabiliziral. Zrušila ga ni opozicija, ampak, kot kaže, obratni znotraj stranke."

FRANC POVHE, receptor v Termah Catež, doma na Mikotah pri Raki: "Kot človek je lahko dober. Kot minister ni bil najprimernejši. Pri tem ni pomembno, v kateri stranki je. Za to funkcijo je premlad in premalo izkušen, zato včasih ni bil kos provokacijam. Za primerjavo pogledimo Nemčijo, tam ni tako mladih na tako zahtevnih funkcijah. Ministre pri nas menjajo prehitro."

VINKO IVANŠEK, poklicni šofer iz Globočice: "Vsak ima svoj način dela. Ni pa vseeno, kdo je v državi na vrhu oblasti. Pri delu na vrhu je čuda zlorab, za vse niti ne vemo. Nekateri pravijo, da to zdaj ni Gabrov odstop, ampak Gabrov start. S temi bi se kar strinjal. Vendar ta odstop ni nekaj izrednega, saj jih je že veliko, ki čakajo na to mesto in ki tudi poznajo to delo."

Izobrazba še ne pomeni kariere

Vse več žensk zelo izobraženih - V šoli uspešnejše od moških, na vodilnih položajih jih pa kljub temu ni - Za moškega družina balzam, za žensko predvsem obremenitev

NOVO MESTO - "Leta 1900 so na olimpijskih igrah prvič sodelovale tudi ženske in pokazale, da bo v 20. stoletju velik preboj žensk tudi na ostala področja življenja izven družine," je na pogovoru o položaju žensk v Sloveniji prejšnji teden v Novem mestu povedala direktorica vladnega urada za žensko politiko Vera Kozmik.

Na začetku tega stoletja skoraj ni bilo mogoče razmišljati, da bi se tudi ženske izobraževale na gimnaziji ali univerzi. Danes so pričakovanja in aspiracije žensk zahtevnejše od fantov. Kar 60 odst. populacije na fakulteti so dekleta, ki študij tudi dokončajo. Uspešnejše od fantov so tudi v srednjih šolah pri prehodu iz nižjega letnika v višji. "Toda vse le ni tako super, dekleta se vpisujejo predvsem v dekliške šole in fantje v fantovske šole. V gimnaziji prevladujejo dekleta, preko 70 odst., kar pomeni, da imajo tudi večje možnosti za študij. Najbolje pa bi bilo, da bi bila približno enaka razporeditev po spolu," meni Kozmikova.

Mlajša populacija deklet in žensk pri nas je zelo izobražena. Ženske so željne znanja, na kar kaže tudi tretja univerza, kjer je veliko žensk. Delež žensk, ki študirajo po diplomu, se zelo povečuje in kaže, da bo v nekaj letih izenačen z deležem moških. Vse večje tudi žensk, ki so doktorirale, čeprav to samo po sebi še ne pomeni kariere. Delež žensk na odgovornih in visokih mestih pa ni tako velik. "Ženske pravijo, da morajo za ta mesta strogo izpolnjevati vse formalnosti, medtem ko za moške to ni nujno," je povedala Kozmikova. Po koncu šole se mora ženska odločiti za kariero ali

družino, za moške pa ta odločitev ni potrebna. Zanj je družina balzam, žensko pa družina tudi precej obremenjuje. Vzame ji več energije in časa, saj v družini še ni prišlo do enakomerne delitve dela. Tempo življenja in dela ženske med 30. in 40. letom je drugačen kot pri moškem. Sodobni gospodinjstvi stroji so žensko doma le delno razbremenili, še vedno pa

se veliko več ukvarjajo z otroki kot moški.

V bodoče bo pomembna tako ženska kot moška volja, ena z drugo in brez izključevanja, kajti celovit pogled prinašata le obe skupaj. Pred kratkim je bilo v državnem zboru srečanje članic občinskih svetov, ki so postavile vprašanja, ki jih drugače v državnem zboru ni slišati, so pa prav tako pomembna za kvaliteto našega življenja. Tudi prisotne ženske na tem sestanku so si zadale naloge, da bodo v svojih sredinah opozarjale na probleme, na katere moški pozabljajo oz. jih ne poznajo. Na ta način bodo opozorile nase in postale bolj vidne tudi za volilce.

J. DORNIŽ

PREVOZ UPARJALNIKOV DVAKRAT

LJUBLJANA - Slovenska cestna podjetja opozarjajo, da bo prevoz uparjalnikov za JE Krško potekal dvakrat in sicer od ponedeljka do ponedeljka, od 30. avgusta do 6. septembra, ter od 13. do 20. septembra. Na našem področju bo prevoz potekal 6. dan od smeri Ljubljana Zdobrova-Trebnje med 7. uro in 19.30, 7. dan Trebnje-Smednik Rada med 7. in 17. uro in 8. dan Smednik-Krško med 7. in 13. uro. Ponekod bodo možni obvozi, ponekod bodo popolne zapore do ene ure, podrobnejše informacije bodo sledile po medijih.

Srečanje na Bazi 20

V Društvu za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu je včlanjenih nad 400 prostovoljcev

KOČEVSKI ROG - Na Bazi 20 se je v soboto, 3.7., dopoldne zbralo skoraj 300 članov Društva za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu na občnem zboru. Glasbeno skupino Nagelj iz Kočevja, v kateri nastopa 8 pevk, je začela druženje z Zdravljico, predsednik društva Jože Bučar pa je pozdravil člane in goste, med katerimi so bili predstavniki občin in borbevalskih organizacij iz Kočevja, Novega mesta, Dol. Toplice, Semiča in Žužemberka.

V preglednem poročilu je med drugim povedal, da je leta 1992 začelo skrbeti za ureditev partizanskih grobišč prvih 11 ljudi, zdaj pa ima društvo nekaj nad 400 članov. Dvakrat na leto očistijo steze, okolico grobov in spominskih obeležij na Rogu. Začeli so urejati tudi partizanski del grobišča v Starem Logu. Uredili ga bodo pa zamislil arh. prof. B. Mušiča, tako da bo do leta 2002 urejeno skupno zadnje počivališče: za padle partizane in talce, ki so jih tu pobili nacifasisti, za kočevske staroselce in za umrle sedanje prebivalce tega kočevskega kraja. Na tako urejeno pokopališče bodo prenesli tudi spominsko ploščo padlega pesnika Mirana Jarca s hiše, ki zdaj na Rogu propada.

Med gosti je bil tudi general Tavčar, poslanec Zmago Jelincič pa je v imenu SNS med drugim govoril o spoštovanju pomnikov NOB in žrtev, padlih v bojih z okupatorji. Med drugim je pove-

dal, da bo njegova stranka prispevala društvu 300.000 tolarjev za redno delo, ki zasluži vsa pohvala in podporo javnosti. Podžupan mestne občine Novo mesto Marjan Somrak se je poleg Naceta Karničnika iz Kočevja zahvalil članom društva za njihovo zgledno prostovoljno delo. Ko so sprejeli načrt dela za prihodnja leta, je Jože Bučar s šopkom cvetja čestital 89-letni Tereziji Rabselj iz Poljan, najstarejši članici društva.

S prisrčnim kulturnim sporedom kočevskih pevk in mladine iz Dol. Toplice, Straže in Soteske, ki ga je vodila Darja Zupančič, se je občni zbor prelil v prijetno druženje ljudi, ki s prostovoljnimi humanim delom skrbijo za ohranitev spomina na leta NOB.

T. GOŠNIK

ODMEVEN KVIZ MAXOVI ZAKLADI

TREBNJE - Od junija 1999 do marca 2000 bo na Radiu Max vsako soboto dopoldne kviz Maxovi zakladi, ki ga trebanjski radijski snujejo družno z vodjo projekta Po poteh Dolenjske in Bele krajine, mag. Markom Koščakom. Vsako soboto ob 10. uri v oddajah oz. kvizih skušajo poslušalcem približati naravne lepote in znamenitosti tega dela Slovenije. Prireditev sboje pripravi kviz potekal tudi na terenu. Za iskanje zakladov je dal na uporabo vozila Avtocenter Vovk Trebnje. Glavna pokrovitelj projekta sta Telekom in Mobitel.

TABOR "KROŽKARJEV" RDEČEGA KRIŽA - OZRK Novo mesto je od 26. do 30. junija v Domu Štrk pri Ptuju organiziralo tabor "krožkarjev" Rdečega križa. Omenjenega tabora se je udeležilo 46 najboljših prizadevnih članov krožkov RK iz 16 osnovnih šol z širšega novomeškega območja. Glavni poudarek tabora je bil na spoznavanju znamenitosti in posebnosti okolja, kakor tudi zdrav in kreativen način preživljanja prostega časa. Stroške tabora bo povrnilo območno združenje ob pomoči pokroviteljev.

ODREDBA O PREPOVEDI UVOZA

LJUBLJANA - Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS je izdal Odredbo o prepovedi uvoza živih klavnih živali, živih in surovin živalskega izvora, vseh živil, ki vsebujejo živila in surovine živalskega izvora ter krme, vse belgijskega porekla. Uredba je bila objavljena v Uradnem listu 2. julija letos, veljati pa je začela naslednji dan. Ta dan je prenehala veljati Odredba o prepovedi uvoza živih klavnih živali, surovin in dodatkov živalskega izvora, krmil in živil živalskega izvora iz držav članic Evropske unije (objavljena v Uradnem listu RS, št. 45/99). Minister je izdal novo uredbo zato, da bi preprečil vnos ostankov strupene snovi dioksina v prehransko verigo v Sloveniji. Nova odredba tudi določa, da mora biti prejem omenjenim pošiljkam obvezno priloženo potrdilo ali izjava pristojnega organa države, iz katere pošiljka prihaja, da vsebnosti dioksina niso preokračene.

Železniški terminal v Revozu

Iz Ljubljane naj bi ga v kratkem preselili v Novo mesto - Eden od dogovorov posveta o železniški infrastrukturi

NOVO MESTO - V ponedeljek je predsednik Državnega sveta Tone Hrovat v Novem mestu sklical posvet o možnostih razvoja železniške infrastrukture in odprtja logističnega centra v Novem mestu, ki so se ga udeležili minister za promet in zveze Anton Bergauer, francoska veleposlanica, predstavniki Slovenskih železnic, lokalne skupnosti in gospodarstva.

Znano je, da bo Dolenjska zadnja v Sloveniji dobila avtocesto, zgrajena naj bi bila šele leta 2004, močno izvozno usmerjena regija pa je na žalost tudi brez ustrezne železniške infrastrukture. Izboljšanje železniške in cestne povezave pa je eden od pogojev za podaljšanje pogodbe Renaulta z Revozom, še posebej, kot je povedal predsednik uprave Revoza Bernard Coursat, ker nameravajo v bodoče v Novem mestu povečati proizvodnjo avtomobilov iz sedanjih 500 na 800 do 850 dnevno. To pa pomeni, da bi se število tovornjakov iz sedanjih 170 na dan povečalo na 250.

Na posvetu so sklenili, da kot prvo iz Ljubljane, kamor sedaj prihaja vsak dan tovor za Revoz, potem pa ga s tovornjaki prepelejo v tovarno, v Novo mesto preselijo železniški kontejnerski terminal, verjetno kar na dvorišče Revoza, medtem ko bo poleg tega terminala v Novem mestu potrebna zgraditi še en terminal, ki bo namenjen celotni dolenjsko-belo-kranjski regiji. Pri uresničevanju projektov bodo ministrstvu za promet pomagali tovarna Revoz, novomeška občina, pri pridobivanju sredstev iz evropskih strukturnih skladov pa je pomoč nudila tudi francoska država. Minister Bergauer je na posvetu predstavil tudi nacionalni program obnove železniškega sistema, kjer se bo zavezal za hitrejšo obnovo dolenjske železnice.

Čeprav bi bila posodobitev cestne in železniške povezave za Dolenjsko že včeraj pozna, predvsem gospodarstveniki, upajo, da se bodo stvari uredile vsaj v kratkem oz. v obljubljenih rokih.

J. D.

Mariborsko pismo

Izčrpano mesto se samo ne more rešiti

Gospodarska agonija Maribora se nadaljuje

MARIBOR - V teh dneh je na višku dogajanje na festivalu Lent 99, ki poteka na sedmih odrih ob obali Drave v starem mestnem središču. Na festivalskem prizorišču se vsak večer zbere od 10.000 do 20.000 obiskovalcev. Minulo soboto, ko se je v okviru festivala Lent na velikem odru ob Dravi v veličastnim ognjemetu končalo mednarodno folklorno srečanje Folkart, pa se je v središču Maribora nagnetlo kar 60.000 ljudi.

Na festivalu, ki ga že nekaj let zapore organizira Narodni dom v Mariboru z ambicioznim in sposobnim direktorjem Vladimirjem Rukavino na čelu, se bo letos izvrstilo več kot 400 koncertov, gledaliških predstav, folklornih nastopov in drugih prireditev. Mnogi Mariborčani, ki jih pesti socialna stiska, izkoristijo svoj dopust v času festivala.

Medtem ko se Mariborčani, še zlasti mladi, veselijo na Lentu, pa je mariborski župan Boris Sovič pisal predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku dramatično pismo. Seznanil ga je, da je Maribor v juniju izgubil 700 delovnih mest (v stečaj sta morali podjetje MTT-Tovarna tkanin Melje in Merinka Matair) ter da je tekstilna panoga gos-

podarstva skoraj v celoti propadla. Poleg tega pa je ogroženih še 700 delovnih mest (200 v podjetju Vesna, ki ga je s so-vražnimi nameni prevzel lastnik iz Hrvaške, ter 400 v podjetjih, kjer se končuje prisilna poravnava).

Sovičev opozorilo dr. Drnovšku je več kot upravičeno, saj podatki, ki jih je v minulih dneh obelodanila Agencija za plačilni promet, kažejo, da se gospodarske razmere v Mariboru še vedno dramatično slabšajo, medtem ko se v večini slovenskih mest in občin izboljšujejo.

Mariborsko gospodarstvo je lani ustvarilo največjo neto izgubo v državi, ki je znašala 10,9 milijarde tolarjev oziroma 60 odstotkov več kot leto prej. Z izgubo je poslovalo kar 858 gospodarskih družb, zlasti v tekstilni in kovinski industriji.

Mestna občina Maribor je tako na čelu lanskega leta največji neto izgubi v Sloveniji. Sledi ji Krško s 5 milijardami tolarjev izgub, Ruše s 4,2 milijarde tolarjev in Šoštanj s 2,5 milijarde tolarjev izgub. Na srečo pa je gospodarstvo v 81 občinah lani doseglo pozitiven finančni izid. Najvišji je bil v Ljubljani, kjer je znašal 22,3 milijarde tolarjev, sledijo pa Novo mesto s 7 milijardami tolarjev, Kranj s preko 6 milijardami tolarjev in Koper s 5,3 milijarde tolarjev pozitivnega neto finančnega izida.

Gospodarska agonija Maribora se torej nadaljuje. Tehnološko zastarelo in kapitalsko izčrpano mesto, v katerem je stopnja brezposelnosti 24-odstotna, se samo iz nje ne more več rešiti. Ali mu bo po desetletju opozarjanj in moledovanj vendarle kdo priskočil na pomoč?

TOMAŽ KŠELA

Varna hiša tudi v Novem mestu

Zatočišče za matere in otroke - žrtve nasilja - Komaj odprta, pa že polna - Največ nasilja v družini - Denar za varno hišo med prvimi zbirali dijaki novomeškega šolskega centra

NOVO MESTO - Varnim hišam v Ljubljani, Mariboru in Krškem, kamor se lahko zatečejo tepene, ustrahovane in zaničevane ženske z otroki, se je prejšnji mesec pridružila tudi varna hiša v Novem mestu. Zanj se je prizadevalo novomeško Društvo življenje brez nasilja, ki deluje dobro leto in pol, potem ko so glede na klice žensk in otrok v stiski ugotovili, da je taka hiša nujno potrebna. Kako potrebna je, dokazuje tudi to, da so jo odprli predčasno in je že polna. V njej so našli začasno zatočišče dve materi in šest otrok.

Novomeško Društvo življenje brez nasilja je mlado društvo, ki nudi pomoč in podporo ženskam in otrokom - žrtvam družinskega nasilja in spolnih zlorab. V letu in pol delovanja so ustanovili skupine za samopomoč, krizni telefon, materam svetujejo, jim pomagajo pri iskanju stanovanja, vzpostaviti stikov z različnimi ustanovami, pomagajo pa jim tudi finančno privedi najhujše. Ključni na krizni telefon potrjujejo, da je nasilje v družini zelo veliko, zato so v društvu pohiteli z iskanjem varne hiše. Na kriznem telefonu (068/321 934 ali 317 195) dela pet prostovoljki, in sicer vsak tork in četrtek od 8. do 12. ure dopoldan in od 20. do 23. ure zvečer. Dnevno sprejmejo do štiri klice, največkrat jih pokličejo ženske in kar v

85 odst. zaradi nasilja v družini. Pri okrog 35 odst. primerov pa nasilje, fizično, psihično, spolne zlorabe in surovo ravnanje z otroki, traja že več kot 10 let. Na vprašanje, zakaj vztrajajo v takšnem razmerju, pa so ženske odgovorile, da zato, ker nimajo kam pobegniti, ker jim moč grozi s samomorom ali z ubojem oz. z ubojem otrok, staršev, pa tudi zaradi pritiska okolja. Največkrat ženske zastavljajo pravna vprašanja in kako postati ekonomsko neodvisna, veliko je strahu, samoobtoževanja, desetina žensk pa je celo sprasovala, ali jo mož lahko tepe.

Čeprav so varno hišo namerali odpreti šele v oktobru, so jo zaradi velikih potreb odprli že prejšnji mesec. Zaradi varnosti žensk in otrok, ki so tu našli zato-

čišče, pa njene lokacije ne izdajo. Za povračilo najemnine in drugih stroškov ter za zaposlitev strokovnjakinje zbirajo denar, med prvimi pa so jim pri zbiranju priskočili na pomoč dijaki novomeškega šolskega centra. Dva meseca pred koncem šolskega leta so zbirali denar za varno hišo, akcijo pa so

Ker matere z otroki, ki zaradi nasilja pobegejo od doma, ostanejo največkrat brez vsega, so v društvu odprli posebno knjižnico - "Za krizne razmere". Poleg denarnih prispevkov za varno hišo pa sprejemajo tudi oblačila, hrano, igrače. Naslov: Društvo življenje brez nasilja, Novi trg 6, Novo mesto, pokličete pa jih lahko tudi po telefonu: (068) 317 195, 321 934.

zaključili z dvodnevni koleksarjenjem od Novega mesta preko Celja in Ljubljane nazaj v Novo mesto in z dobrodelno prireditvijo na Loki prejšnji teden.

J. DORNIŽ

UDELEŽENCI IZKUSTVENIH DELAVNIC - Nekateri srednješolci so se že drugič udeležili izkustvenih delavnic, ki so edine te vrste v Sloveniji, mladim pa pomagajo reševati njihove probleme in jih učijo medsebojno komunicirati. (Foto: J. D.)

Že 6. izkustvene delavnice

Za Zoisove štipendiste jih je organiziral Klub za nadarjene učence v sodelovanju z novomeškim zavodom za zaposlovanje

SEVNO NA TRŠKI GORI - Prejšnji teden so na novomeški Srednji kmetijski šoli Grm potekale že šeste izkustvene delavnice po vrsti, ki jih je tako kot vsa leta do sedaj za Zoisove štipendiste srednješolce organiziral Klub za nadarjene učence iz Novega mesta, sponzorirala pa jih je novomeška enota Zavoda RS za zaposlovanje. Tovrstne delavnice je Klub za nadarjene učence, katerega predsednica je mag. Ana Blažič, izvajal tudi že prej, zato so zanje to že desete po vrsti.

Letošnjih enotedenskih delavnic se je udeležilo 32 srednješolcev iz cele Slovenije, med njimi pa so bila predvsem dekleta. Delo je sočasno potekalo v dveh skupinah, vodila sta ju Vilma Kersnik in Bojan Pucelj, ki je program razvil in ga tudi že vseh deset let vsebinsko pripravlja in dopolnjuje, namenjen pa je treningu komunikacije, razreševanju konfliktov in reševanju problemov. Da je na taboru vse teklo brez zapletov, pa je skrbel taborovodja Tone Goršin.

Še to edine delavnice v Sloveniji s takšnim programom, ki pa so jih mladi zelo dobro sprejeli, saj gre za znanja, ki jih nikjer ne učijo, ampak so prepuščena posameznikom in družini. "Veščine komunikacije so zelo pomembne, z njimi lahko izboljša učinkovitost in uspešnost delovanja ter osebno zadovoljstvo," pravi Pucelj, ki je po izobrazbi dipl. sociolog in dipl. transakcijski analitik. Vse, kar so delali v skupini, so delali z dogovorom in vse, o čemer so se pogovarjali (za izhodišče so jim bili nji-

hovi konkretni primeri in problemi), je ostalo v skupini. Na koncu so ugotovili, da so se marsikaj naučili o sebi in o tem, kako naj bi delovali.

Zadnji dan, v soboto, so na tabor prišli starši, tudi zanje so drugič zapored organizirali delavnico z naslovom "Moj otrok odrasča", da bi jim na ta način pokazali način dela na taboru in jim hkrati pomagali pri vzpostavljanju uspešnejših in učinkovitejših odnosov s svojimi otroki.

J. D.

POTEPANJE PO KAMNIŠKIH ALPAH

NOVO MESTO - Planinska skupina Krka vabi v petek, 16. julija, na potepanje po Kamniških Alpah. Odhod izpred Krke v Ločni bo ob 16. uri, vrnil pa se bodo v soboto pozno popoldan. Prijave in 2.500 tolarjev za prevoz ter vodenje zbirajo do četrta, 15. julija, v oddelku Oddih ali na tel.: (068) 312 537.

PREVAJALSKA ŠOLA

PIRAN - Študentska založba, knjižna zbirka Beletina, vabi mlade, še neveljavljene pesnike in pisatelje na literarni konec tedna v Piran, kjer bodo od 17. do 19. septembra imeli svoje delavnice Aleš Debelak, Uroš Zupan in Jani Virk. Prijave z nekaj pesniškimi ali proznimi prispevki pošljite do 20. julija na naslov: ŠOU - Študentska založba, Beethovnova 9/1, 1000 Ljubljana, s pripisom za Piran.

delu je sedaj 14 specialistov, od teh jih je 6 usposobljenih za delo z ultrazvočnim aparatom za pregled organov trebušne votline, dva sta celo opravila poseben dvosemestrski študij iz ultrazvočne diagnostike organov trebušne votline v Zagrebu. "Lahko vam zagotovim, da je denar, ki ste ga namenili za nakup tega aparata, dobro naložen," je predstavnikom donatorjev dejala dr. Steklasova. "Aparat bo v rabi 5 dni v tednu v dopoldanskem času, ob razumevanju vodstva bolnišnice (ustrezno nagajevanje dežurne službe in popoldanskega dela v ambulantah) pa najmanj enkrat na teden tudi popoldan."

A. B.

DARILO ZA ZDRAVJE - S slovesnosti ob predaji sodobnega ultrazvočnega aparata za pregled organov trebušne votline, kupljenega s prispevki dolenskih podjetnikov in obrtnikov ter Rdečega križa. Darilo, ki je naložba v zdravje. (Foto: A. B.)

Že peto praznovanje občine Škocjan

Osrednja prireditev je bila v soboto na ploščadi pred občinsko stavbo - Naziv častni občan so podelili mag. Stanislavu Hočvarju, priznanje občine Vladislavu Hočvarju

ŠKOCJAN - Občina Škocjan je letos že peto leto praznovala svoj občinski praznik, ki so ga poimenovali po svojem rojaku misijonarju, znanstveniku in raziskovalcu dr. Ignaciju Knobleharju. Prejšnji petek je bila v njihovi farni cerkvi Knobleharjeva akademija v počastitev 180. letnice njegovega rojstva, osrednja proslava pa v soboto na ploščadi pred občinsko stavbo, sicer pa so v Škocjanu v počastitev občinskega praznika pripravili več kulturnih in športnih prireditev, ki potekajo že od srede junija, zaključile pa se bodo v nedeljo s kmečkimi igrami.

Osrednja prireditev je minulo soboto potekala na ploščadi pred občinsko stavbo, kjer so v kulturnem programu nastopili dekliška pevka skupina Plamen in Fantje z vasi. Škocjanski župan Janez Povšič je v svojem govoru

poudaril, da je bila odločitev za samostojno pot pravilna, čeprav v teh letih, ko so postavljali temelje delovanja občine, ni bilo vedno lahko. Potem je naštel večje pridobitve, do katerih so prišli v zadnjem letu, in sicer: razširjena in

iz Jelendola. Po končanem študiju na Teološki fakulteti je opravljal več pomembnih vodstvenih funkcij doma in v tujini. V času največjih tragedij na Kosovu je dal pobudo za akcijo "Mir tebi, Balkan", bil pa je tudi med ustanovitelji Aninega sklada, ustanove, ki pomaga družinam v materialni stiski. V občini Škocjan so mu še posebej hvaležni za njegov prispevek pri nastajanju in predstavitvi knjige Leta velikega dozorevanja. Priznanje občine Škocjan pa so podelili članu prvega občinskega sveta Vladislavu Hočvarju, ki se je z vso resnostjo in spoštovanjem lotil zbiranja podatkov o žrtvah vojne in o poveljih pobojih v občini. Plod njegovega nekajletnega dela je bila knjiga Leta velikega dozorevanja, hkrati pa se je prizadeval tudi za postavitev spomenika omenjenim žrtvam, bil pa je tudi med pobudniki obiska Knobleharjevega groba v Neaplju.

J. DORNIŽ

NAGRAJENCA - Priznanje občine je dobil Vladislav Hočvar (prvi z leve), naziv častni občan pa so tokrat podelili salezijanskemu inšpektorju mag. Stanislavu Hočvarju (v sredini). (Foto: J. D.)

Suhokranjski drobiž

PITNA VODA V CISTERNAH - Te dni je bila voda v vodovodnem sistemu spet oporečna. O tem so bili nekateri občani seznanjeni preko sredstev javnega obveščanja, a vsi prav gotovo ne! Bodo cisterne v Suhi krajini postale del vsakdanjika?

POMOC - Pri delu in uspehu žužembskih odbojkarjev, ki so ga poželili v prejšnjih letih, so gotovo zaslužni igralci, predvsem pa vsi trenerji, ki delajo popolnoma brezplačno. Ne smemo pozabiti tudi tistih, ki na kakršen koli način pomagajo pri delu kluba. Na nedavnem občnem zboru je predsednik OK Žužemberk Bojan Brulc izpostavil kot zgled Darka Puelja, ki je v minuli sezoni zbral več kot polovico vseh sredstev od sponzorjev, malo manj od polovice pa je prispevala novomeška občina.

SEJA - Danes bo seja Občinskega sveta Občine Žužemberk, na kateri se bo veliko govorilo o proračunu Občine Žužemberk, nadalje o izbiri novega grba itd.

posodobljena je bila cesta Dolenja Stara vas, asfaltirana je bila cesta Lelbstan-Stara Vina in del ceste Jelendol-Hubajnica, ki pomeni povezavo s sosednjo občino, opravljena pa so bila tudi zemeljska dela na cesti Velike Poljane-Breznik. Del občinskega proračuna so namenili tudi urejanju občinskega katastra, pomagali pa so tudi pri nabavi in nadgradnji novega gasilskega vozila za PGD Zagrad. V lanskem letu so na pobudo članov občinskega sveta postavili spomenik in spominsko obeležje zamolčanim žrtvam vojne, izdali pa so tudi knjigo Leta velikega dozorevanja, kjer so zbrali vse žrtve vojne in poveljih pobojev. "Vsako leto pa občina nameni veliko denarja tudi za regiranje kmetijstva," je povedal Povšič.

Na osrednji prireditvi, ki so se je udeležili tudi predstavniki sosednjih občin, so podelili tudi občinska priznanja. Naziv častnega občana so podelili mag. Stanislavu Hočvarju, salezijanskemu inšpektorju, ki je po rodu domačin

Ena gospa je rekla, da sta Krka in Lek do sedaj preživela vse politične poskuse združitve. Dokaz več o uspešnosti njihovih združitv.

POSNEMOVALEC PRESLEYJA

DRUŽINSKA VAS - V množici posnemovalcev znamenitega Elvisa Presleyja, legendarnega kralja rock'n'rolla, je tudi Vili Verhovšek, sin slovenskih izseljencev iz Hamiltona v kanadski provinci Ontario. Vili velja za enega najboljših "Presleyjev", saj je že dvakrat zmagal na velikem ameriškem tekmovanju posnemovalcev znamenitega popevkarja. Te dni se mudi v domovini svojih staršev in je že nastopil na Rock Otočcu in v Šmarjskih Toplicah, danes, 8. julija, ob šestih zvečer pa si lahko ogledate njegovo celovečerni nastop v gostišču Domen v Družinski vasi, v soboto, 10. julija, pa v gostišču Tri lučke v Krškem.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 24. junija do 2. julija so v novomeški porodnišnici rodile: Klavdija Medved iz Starin, Otočec - Matica, Slavka Vidmar iz Dolenje vasi, Otočec - Nimo, Lidija Furar iz Zvabovca, Sentjerne - Evo, Vida Bogovič iz Velikega Kamna, Koprivnica - Miho, Stanislava Sonec iz Dolenje Težke Vode, Novo mesto - Nejc, Slavica Zupančič s Hrasta, Suhorje - Tina, Mojca Pintarič iz Doblič, Črnovec - Tilna Viljema, Nada Poredelj iz Ljubna, Uršna sela - Zigo, Damjana Kužnik iz Cerovega loga, Sentjerne - Viktorija, Mateja Šoberl iz Mokronoga - Klaro, Mojca Vrančič iz Metlike - Zalo, Vesna Borin iz Trebnjega - Anželika, Renata Pavlin s Polja pri Irzišču, Krmelj - Nino, Simona Hriberšek iz Mirne - Davida, Renata Sitar iz Sevnice - Karin, Sonja Turk iz Gorenjega Maharova, Sentjerne - deklco.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Lobe, Brod 2 - Klaro, Anželika Petrovič, Irdinova ulica 3/sarajeva ulica 46 - Manco, Vanja Praznik, Nad mlini 35 - Janžeta, Nataša Koprivnik, Šegova ulica 20 - Naceta.

Čestitamo!

JAVNA DELA NA KOČEVSKO-RIBNIŠKEM

Brezposelni so še vedno najcenejša pomoč

V programe javnih del je vključenih 106 brezposelnih - Po začetnih težavah, ko niso imeli udeležencev, sedaj nimajo izvajalcev - Aktivno iskanje zaposlitve

KOČEVJE - Izvajalec programa oblikovanja javnih del na območju občin Kočevje, Kostel, Osilnica, Ribnica, Sodražica in Loški Potok, družba Najk, Podjetniški center Kočevje, je v letošnjem letu izdelal 36 programov, v katere je vključenih 81 udeležencev. Skupaj z javnimi deli iz preteklih let se tako letos na kočevsko-ribniškem območju izvaja 45 programov, preko katerih opravlja dela na področjih od kmetijstva do klasičnih socialnih in komunalnih del 106 brezposelnih oseb.

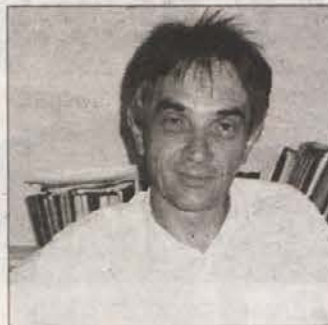
Kot regionalni oblikovalec javnih del je Najk pričel z delom v začetku lanskega leta. "Naša naloga je informiranje in animiranje lokalnega okolja za sodelovanje pri izvajanju programa javnih del, oblikovanje programov glede na ciljne skupine brezposelnih, promocija javnih del in spremljanje aktivnosti udeležencev preko informacijskih pisarn," pojasnjuje Dušan Popovič iz Najka. V začetku so imeli težave z iskanjem udeležencev, saj je bilo med brezposelnimi razširjeno prepričanje, da so javna dela manj vredna. Z uspešno promocijo javnih del in spremembo statusa brezposelnih v javnih delih so uspeli doseči, da se brezposelni tako rekoč vsakodnevno oglašajo in povprašujejo za delo. Pojavile pa so se druge težave.

"Imamo programe in brezposelne, ki so pripravljeni delati, nimamo pa izvajalcev," pravi Popovič. Razlog za to je tako v nedostopnosti razviti mreži neprofitnih

organizacij na kočevsko-ribniškem območju, kakor tudi v spreminjenem načinu financiranja udeležencev, saj morajo izvajalci kriti 20 odstotkov izhodiščne plače. "Med vsemi pravicami, ki jih imajo po novi zakonodaji udeleženci javnih del - od delovne dobe do povračila stroškov prevoza na delo, je še posebno pomembna pravica do izobraževanja in usposabljanja do četrte delov-

nega časa," pravi Popovič. Ker je cilj, da se čimveč udeležencev javnih del, redno zaposli, se morajo udeleževati t.i. informacijskih pisarn, kjer si aktivno iščejo zaposlitve izven programa javnih del. Slednja so namreč časovno omejena, verjetnost, kot pravi Popovič, da bodo udeleženci našli redno zaposlitev pri izvajalcih javnih del pa je majhna, saj gre za neprofitne organizacije. Kljub temu poziva vse zavode, društva, klube in ostale, da se vključijo v programe javnih del, saj gre, kot pravi, za pomembno obliko pomoči za opravljanje splošne koristi v lokalni skupnosti, ki pa je zaenkrat tudi še vedno najcenejša.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Dušan Popovič

Delovni tabor v Kostelu

Dvanajst mladih iz raznih držav bo 15 dni urejalo po Kostelu - Pomagali bodo pri popravilu grajske škarpe in čiščenju studencev

KOSTEL - Vitr iz Cerknice, ki v Deželi suhe robe vsako leto organizira delovne tabore mladih iz raznih držav, bo letos prvič organizirala tak tabor tudi v kostelski občini. Dvanajst mladih, ki bo tu delalo od 12. julija skupaj 15 dni, bo nastanjenih v planinski koči (prej turistična koča) pod gradom Kostel. Pod nadzorom strokovnjakov in ob pomoči domačinov bodo opravljali razna dela za lepši videz Kostela.

Po dosedanjem programu, ki pa še ni dokončen, bodo pomagali podjetju, ki bo popravljalo in utrjevalo podporni zid ceste, ki vodi od Grajskega hrama v naselje Trg pod kostelskim gradom. Ta škarpa je namreč že zelo dotrajala in grozi, da se bo - če ne bo popravljena - zrušila. Tudi pod vodstvom strokovnjakov in domačinov bodo mladi brigadirji urejali studence in izvire, ki so zdaj zapušteni. Teh studencev, ki imajo tudi svoja ime-

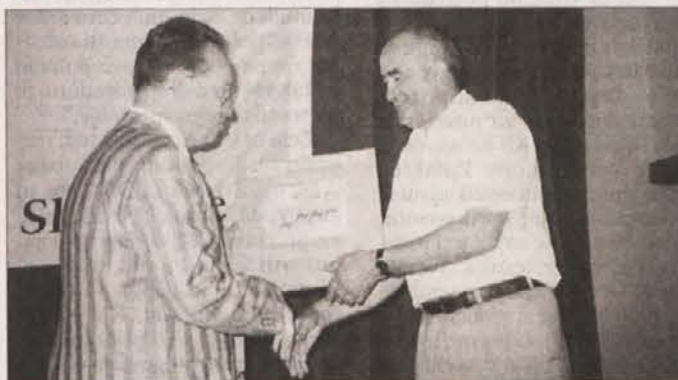
na, je na ožjem območju Kostela 18. Predsednik Turistično športnega društva Kostel in občinski svetnik Stanko Nikolič je povedal, da bodo za rezervno pripravili še nekatera druga dela, saj je dosedanja praksa v drugih občinah tega dela Dolenjske pokazala, da so mladi tuji brigadirji zelo prizadevni pri delu in da načrtovana dela hitro opravijo in zahtevajo še nova.

Za zaključek pa je predsednik TSD Stanko Nikolič poudaril, da je želja Vitre iz Cerknice, ki take tabore organizira, in TSD Kostel, da bi take tabore v Kostelu organizirali tudi v naslednjih letih. Dosedanja praksa takih del je namreč pokazala, da mladi brigadirji postore veliko, domačini pa ponekod objektov ne vzdržujejo in je zato kmalu vse spet zanemarjeno, kot je bilo prej. Tega ne bo, če bodo tabori v istih krajih več let zapored.

J. PRIMC

REFRAKTOMETR ZDRAVSTVENEM DOMU RIBNICA - Predsednik Lions kluba Ribnica Hubert Koselj je v ponedeljek izročil dr. Petru Rusu, direktorju Zdravstvenega doma Ribnica refraktometer, aparat za določanje dioptrije v očesni ambulanti. (Foto: M. Glavonjič)

PRIZNANJE DR. STANKU NIKOLIČU - V prostorih kavarne Grand hotela Union v Ljubljani je v ponedeljek dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenije, trinajstim posameznikom, društvom in ustanovam podelil priznanja za uspešno izpeljano lansko akcijo Leto športa v turizmu. Med dobitniki priznanj je bil tudi dr. Stanko Nikolič, predsednik Turistično-sportnega društva Kostel, s širšega območja Dolenjske in Posavja pa je priznanje prejela še Športna zveza Brežice. (Foto: Milan Glavonjič)

Kočevska, dežela medvedov?

KOČEVJE - Pa še res je. Srečanje s kosmatinci je v tem delu Slovenije skoraj vsakodnevni pojav. Poseben strah in spoštovanje vzbujajo medvedke z mladitci. Pridejo celo do ograje podjetja (LIK Kočevje), izletniki jih srečujejo ob cesti (v Mali Gori, na poti proti sv. Ani), ali pa se sprehajajo ob magistralki, med Ribnico in Kočevjem.

Nekje v bližini te ceste je pred dvema letoma nasilno obnašanje medvedke izkusil tudi Anton Gruđen, ki je bil ob oko in uho, prizadejala pa mu je še druge hude poškodbe. Bolj kot rane od medvedkinih šap ga je bolelo molčanje države (lovske zveze ter ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), ki je dolgo oklevala, preden je "obsodila dejanje", pa tudi odškodnine mu ni bila pripravljena takoj plačati, čeprav to Gruđen niti ni toliko prizadela.

Ko se je prejšnji mesec manjši medved po železniški progi odpravil proti Ljubljani, so hitro posredovale "posebne enote"; na kraj dogodka so menda prišli izurjeni ostrostrelci in "popotniki" pokončali. Vrh "zelene bratovščine" je pojasnjeval, da je žival nevarna, ko se približa človeku. Res! S kom se je že Gruđen srečal?

M. GLAVONJIČ

NAPOLITANKA VELIKANKA - Na prireditvi Noč na Jezeru na Mostu na Soči, na kateri že tradicionalno predstavljajo kulinarčne rekorde v Sloveniji, so minulo nedeljo predstavili tudi največjo slovensko napolitanko. Rekorderko med napolitankami, ki sicer sodi v blagovno skupino Zlate napolitanke Žita, Pekarstvo in testeninarstvo iz Ljubljane, so izdelali v Žitovem obratu v Kočevju, ki je njihov največji proizvodni obrat. Za 6,7 metra dolgo, 0,76 široko in 520 kilogramov težko napolitanko so kočevski slaščičarji porabili 180 kg moke, 80 kg sladkorja, 80 kg rastlinske maščobe, 130 kg čokolade in 50 kg lešnikov, napolitanko velikanko pa je mesilo, peko in okraševalo 10 slaščičarjev neutrudno 48 ur. Na posnetku: delavci Žitovega obrata v Kočevju s slovensko rekorderko med napolitankami. (M. L.-S.)

Kočevje dobilo še eno AMD

AMZS zavrnila njihovo prošjo za včlanitev

KOČEVJE - Poleg AMD Kočevje, ki je pred tremi leti praznovalo 50-letnico obstoja, v teh dneh v Kočevju pričena z delom tudi AMD Avto Kočevje. Društvo še vedno šteje 7 članov kot ob ustanovitvi aprila letos, že v kratkem, ko bodo imeli izdelane članske izkaznice, pa se bodo številčno precej okrepili - ne nazadnje tudi zato, kot pravi predsednik Rado Devjak, ker članstvo v AMD Avto Kočevje ne bo pogojeno z izstopom iz AMD Kočevje.

Vodstvo družbe Avto Kočevje v AMD Kočevje ni naletelo na zadostno mero poslušnosti za uresničitev svoje zamisli o vzgoji lastnega kadra. V iskanju najprimernejše oblike delovanja in druženja mladih, iz vrst katerih se bo lahko kadrovalo za potrebe družbe, so se vzpodbujeni s podporo nekaterih poslovnih partnerjev, ki so izrazili pripravljenost sodelovati v aktivnostih organizirane družbe, odločili, da ustanovijo samostojno društvo. Dodatno jih je k temu vodila tudi želja, kot pravi Devjak, da bi se na nek način oddolžili za to, ker kot podjetje, ki opravlja prevoze s težkimi tovornimi vozili, zelo obremenjujejo varnost v cestnem prometu.

"Kmalu po ustanovitvi smo zaprosili za včlanitev v AMZS, vendar pa naši prošnji niso ugodili, češ da je v Kočevju dovolj samo eno avto-moto društvo," pravi Devjak in dodaja, da pa to začrtanih aktivnosti društva, ki bo de-

lovalo na področju izobraževanja in varnosti v cestnem prometu, turizmu in športa, ne bo zavrla. Med pomembnejšimi nalogami bo preventivno delovanje, zato bodo v sodelovanju z Branetom Kužničem organizirali treninge varne vožnje, njihovi člani pa bodo deležni tudi strokovnih

Rado Devjak

izobraževanj, preizkusov novih vozil in ugodnosti v servisu motornih vozil Avto Kočevje. Poleg podmladka bodo imeli sekciji avtomobilistov in motociklistov in prav sedaj se dogovarjajo o včlanitvi preko 60 motoristov s kočevsko-ribniškega območja.

M. L.-S.

Poleg moralne tudi materialna škoda

Poročilo nadzornega odbora o pregledu proračunskih postavk zaključnega računa prinaša poleg ugotovljenih nepravilnosti tudi priporočila - Župan zavrnil očitke

RIBNICA - Da bi novi občini Sodražica omogočili pričetek normalnega dela, so ribniški svetniki prejšnji četrtlet sprejeli odlok o zaključnem računu proračuna ribniške občine za preteklo leto po hitrem postopku. Sprejeli so ga soglasno, vendar šele po daljši razpravi ob pregledu poročila nadzornega odbora, ki je imel o poslovanju občinske uprave v preteklem letu več resnih pripomb.

Svetniki so si bili enotni, da "za nazaj" ne morejo urejati zadev, zato pa je, kot je povedala Olga Tanko, nadzorni odbor ob ugotovljenih nepravilnostih podal tudi priporočila, kako naj bi občinska uprava ravnala v bodoče. Po zadolžitvi s seje sveta, na kateri so prvič obravnavali osnutek odloka o zaključnem računu, je nadzorni odbor pregledal poslovanje krajevnih skupnosti, plače funkcionarjev in zaposlenih v občinski upravi, prihodke uprave, informiranje, storitve drugih ter investicije (rekonstrukcija Gorenjske ceste, pločnik Nemška vas in športno igrišče na Griču). Nedovoljeno "avansiranje" iz proračuna so zasledili že pri krajevnih skupnostih, še posebno pa pri investicijah, kjer so se, kot je povedala Tankova, pojavljale iste napake: nespoštovanje pogodbenih rokov dokončanja del in določil glede pogodbene kazni, pomanjkljivi nadzor in pomanjkljivo zavarovanje investicije za napake izvajalca.

Zaradi pomanjkljivosti, med katere so prišle tudi, da pri obeh investicijah, kjer je bila skupaj z državo soinvestitor, občina ni sodelovala pri izbiri izvajalca del, naj bi občina utrpela poleg moralne tudi materialno škodo. Samo pogodbene kazni znašajo 2,7 milijona tolarjev, občina pa bi lahko zaračunala tudi zakonite zamudne obresti od avansov od dneva plačila do dneva zapadlosti plačila po opravljenem delu. Za nekatera dela so namreč ugotovili, da še do danes niso opravljena. Nadzorni odbor je zato zahteval, da občina pri izvajanju investicij natančno upošteva pogodbene in zakonske predpise, nadzoruje investicije po potrebi tudi z zunanjimi sodelavci ter v primeru kršitev ustrezno ukrepa.

Župan Jože Tanko je pojasnil, da tudi občina ne poravnava vseh svojih računov v zakonitem roku, da pa to rešujejo z dogovarjanjem. Posledno upoštevanje zakona bi zato pomenilo, da bi tudi občina

morala plačevati zamudne obresti. V zavračanju očitkov je dejal, da je pričakoval, da bo nadzorni odbor navedel zakonsko osnovo ugotovitvam, da je občinska uprava delala neracionalno, negospodarno in nezakonito, za kar pa je Tankotova dejala, da lahko v prihodnje tudi storijo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZLATA KNJIGA TUDI V VELIKIH LAŠČAH

VELIKE LAŠČE - V Zlato knjigo odličnikov v velikolaški osnovni šoli so se letos vpisali: Teja Hočvar, Jure Klančar, Katarina Lenič, Andrej Lušin, Tjaša Pečnik in Darja Žkulj. Na šoli so ponosni na učence, ki so osvojili pomembna priznanja na medobšolskih tekmovanjih. Andrej Lovšin je prejel srebrno Vegovo priznanje na državnem tekmovanju iz matematike ter srebrno priznanje iz angleščine. Teja Dejak je postala državna prvakinja vesele šole za sedmi razred, Gregi Mesec pa je zasedel peto mesto na državnem tekmovanju v računalništvu. Srebrno priznanje za projektno nalogo "Obrti v Velikih Laščah" sta prejeli mentorica Renata Lesar in učenka sedmega razreda Manca Zavec.

Laški sel

ZAČASNI ODLOK - Na seji občinskega sveta, ki bo danes, 8. julija, bodo predvidoma sprejeli tudi začasni odlok o obnašanju na območju občine Kostel v turistični sezoni in tudi sicer. Gre za določitev krajev, kjer je možno s čolni v Kolpo in iz nje (kar je pomembno tudi zato, ker gre za mejno reko), za določitev mest za parkiranje in taborjenje pa tudi za kopalnišča ob Kolpi. Vse to bo določeno na krajih, kjer se je to kar brez odloka opravljal že doslej, se pravi pri Fari, v Zavrtkah, na Zagi in v Zlebihi. Odlok je potreben, ker se nista sprejeta PUP in CRPOV za to območje.

VEČ TURISTOV TUDI MED TEDNOM - Doslej je bil na valovih turistov in izletnikov na Kolpo predvsem med vikendi, zdaj pa jih prihaja vedno več tudi med tednom. Ker je Kolpa še hladna, se vozijo s čolni, ko pa bo topleje, se bodo prihajali kopat. PREHOD ZATRAPAN MED VIKENDI - Mejni prehod Petriča na je med vikendi zatrapan s turisti, ki gredo na morje. Zasluga za to gre predvsem hrvaški carinikom, ki se očitno boje, da na Hrvaško ne bi prišlo preveč turistov in "švercerjev", zato morajo biti posteni čakati po več ur. Med tednom pa na meji v glavni ni čakanja.

Avstrijski poslovni partner prodal 50-odstotni kapitalski delež -Tovarna sadnih izdelkov lani naredila za več kot 2000 ton izdelkov v vrednosti nad 8 milijonov mark - Novi izdelki

Greda danes zaposluje 31 strokovno usposobljenih delavcev (v poletni sezoni zaposlijo preko Študentskega servisa do 10 pomožnih delavcev), ki so lani naredili več kot 2000 ton polizdelkov, predvsem za sadne sladolede in sadne jogurte, v vrednosti več kot 8 milijonov mark. Približno 60 odstotkov proizvodnje so izvozili, predvsem v Avstrijo in na Hrvaško, Avstriji in Hrvati pa tudi letos ostajajo najmočnejši tuji poslovni partnerji Grede. Poslujejo tudi z ZR Jugoslavijo, od koder si plačilo zagotavljajo predvsem s kompenzacijami; iz Srbije namreč dobijo za plačilo sadje: jagode, višnje, maline... Uspešno poslujejo tudi z Makedonijo. Izvažati so pričeli v Rusijo, kjer je kriza sprva zelo obetavno poslovanje omejlja. Letos so pričeli izvažati še

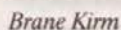
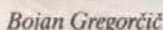
„To je specifično trženje polizdelkov, kjer največ naredi tehnolog, čeprav ne bi rad žalil komercialistov,” pravi Gregorčič. Kirm pa doda: „Vsakemu podjetju se skušamo prilagoditi z našo ponudbo, ki je butična po tej prilagodljivosti, ne pa tudi po količinah, saj so te kar precejšnje.” Z novo investicijo se je krog kupcev Gređinih izdelkov zelo razširil. Na trg so letos prišli s popolnoma novim proizvodnim programom z blagovno znamko Esata. To je podoben program, kakršen je prvi, osrednji program za sladolede in jogurte, specifično pri tem pa je pakiranje, roki uporabe za manjše slašćarne in slađedar-

P. PERC

Sodeluje 22 umetnikov

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - V Loki pri Zidanem Mostu in bližnji okolici od 7. do 10. julija poteka 2. kreArt Loka 99. Glasbeni gostje bodo imeli v domu KUD-a vsak večer ob 21. uri koncert. 7. julija so bili gostje Nina Mole - klavir (klasika), Žiga Golob & Tomaž Grom - oba kontrabas (avtorska glasba, jazz, sodobna klasika). Drevi bo igral na harmoniko in prepeval skladbe jazza, etna in sodobne klasike Bratko Bibič, zatem bo nastopil že znani Fake Orchestra, v petek se bo predstavil Brizani projekt, in sicer z jazzom, funkom, etnom in latinom. V petek bo razveselil Ločane Igor Bezget Quartet. Med uglednimi kreativci iz domovine in tujine bodo ustvarjali in raziskovali loške teme: Jože Slak Djoka (ak. slikar in grafik), Darja Vidic (ak. slikarka, modna oblikovalka, pedagoginja), Ivana Turk (ak. kiparka, restavratorka), Franc Korošček Karas (ak. slikar in grafik), Janez Suhadolc (arhitekt, oblikovalec, pedagog in publicist), fotografa Žiga Koritnik in Bojan Kranjc, Marjan Skumavc (ak. slikar in novinar), Alojz F. Zorman (graf. oblikovalec in ilustrator), Peter Rau (arhitekt in pedagog), David Grgičević (arhitekt, graf. oblikovalec in ilustrator), Janko Testen (ak. slikar, ilustrator in pedagog), Tihomir Bregar (graf. oblikovalec in animator), Tadej Bratelj (graf. oblikovalec), Marko Butina (ak. slikar, grafik, restavrador, Simon Serneck (graf. oblikovalec in pedagog), Blaž de Gleria (ak. slikar, graf. oblikovalec in pedagog), Ciril Horjak (študent slikarstva in grafični oblikovalec), Tomo Brejc (absolvent filozofije in fotograf), Ksenija Strnad (arhitektka), Alenka Kosem (absolventka likovne pedagogike in fotografinja), Saša Dolinšek (študentka restavradorstva in graf. oblikovalka).

P.P.

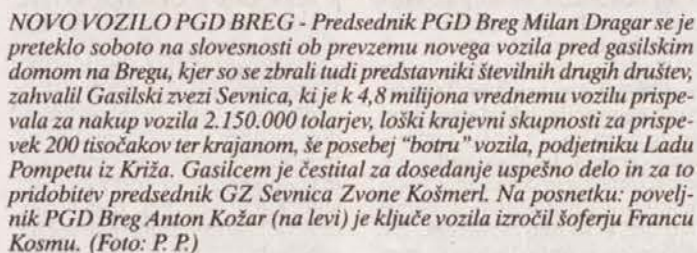
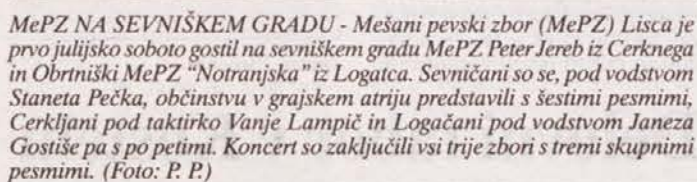
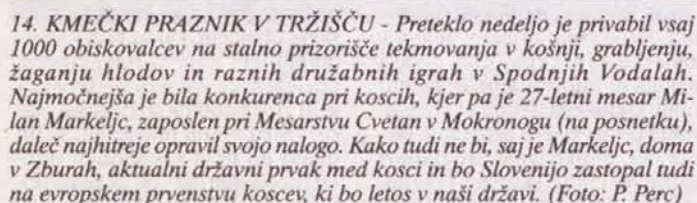

RAČJE SELO - Tukajšnji gasilci praznujejo v soboto, 10. julija, ob 18. uri zlati jubilej društva. Po paradi uniformiranih gasilcev in govorih bodo odprli in blagoslovili obnovljeni gasilski dom ter podelili odlikovanja in priznanja. Po kulturnem sporedu bo še velika vrtna veselica z ansamblom Večerni zvon.

SEVNICA - Tukajšnja zveza kulturnih društev prireja od 6. do 10. julija na sevniskem gradu poletni tabor za mlade in nadarjene sevniske glasbenike. Na zaključnem večeru, ki bo v soboto, 10. julija, ob 21. uri v atriju sevniskega gradu, bodo glasbeniki obiskovalcem prvič zaigrali tudi na novem elektronskem klavirju, ki ga je ZKD Sevnica kupila za koncertiranje na sevniskem gradu.

SEVNICA - Zveza kulturnih društev vabi drevi, 8. julija, ob 21. uri v Lutrovsko klet pod sevnikičkim gradom na prijeten večer Bachovih melodij. Predstavila se bosta priznana dunajska umetnika Mihael Langer na kitari in Norbert Girlinger na flavti.

SEVNICA - Sevnški gasilci so ob zaključku praznovanj 120-letnice PGD na družabnem srečanju pri tabornškem domu preteklo nedeljo podelili bolj ali manj zaslužnim članom kopico bronastih, srebrnih in zlatih (Plečnikovih) petelinov. Za prijetno počutje in družabne igre je poskrbel Duo Florida, za jedajočo pa sevnška trška gostilna Vrtovšek.

**Nujno zamenjati salonitne cevi z novimi - Pomoč države - Sporna izdatnost vrtine
Telče - VGP Novo mesto zelo zamuja - Vode komaj dovolj za Krmeljičane**

SEVNICA - Prvotno predvideni rok izdelave dolgoročne študije vo-
dooskrbe se je, tudi po mnenju izdelovalca mag. Vojka Bibiča, zavlekel
preko vseh mej. Toda ta zamuda je po drugi plati tudi po mnenju sevnjske
občine, ki je študijo naročila, manjše zlo, kot če bi pretirano hiteli, a še
ne bi imeli v rokah določenih hidrogeoloških rezultatov, denimo vrtin
Blanca in Krmelj, pa še nekaterih podatkov iz krajevnih skupnosti.

Po študiji globalne vodooskrbe za območje sevniške občine, ki jo je predstavil svetnikom na zadnji seji pred dopustom vodja občinskega oddelka za okolje in prostor Roman Perčič, bi bilo dolgoročno, do leta 2050, potrebno v občini zagotoviti okrog 70 do 80 litrov vode na sekundo. Trenutno dokazani kakovostni vodni viri pa so vrtna Blanca (z okrog 6 litrov vode na sekundo bo pokrivala potrebe KS Balca), vrtna Krmelj/Šentjanž naj bi v sušnem času z 10 litri vode na sekundo, v vodnatem času pa s 15 litri vode na sekundo pokrivala potrebe KS Šentjanž in KS Krmelj. Po potrebi naj bi v letu 2015 na tem območju izvedli še eno vrtno. Svetnik Rudi Dobnik (SDS) iz Krmelja je dejal, da 10 litrov vode v sekundi že zdaj potrebe mestnega vodovoda. Zdajšnja največja poraba v mestu je okrog 20 litrov vode v sekundi in tem potrebam komajda še za dostijo. Ob upoštevanju obstoječih vodnih virov bo potrebno v naslednjih letih zagotoviti hidrogeološke raziskave za dodatnih 40 do 50 l/s kakovostne pitne vode v občini. Dolina Grahovice naj bi postala poglavitni vir pitne vode za KS Boštanj in KS Sevnica. Ob tem je svetnik Lojze Zalašček (SLS) opozoril na neusklajenost načrtovalcev posegov v ta prostor, saj predvidevajo, naj bi tod potekala tudi hitra železnica. Svetnik Srečko Ocvirk (SLS) je menil, da bi morali predvsem proučiti, kako zmanjšati celo 50-odstotne izgube vode v dotrajanih cevovodih, saj so vrtnice dokaj dobre.

Svetnik Bojan Rugelj (SDS) pa je poudaril, da bi morala imeti prednost zamenjava salonitnih cevi mestnega vodovoda, kajti znano je, da te cevi vsebujejo azbestna vlakna in da je azbest kancerogen. "Kdo jamči, da v sevniški

vodi ni raztopljenih manjših delcev azbesta od tistih, ki so jih lahko izmerili z nedavno analizo? Zdravnik v Celju je zadnjič vprašal, kaj se dogaja v Sevnici, da je tam toliko črevesnih obolenj?" je vprašal Rugelj. Poslanec državnega zbora in sevniški svetnik Branko Kelemina (SDS) je pripravil predlog zakona, po katerem naj bi država pomagala občinam pri zamenjavih zdravju škodljivih salonitnih oz. azbestnih cevovodov v višini polovice vrednosti naložbe. Če pa bodo njegovo pobudo za tak zakon dali v proceduro, je pa seveda drugo vprašanje.

Zelo polemična je bila tudi razprava v luči vprašanja podžupana Andreja Štriclja (LDS), kje so zavore, da se projekt vrtine Telče ne premakne, saj so lani zanj zagotovili 23 milijonov tolarjev. Svetnik Marjan Jamšek (ZLSD), tudi predsednik sveta KS Tržišče, je povedal, da se o preizkusu izdatnosti vrtine pogovarjajo z občino že celo leto in imajo tudi sklenjeno pogodbo z VGP Novo mesto za izvedbo teh del. Župan Kristijan Janc je povedal, da si že 3 mesece izmenjuje dopise z VGP in tokrat so Novomeščani obljubili, da bodo preizkus naredili ta teden. P. PERC

VROČE POLETJE ZA ŠOLSTVO? Sevniški občinski svetniki se bodo septembra (spet) soočili z izjemno občutljivim vprašanjem razvoja osnovnega šolstva v občini, predvsem v lumirski mreži osnovnega šolstva v Mirni dolini. Ker o tem, kjer naj bi stala centralna šola v tej dolini, bodisi v Krmelju ali Trzišču, pričemer Sentjanč sploh ni pred davnimi leti tako napenjal titive loka, ni bilo dogovora, sta zrasli manjši šoli v obeh "konkurenčnih" krajih. Čeprav bi bila osrednja šola najbolj smotrna rešitev, bo očitno potrebno zelo veliko potrpežljivosti vsaj lokalnih veljakov, da bodo prepričali krajanje, zakaj bi bilo pametno nekoliko popustiti, da bi njihovi otroci prišli do sodobnega šolstva. Okoli te vroče teme so se sevniški svetniki na zadnji seji pred dolgim vročim poletjem šele pričeli previdno sukati kot mačka okrog vrele kaše, pa so že nastale prve iskrice.

MELJ - Svetnik Rudi Bečak je opozoril na nesprejemljiv odnos Mobitela do pokrivanja Krmelja z GSM omrežjem. Mogoče bi bilo bolje, da bi o tem obvestili konkurenčni Si.Mobil, ki ga je naša pogotlna država zapoznalo pri pristopu k razbijanju monopola Mobitela, hčerinske firme Telekom, v katerem ima taista država večinski lastniški delež. O kakšno naključje.

projektni bolj sodni
nacrtovanju, da ne bodo predvide-
li vodovodnega zajetja in hitre
železnice v istem prostoru doline
Grahovice, je Roman Perčič z ob-
čine odvrnil, da je to nacrtovanje
še bolj v oblakih, da pa je končno
tudi eno od zajetij pitne vode
mestnega vodovoda le 5 metrov
vstran od sevniske železniške
postaje. Zalašček je brž dodal, da
tam ni hitre železnice in seveda s
tem spravi l v smeh auditorij.

PARTIZANOM

SEVNICA - Novo društvo sevniskega športnega društva Partizan, pod predsednikovanjem Roberta Perca, je pričelo z obnovo igrišča in tribun pred stavbo društva. Namestili so že dva kosa za street basketball oz. za t.i. ulično kosarko. Igrišče pa bo obnovili zaprt, dokler ne bodo obnovili tudi tribun, za kar je sevniska občina primaknila 300 tisočakov.

Za Drnovška Krčanov ni na svetu?

Krški župan Franci Bogovič v pismu dr. Janezu Drnovšku zahteva, da vlada seznanijo občino o pogajanjih s Hrvati glede krške jedrske elektrarne - V Krškem sprejeli ureditveni načrt za NEK

KRŠKO - "Že vrsto let opozarjamo, da morata vladi Republike Slovenije in Republike hrvaške poiskati trajne rešitve in dokončno urediti nerešena vprašanja okoli nuklearne elektrarne. Konec prejšnjega tedna smo iz medijev uspeli izvedeti, da se državi na najvišjem nivoju pogovarjata o reševanju medsebojnih problemov in da potekajo intenzivna pogajanja tudi o Nuklearni elektrarni Krško. Omenjena dejstva nas veselijo, hkrati pa nas moti, da lokalna skupnost ni o ničemer seznanjena, niti o izhodiščih za pogajanja."

To je krški župan Franci Bogovič med drugim sporočil v pismu predsedniku vlade Republike Slovenije dr. Janezu Drnovšku. V

tem pismu Bogovič izraža pričakovanje, da bo vlada pojasnila svoja izhodišča v najnovejših pogajanjih s Hrvati.

Župan je napisal pismo predsedniku vlade zaradi vtisa, da slovenske vlade ne zanimajo interesi krške občine in območja, katerega del je tudi nuklearka. "Za nas pomembna vprašanja, ki morajo biti rešena, so nemoteno, varno obratovanje elektrarne, trajna rešitev odlagališča radioaktivnih odpadkov in nadomestilo lokalni skupnosti za degradacijo okolja," je župan pojasnil k pismu, ki ga je poslal, kot rečeno, pred tem v Ljubljano.

Krški župan je upravičeno začuden, kot to izraža v pismu, da najnovejša pogajanja tudi v zvezi z elektrarno potekajo mimo uradnega Krškega. "Ker je objekt loci-

ran v občini Krško in posredno vpliva na naše okolje, smo prepričani, da mora lokalna skupnost sodelovati pri meddržavnem urejanju statusa objekta, da bi lahko

Krško je za najnovejšo slovensko hrvaške pogajalske nastope izvedelo zgolj iz množičnih medijev. Bogovičev pismo se ob tem zdi povsem upravičen odziv na to, da država morda rečeno pozablja na Krško. Krški srd je toliko bolj na mestu, ker je krški občinski svet lani sprejel ureditveni načrt na Nuklearno elektrarno Krško. Ta dokument omogoča nemoten razvoj in posodobitev elektrarne in obratovanje do konca njene življenjske dobe. Ob sprejemanju omenjenega dokumenta je vlada vedela za Krško, saj je to tesno sodelovalo z njo, predvsem z njenim ministrstvom za gospodarske zadeve, slabo leto po tistem, ga torej pozablja.

na demokratičen način zavarovala svoje interese," je zapisal Bogovič v pismo Drnovšku.

L. M.

OB VRVI POKAŽEJO - Ob nedavnem krajevnem prazniku Čateža ob Savi so pripravili med prireditvami tudi vaške igre. Vlečenje vrvi na Cerini je bil pravi spektakel, za kar so poskrbeli domala neomajni korenjaki ob vrvi, spretni povezovalci programa in navdušeni navijači. Če bodo domačini iz KS Čatež ob Savi tudi drugače tako vztrajni, kot so bili ob vrvi, se jim ni bati, da ne bi tudi v prihodnje dobro vlekli naprej voza krajevnega napredka. (Foto: L. M.)

MUZEJ NEPOTVORJENO O STVARNOSTI

BREŽICE - Na prireditvi, na kateri so počastili 50-letnico Posavskega muzeja Brežice, je dr. Slavko Sušin, predsednik muzejskega sveta, odkril znak Posavskega muzeja Brežice. V govoru ob tej priložnosti se je dotaknil poslanstva muzeja. Menil je, da je človeška zgodovina žal taka, da večina muzejskih zbirk, ki pač govorijo o preteklosti, sporoča o nasilju. Zato je eno od sporočil muzeja mladim rodovom, da je bilo živeti strašno težko in da ostaja enako tudi v bodoče, je menil dr. Sušin.

FRANC BRATANIČ ČASTNI ČLAN - Franca Brataniča so imenovali za častnega člana Območne obrtne zbornice Brežice. Bratanič je začel delati kot zasebni avtoprevoznik in je bil v tej dejavnosti najprej obrtnik in potem podjetnik. Med priznanji, ki jih je prejel za delo, obrtniško in drugo, je tudi oktobrska nagrada občine Brežice za leto 1996 za zasluge za razvoj obrti. Francu Brataniču (na fotografiji v ospredju) je predsednik Območne obrtne zbornice Brežice Janko Hrstovšek (za Brataničem) podelil listino o častnem članstvu ob otvoritvi nedavnega 5. brežiškega sejma obrti in podjetništvu. (Foto: L. M.)

POT - Po uradnem začetku otvoritve je večina udeležencev prehodila sromeljsko peš pot. Poleg napisov o botaničnih zanimivostih so bili pohodnikom za prvič na voljo tudi krepčilni napitki. (Foto: L. M.)

PETROL BO GRADIL NADOMESTNO ČRPALKO

BREŽICE - Zaradi razširitve sedanjih Integral-Brebusovih delavnic v Obrtni ulici, v katerih bodo poleg vzdrževanja avtobusov opravljali tudi tehnične preglede za vse vrste vozil, bo moral Petrol umakniti svojo najstarejšo brežiško bencinsko črpalko. Preselil jo bo na obrobje mesta, tja, kjer je do oddelitve v Novo mesto stala njegova upravna zgradba. Črpalke ne bo mogel prestaviti čez noč, saj bo treba počakati na izgradnjo krožnega križišča, ki naj bi dokončno uredilo promet pred vstopom na območje trgovskega centra Intermarket. To naj bi bilo dokončano še pred letošnjim občinskim praznikom.

O KOMUNALI NA IZREDNI SEJI

BREŽICE - Grožnja Dobovčanov, da tudi ob krepko povišani renti, ta naj bi po njihovem mnenju do konca naslednjega leta znašala kar 2,5 milijona tolarjev na mesec, po letu 2000 ne bodo dovolili dovažanja smeti na sedanjo začasno občinsko deponijo, se zdi tako resna, da se bo s to problematiko občinski svet moral spoprijeti na izredni seji, predvidoma še pred koncem julija. Na seji bodo ob predvideni nepopustljivosti Dobovčanov proučili tudi možnosti za novo začasno lokacijo. Pri tem ne bodo smeli zanemariti ekološkega vidika. To se jim je zgodilo v primeru sedanjega občinskega smetišča, kar po besedah svetnika Boruta Mokroviča zaradi resnega in zavestnega ogrožanja podtalnice meji že na kriminal.

POPRAVEK

KRŠKO - Na proslavi ob dnevu slovenske policije PU Krško je v Kostanjevici govoril krški župan Franci Bogovič, in ne brežiški, kot smo pomotoma zapisali.

Nalašč za pešce

Sromeljska pot

SROMLJE - V petek so odprli novo sromeljsko turistično peš pot. Udeleženci so se zbrali ob 17. uri na Silovcu pri okrepčevalnici Kranjčič, od koder so se podali na omenjeno pot. Peš pot je zasnovala Turistično društvo Sromlje, katerega predsednica je Ana Kranjčič.

Dober hodec porabi za pot, ki se začne in konča pri Kranjčičevi okrepčevalnici, manj kot uro časa. Na poti, kjer je v vmesnem gozdičku prijetno tudi ob poletni pripeki, so označene različne vrste dreves, za oddih so postavili klopi, mnoge bo verjetno zanimala ob poti kapelica sv. Marije rožnega venca, ne gre pa pozabiti tudi, da pot vodi mimo Ajdovske jame. Za utrjene in žejne deluje na poti tudi nekaj urejenih počivališč, kjer se lahko zatečejo pod streho pred nevihto, kot so to storili prav na dan otvoritve.

Omenjena kapelica je nastala zaradi stave, kot o tem govori skoraj 70 let stara anekdota. Pri Klemenčičevih so stavili, koliko vina bodo naprešali. Če bo v kleti več kot 300 hektolitrov vina, bodo postavili kapelico. Vina je bilo 320 litrov, zato so zgradili kapelico, ki stoji še danes.

Na anekdoto je ob otvoritvi spomnila v pozdravnem nagovoru Ana Kranjčič, ki se je tudi zahvalila vsem, ki so pomagali pri nastajanju sromeljske peš poti.

L. M.

PIŠEČKA ŠOLA Z NAREČJI NA INTERNETU

PIŠECE - Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišce je računalniško tehnologijo uporabila za zapisovanje kulturne dediščine. Na Internetu predstavlja v slovenskem kottičnem modelu za raziskovanje slovenskih narečij. Vodja omenjenega projekta na pišečki šoli, katere ravnatelj je Martin Dušič, je Rut Zlobec, učiteljica slovenskega jezika.

L. M.

Šola iz Pišec v mednarodni navezi

OŠ Maksa Pleteršnika iz Pišec je pred nedavnim sprejela za teden dni 8 otrok, pregnancev - Bivali pri starših - Slovar - Unescova mreža šol - Pišečka šola o ogroženosti voda

PIŠECE - Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišce je pred nedavnim sprejela za teden dni 8 otrok, pregnancev, ki drugače bivajo v begunskem centru v Mariboru. Za otroke so organizirali različne delavnice, srečanja, kopanje in drugo. Bivanje v Pišecah so jim omogočili šola, pokrovitelji, Center za socialno delo Brežice in starši pišečkih šolarjev.

Na prošnjo pišečke osnovne šole za sodelovanje so se odzvale družine učencev Amelije Lesinšek, Jerneja Bibiča, Jožice Zupančič in Mitje Osojnika ter družina učiteljice Rut Zlobec in pri teh družinah so otroci pregnanci tudi stanovali, kot je povedal Martin Dušič, ravnatelj OŠ Maksa Pleteršnika Pišce.

Begunski otroci in pišečki šolarji so med bivanjem v Pišecah tudi sestavljali slovar. Otroci so delali s slovarjem Richarda Scarryja Moj prvi slikovni slovar, ki ga je šola s popustom dobavila Pomurska založba. Ta slovensko-angleško-nemški slovar so begunski otroci in njihovi mladi pišečki gostitelji z vpisovanjem ustreznih alfabetskih besed spremenili v štirjezičnega. Tako dopolnjene so odnesli s seboj. Povabilo Osnovne šole Maksa Pleteršnika Pišce begunskim otrokom nekako potrjuje odprtost pišečke šole. Ta šola,

sodelovanja je begunstvo in tako je pišečka šola povabila v goste mlade begunce.

Osnovna šola v Pišecah se je doslej predstavila že z vrsto lastnih projektov. "V prihodnje bi se radi osredotočili na ohranjanje voda. Opažamo, da je Gaberjica ogrožena v svoji naravni obliki, saj nekateri skušajo spremeniti njen tok. Na to smo že opozorili," je povedal ravnatelj OŠ Maksa Pleteršnika Pišce Martin Dušič.

L. M.

POMAGAMO VRNITI OTROKOM NASMEH - OŠ Maksa Pleteršnika Pišce je pod tem človekoljubnim geslom gostila begunske otroke. Da geslo ni ostalo le geslo, so dokazovali nasmehi otrok, ki so daleč stran od rožljanja z orožjem vsaj za krajši čas pozabili na grozote vojne. (Foto: L. M.)

Novo v Brežicah

BO ODSLEJ DRUGAČE? - Ob brežiško anonimno proslavo dneva državnosti se nismo spotalnili samo v Dolenjskem listu, ampak je bilo zahtevo po javni in primerno organizirani slovesnosti slišati tudi na zadnji seji občinskega sveta. Ena od svetnic je tu namreč predlagala ustanovitev posebne komisije za pripravo takšnih in podobnih praznovanj. Te bi pri ljudeh morale zbujati ponos in ljubezen do Slovenije in naj ne bi bile take, da skupina pevcev odpoje v slovenskem jeziku le eno samo pesem. To - z eno samo slovensko pesmijo se je zgodilo letos.

ŠOTOR SREDI KRIŽIŠČA - Poletje je takšen čas, ko mnogi odrinejo na morje in tam nekaj dni po načelu "nazaj k naravi" preživijo pod platneno streho šotora. Vendar šotorov ni opaziti le v istrskih borovih gozdičkih. Vse več jih je tudi sredi samih Brežic, in to kar na glavni ulici. Zadnji doslej je zrasel kar na prometni površini sredi križišča nasproti Mode, kjer do njegove postavitve ni bilo dovoljeno iz prometnovarnostnih razlogov niti parkirati. Zanj so se posebej zanimali tudi nekateri občinski svetniki in zahtevali pojasnilo ustreznega inšpektorata. Sumijo namreč, da je nekdo ob očitni kršitvi zakonov o cestah ter o varnosti v cestnem prometu, spravljal v žep tudi kakšno marko.

ATLETSKI STADION

BREŽICE - Kocka je padla. Brežice bodo v kratkem imele dva stadiona. Nogometnega in atletskega. Prvi že stoji, drugega bodo, tako so v ponedeljek odločili brežiški svetniki, zgradili ob novi srednji trgovski in ekonomski šoli. Ob dopoldnevih bo na razpolago dijakom, ki so v minulem šolskem letu pri pouku športne vzgoje morali do najbližjih primernih učnih površin prepešati vse mesto. Popoldne bo na voljo članom domačega atletskega kluba in rekreativcem. Celotna investicija (brez tribun in opreme) naj bi stala 90 milijonov tolarjev, od česar bo polovico morala zbrati občina, 20 milijonov bo prispevalo ministrstvo za šolstvo in šport, ostalo pa lani ustanovljena fundacija za šport.

DELAVNICA ROČNIH SPRETNOSTI

BREŽICE - Društvo študentov Brežice je organiziralo delavnico ročnih spretnosti za osnovnošolce, srednješolce in študente, ki je bila od 28. junija do 2. julija. O delu udeležencev so pripravili razstavo v Mladinskem centru Brežice na Gubčevi 10a, ki bo na ogled še jutri. Organizatorji so zadovoljni z obiskom delavnic in s tam nastalimi izdelki.

Franc Oštrbenk

Za praznik triintrideset luči Cerini

KS Čatež ob Savi

CERINA - Krajevna skupnost Čatež ob Savi, kamor spada tudi vas Cerina, proslavlja krajevni praznik vsako leto v drugi vasi. Ob prazniku, posvečenem izgnancem, vsakega ponosno pokažejo po posameznih vaseh novosti, kot so asfaltirane ceste in javna razsvetljava. Letos so spet praznovali na Cerini; lani so bili na Čatežu ob Savi, naslednje leto bo na vrsti Sobinja vas.

Praznik so obeležili s slavnostno sejo krajevnih skupnosti Čatež ob Savi. Cerina je praznik dočakala s pravkar dograjeno vaško javno razsvetljavo in z novim vozilom tukajšnjega gasilskega društva. Razsvetljavo in vozilo so simbolično predali namenu v soboto.

Franc Oštrbenk, predsednik sveta KS Čatež ob Savi, ki je lokalno krmilo prevzel od Vlada Deržiča, sedanjega brežiškega župana, je povedal, da "je vas Cerina dala ogromen delež za javno razsvetljavo. Ostala dela je opravilo podjetje Elektro Stefančič. Denar sta zagotovili krajevna skupnost in občina."

Za javno razsvetljavo, ki je na Cerini prej niso imeli, so položili 2,5 km zemeljskega kabla. Celotna razsvetljava ima 33 luči.

L. M.

BO V NOVEM MESTU ŠOLA ZA POSLOVNE SEKRETARJE?

NOVO MESTO - Dolenjsko in belokranjsko gospodarstvo podpira ustanovitev oddelka na Višji poslovni šoli v Novem mestu, ki bi izobraževal za poklic poslovnega sekretarja. Kot menijo direktorji v gospodarstvu, je poklic zelo pomemben tako za velika kot tudi za majhna in srednja podjetja. Gre za človeka, ki je t.i. deklica za vse in je predvsem v veliko pomoč vodstvu podjetja. Ta so si doslej v glavnem pomagala z ljudmi, ki so se večino svojih opravil morali učiti sami in to kar v praksi. Izobraževanje je mešanica med ekonomskim in administrativnim programom, izvajala pa naj bi ga (za redni in izredni pouk) Ekonomska srednja šola v Novem mestu.

SLOVENSKA PODJETJA NA SEJMU V BIHAČU

NOVO MESTO - Oddelek za gospodarsko promocijo pri GZS skupaj z območno zbornico Novo mesto pripravlja predstavitev slovenskega gospodarstva na splošnem sejmu BIS'99, ki bo od 1. do 5. septembra letos v Bihaču. Novomeška in kranjska zbornica bosta skupaj z Unjsko-Sanskim kantonom pripravili na sejmu tudi poslovno konferenco. Zbornica sprejema prijave za sodelovanje na sejmu do 10. julija, prijavnice za poslovne pogovore pa bodo v novomeški zbornici razposlali v avgustu.

VINSKA CESTA PO GOZDOVIH? - Če bo šlo tako naprej, se vinska cesta ne bo vila med vinogradi, kakor se tale na fotografiji. Na bizelsko-sremiškem področju je precej zapuščenih vinogradov, v sedanjih vinskih krizi pa vse več vinogradnikov napoveduje, da bodo sekali trto. Od česa bodo potem še lahko živeli na kmetijah in kakšno bo naše podeželje čez leta? Že zdaj ne manjka vasi, kjer se je število prebivalcev po drugi svetovni vojni zmanjšalo celo za petkrat. Mnogo hiš je praznih, mladih družin skoraj ni, zato osnovnošolce prešteješ na prste. Na domačijah kmetujejo ostareli pari ali mlajši neporočeni moški. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Prazno ni enako polnemu

Dočakali smo in brez večjih pretresov preživeli uvedbo DDV. Cene se 1. julija v povprečju niso omembe vredno spremenile in nakupovalna mrzlca se je izkazala za nepotrebno. Žal 1. julij ni bil prelomen tudi za borzne vlagatelje. Za trgovino z vrednostnimi papirji se bo negotovost zaradi DDV nadaljevala še za nekaj mesecev, saj naj bi se obseg likvidnega denarja zaradi plačevanja novega davka na začetku zmanjšal. Ni še znano, za koliko se bo zaradi tega povečala cena denarja (obresti), vendar so verjetno tudi v tem primeru strahovi večji od tistega, kar se bo v resnici zgodilo.

Borzo trgovanje tudi v preteklem tednu ne bi bilo vredno omembe, če ne bi bilo prijavljenih nekaj mimo borze sklenjenih poslov s svežnji s specifično težo nekaj 100 milijonov tolarjev pri vsakem. Redno trgovanje se je ohranjalo na ravni izmenjave drobiža, cene delnic pa so še nekoliko padle, tako da se je SBI začasno znašel tudi pod vrednostjo 1.700 točk. Za spoznanje bolj kot običajno so v zadnjih dneh hiteli z nakupi delnic praznih pidov zbiratelji bodočih pokojninskih bonov. Konec tedna naj bi bilo po nekaterih informacijah

VLADA NI ODGOVORILA

NOVO MESTO - Območni gospodarski zbornici za Dolenjsko in za Posavje sta poslali vladi in pristojnemu ministru poziv, naj zagotovi, da se bo izgradnja razdelilno-transformatorske postaje v Krškem in daljnovoda Krško-Beričevo začela in končala v predvidenih rokih. Predlagali sta še nekaj sprememb, ki bi tukajšnjemu gospodarstvu zagotovile normalno oskrbo z elektriko, in dobili tudi nekaj odzivov na pisanje. Direktor Elektra Ljubljana je tako novomeško zbornico obvestil, da je dokumentacija za postavitev daljnovoda Metlika-Crnomelj in RTP postaje urejena ter da bo daljnovod postavljen leta 2001. Direktor Elektra Slovenije Ivo Banič se je posavski zbornici zahvalil za podporo in dejal, da pričakuje, da bo gospodarstvo še naprej pristiskalo na vlado, da bo naložbo tudi finančno uvrstila med prednostne. Vlada doslej dolenjskemu, belokranjskemu in posavskemu gospodarstvu še ni odgovorila, čeprav ima ravno ona v rokah škarje in platno.

SKUPŠČINA ZARJE

NOVO MESTO - Stanovanjsko podjetje Zarja iz Novega mesta sklicuje za 4. četrtek, 22. julija skupščino delničarjev, na kateri bodo obravnavali poročilo o poslovanju ter delniške družbe ter razrešili in imenovali dva nova člana nadzornega sveta družbe.

TATJANA FINK V BOJU ZA MENEDŽERJA LETA

NOVO MESTO - Območna GZS in njen upravni odbor sta za pridobitev naziva Menedžer leta predlagala Tatjano Fink iz Trima Trebnje, podjetja, ki je v minulemu letu zaradi velike naložbe v posodobitev proizvodnje močno povečalo proizvodnjo in sorazmerno temu uspelo najti ustrezna tržišča.

BREŽIŠKO KMETIJSTVO

Frontalne motnje in hude pooblačitve

Vse več polj na brežiško-krški ravnici je neobdelanih, stanje v kmetijstvu pa je še posebej zaskrbljujoče v brežiški občini. Vse več primerov in podatkov namreč kaže, da nazadujejo poljedelstvo, znamenita prašičjereja in tudi živinoreja, če o neopredanem vinu v kletih in napovedanem sekaniju vinogradov niti ne govorimo. Navadili smo se že, da so hribi vse bolj pusti, toda zdaj zaraščajo tudi polja na ravnini. Po podatkih Zavoda za gozdove samo na Brežiškem letno zaraste 30 ha kmetijskih površin v gozdove. Niso še tako daleč časi, ko večji in podjetnejši kmetje niso mogli dobiti zemlje v najem, danes je imajo na razpolago dovolj; pravzaprav parcel, ki so manjše od pol hektarja, nihče neče najeti.

Delež kmečkega prebivalstva je v Posavju večji kot drugod v Sloveniji (večji je le še v Prekmurju) in v kmetijstvu je zaposlenih kar četrtina vseh delovno sposobnih ljudi. Večina brežiške občine je po sedanjih merilih demografsko ogrožena, prav gotovo pa je tu kar nekaj vasi, ki so med najbolj ogroženimi v državi. Prebivalstvo na deželi se stara, na kmetijah je vse težje živeti in preživeti. Naši sogovorniki o svoji revščini nočejo govoriti z imeni in priimki. Vse več jih je, ki so prekinili plačevanje pokojninskega in invalidskega zavarovanja, mnogi zaradi velikosti kmetije tega sploh ne morejo storiti in ostajajo državi dolžni. Vsak dan več, kajti zamudne obresti so neusmiljene.

Trte bodo sekali

Pripovedujejo o neobdelanih vinogradih v Župelevcu, v Pavlovi vasi in pri Sromljah. 15 let stari vinogradi so opušteni, istočasno pa država daje nepovratna sredstva za nove nasade le zato, da bo statistično več vinogradov še pred vstopom v Evropsko unijo. Kako bo z opuščanjem vinogradov, se bo pokazalo že naslednjo pomlad, kajti vinske krize niti približno konec. Kleti okoli Brežice so polne vina, zato je dobro vino mogoče kupiti tudi za dobrih 100 tolarjev. Kmetje dajo rujnega tudi pod ceno, samo da izpraznijo sode in si povrnejo del stroškov. Kam bo šlo grozdje in kam novo vino, marsikomu še ni jasno. Mnogi še naprej razmišljajo o sekanju trsov in le močna navezanost na trto, ki so jo sami sadili, jih zadržuje, da še vztrajajo. "Smili se ti posekati," pogosto pravijo.

Značilno je tudi, da je zadnje čase to področje, če izvezemo vinograde na dolenjski strani, kjer lahko pridelujejo cviček, izgubilo nekdanji priznani znamki vina - bizelsko rdeče in bizelsko belo vino. To vino nima več ugleda, kar je tudi posledica poslovne politike podjetja Vito Brežice, ki se je usmerilo v pridelavo predikatnih vin, uvajanje novih znamk, v brezalkoholne pijače ter uvoz vin iz Makedonije. Ker pa je bilo Vito nekoč, ko je bilo še del Slovina, največji proizvajalec vin v državi, so se vinogradniki navezali na podjetje. Po nekaterih podat-

kih kar 80 odst. tukajšnjih vinogradnikov nima svojih kleti in niso sposobni sami narediti kakovostnega vina za trg. Tisti, ki so jeseni oddali grozdje v klet Vito Brežice, so po izsiljevanju dobili plačilo v bonih, s katerimi so lahko nabavili reprodukcijske materiale v prodajalnah Vito Brežice, kdaj in kako bodo prejeli drugo polovico borgega plačila, ne vedo. Mnogi od tistih, ki so se pridelave vina lotili sami, imajo še zdaj, sredi poletja, polne kleti neprodanega vina.

Projekt vinske turistične ceste, ki je sicer zdaj lepo označena, še ni dobro zaživel. Ob cesti se nekaj malega dogaja, vendar premalo, da bi postala gibalna razvoja v teh krajih. Še slabše bo, če bo cesta speljana med opuščeni vinogradi. Razvoj turizma na kmetijah, ki je bil na območjih južno od Ljubljane tudi sicer v velikem zaostanku, je na brežiškem koncu počasnejši kot drugod.

Ob pokojnini še gre

"Če so na kmetiji vsaj tri generacije, potem še gre, saj je več rok za delo. Nekako se da shajati, če je pri hiši kaka pokojnina ali plača, brez tega pa je izredno težko. Trilaskarska družina ima čez dvajset plemenskih svinj in 100 bekonov, pa se ne more preživljati," pravijo naši sogovorniki. Eden med njimi živi z družino na 22 ha veliki kmetiji, od tega je 7 ha gozda. Obdelovalne zemlje imajo več kot nekoč, saj so krčili gozd in izsušili močvirje, pa vendar ne gre. V hlevu imajo 8 krav in celo leto redijo še po 5 telet. Grozdja iz hektar velikega vinograda jeseni niso prodali, vina pa tudi ne, zato imajo še zdaj v sodih 4.000 litrov vina. Mlajši sosed je na 5 hektarjev veliki parceli zasadil 20.000 sadik sadnega drevja. Dolguje pokojninskemu zavodu za zavarovanje. Ker so poravnane obveznosti in plačani davki prvi pogoji, da pride do kakšnih sredstev na razpisih, bi vzel tudi kredit, da bi plačal dolge. "Pa banka na zemljo in staro hišo ne da hipoteke," je povedal.

O poslabšanju razmer v brežiškem kmetijstvu so na občnem zboru spregovorili tudi člani Kmečke zadruge Brežice. Zahtevali so, naj se stanje analizira in predlagajo ukrepi. Zdaj posebna komisija, v katero so vključene vse ustanove, ki so v občini povezane s kmetijstvom,

zbira podatke, do jeseni pa bo pripravila poročilo za občinski svet, primerjavo s sosednjimi občinami ter predloge ukrepov. Komisijo kot predstavnik zadruge vodi Franc Pribožič, sicer tudi sam kmet iz Dečnih sel pri Artičah.

Za brežiške kmetije je značilna izredno neugodna lastniška struktura. Povprečna starost lastnikov kmetij je nad 60 let, ravno lastništvo pa je v razvoju mnogokrat velika ovira. Če želijo mladi karkoli početi na kmetiji, vlagati in pridobiti občinska ali državna sredstva, morajo biti lastniki kmetije. Zgovoren je še podatek o pokojninskih zavarovanjih: izredno malo, menda celo manj kot 100, zavarovancev je mlajših od 40 let.

Franc Pribožič

Zagreba ni več

Kaže, da so se oblaki nad brežiško kmetijstvo zgornji po letu 1990. Začelo se je z denacionalizacijami in lastninjenjem ter posledično z oslavitvijo zadrug na tem območju, nadaljevalo pa z usodno izgubo hrvaškega tržišča. Zagreb je bil za tukajšnje kmete vedno izredno pomemben trg, trg, ki je cenil brežiške pridelke in ga praktično ni bilo mogoče nasičiti. Danes prodajajo čez mejo le še tihotapci.

Kdove, kaj bodo zapisali v zgoraj omenjeni analizi, vendar kaže, da je bil za brežiško kmetijstvo odločilen razpad Agrarice. Veliko kmetijsko podjetje se je razdrobilo in nato na vse možne načine lastništvo, zaradi česar od njega ni ostalo skoraj nič. Kmečka zadruga Brežice lastnine ni dobila in se izčrpa v sodnih procesih, tudi ena od specializiranih zadrug, vinogradniška zadruga na Bizelskem, je brez lastnine. Vse tri brežiške zadruge so prešle, da bi lahko nudile oporo kmetom ter razvoju kmetijstva.

V občini ni sodelovanja med trgovino, gostinstvom, turizmom in kmetijstvom. Močan razvoj trgovine še ne pomeni, da kmetje lahko kaj

več prodajo. Tudi turistični giganti Terme Catež niso gibalno razvoja v okolici, saj se tam vsa ponudba turizma večinoma začne in konča znotraj ograje tople. Kmetje so prepričani, da v občini zadnje čase ni težko odpreti trgovine ali bifeja, medtem ko se kmetijstvu namenja premalo pozornosti in tudi denarja. Opozarjajo tudi, da so se namenska sredstva za razvoj kmetijstva mnogokrat porabila za druge namene, pa ni nihče tega nadzoroval ali kaznoval. Zanimaja jih tudi, koliko kmetijskih programov iz brežiške občine je bilo izbranih na državnih razpisih in podprtih z državnim denarjem.

Po mnenju Franca Pribožiča zmogljivosti brežiškega kmetijstva niso izkoriščene niti polovično, kar je zelo slaba iztočnica za razvoj in za spopad s konkurenco ob vstopu v Evropsko unijo. Če ne bo dobrih kmetov, tudi ne bomo deležni denarja iz unije, saj mora proizvajalec vložiti v program del svojih sredstev.

Krave izginjajo

V zadnjih sedmih letih se je odkup mleka v brežiški občini količinsko zmanjšal za 40 odst. Še leta 1990 je bilo v občini 5.000 krav, zdaj jih je le še 2.500. Pri tem ne gre za koncentracijo živinoreje pri večjih kmetih in za povečano mlečnost krav, kot se to dogaja drugod po Sloveniji, ampak za nazadovanje, saj so mlekarne pred devetimi leti odkupile 7 milijonov litrov mleka na leto, medtem ko ga trenutno samo še 4,5 milijona litrov.

Najhuje je po pobočjih Orlice in v hribih nad Cerkljami, kjer se še naprej zapirajo zbiralnice mleka, zdaj pa se zapiranje obeta tudi že na ravnini. Problematično je, da se na račun zmanjšane pridelave v živinoreji in krize v prašičjereji ni razvila nobena nadomestna panoga. Edina velika širitev je v pridelavi jagod, kar pa je rezultat samoiniciativnosti kmetov in vpliva delovanja podjetja Tron, nikakor pa ne občinskih programov, kaj šele dolo-

goročno zastavljenega trženja. Zadnje čase brežiški kmetje bolj malo vlagajo v razvoj - še največ v sodobnejše stroje, nekaj malega še v sadovnjake in vinograde ter v pridelavo vrtnin. Rejci prašičev ne vlagajo veliko, hlevi se ne gradijo novo, prej se kakšen izprazni. Goveje živine je čedalje manj, telet pa skorajda ni dobiti, ker so iz manjših hlevov že zdavnaj prodali krave. Nekateri kmetje zadnje čase sejejo sladkorno peso, ki sicer prinaša nekaj zaslužka, a ob neprimernem kolobarjenju (pogosto sejejo peso na iste njive več let zapored) močno izčrpa zemljo.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Kjer ni, je težko začeti

V naši deželi zdaj hitijo ustanovljati novo agencijo - Agencijo za regionalni razvoj, kajti še v letošnjem letu naj bi dobili Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, zato dose-danji sklad s sedežem v Ribnici menda ne bo več dober. Če državo v prvi vrsti skrbi formalna oblika zagotavljanja regionalnega razvoja, pa bi se v manj razvitih občinah morali spraševati, kako se bodo prerinili do državnih vzpodbud.

Po predlaganem zakonu naj bi država skrbela za uravnoteženi razvoj, zmanjševanje razlik v standardu in razvoj okolju prijaznega gospodarstva, vendar ob tem ne pozabi dodati, da bodo prednost pri dodeljevanju sredstev imele regije, ki bodo imele skupne razvojne programe. Enako je tudi s sredstvi Evropske unije - nič ne bo, če ne bo regij in regionalnih načrtov. In ravno zaradi te ugotovitve se velja zamisliti.

Skoraj pravilo je, da so ravno območja, ki najbolj zaostajajo v razvoju in so tudi demografsko močno ogrožena, najslabše organizirana. Načrtovanje skupnega razvoja zaostaja, ker ni močnega gospodarstva in pravih finančnih vzpodbud, poleg tega pa manjka tudi sposobnih in ambicioznih ljudi, saj večina s takimi lastnostmi odide v druge, bolj perspektivne kraje.

Zato ni povsem jasno, kako bo državi uspelo zagotoviti skladen razvoj, vsekakor pa nima smisla, da bi o tem razglabljali nerazviti. Zanje je namreč veliko bolj pomembno, da takoj stopijo skupaj, premagajo občinske meje in pripravijo programe, pa čeprav regij sploh še nimajo. Če ne bodo hitri, jih bodo spet prehitela bolj sposobna območja.

BREDA DUŠIČ GORNIK

INTEL SERVIS

Verjela sta v servis za čiščenje

V podjetju Danice in Janeza Štruklja zdaj dela 250 ljudi, ki očistijo 200.000 kv. metrov na dan - Tudi urejanje okolice hiš in košnja vinogradov - Sodelovanje s švedsko Ikeo

NOVO MESTO - Leta 1991, ko je začelo cveteti zasebno podjetništvo na Slovenskem, si je le malokdo zamišljal, da bi se ukvarjal z večno vstran potisnjenimi dejavnostmi, kakršni sta smetarska ali pogrebna služba ali pa čistilni servis. Janez Štrukelj in njegova žena Danica sta si zamislila ravno to, si želela, načrtovala in v devetih letih tudi doobra uresničila. Njuno podjetje Intel servis je danes med največjimi tovrstnimi dejavnostmi v Sloveniji, razpolaga z več kot 200 delavci, ki vsak dan očistijo 200.000 kv. metrov površin po vsej Dolenjski, Beli krajini, Kočevskem, Posavju in tudi drugod po Sloveniji.

Janez Štrukelj, ki je prej delal na Občini Novo mesto, je začel skromno. Na pot podjetništva se je podal, kot sam pravi, "z nečisto finančno podlago" in z občinskimi čistilkami. Svojo dejavnost je vztrajno širil, prevzel dela v mnogih podjetjih in ustanovah in pogosto z njimi tudi delavce. Danes ima njegov Intel

Kot smo pisali že prejšnji teden, je Intel servis pred kratkim pridobil certifikat kakovosti ISO 9002. Direktorica Inštituta za kakovost in meroslovje Danica Šprajcar je ob podelitvi pohvalila lepo urejene mape strank in posebnost podjetja - sistem izobraževanja za zaposlene. Gre za program šolanja in dodatnega izobraževanja delavcev, ki ga je verificiral tudi Zavod za zaposlovanje.

servis 8 poslovnih enot. Delujejo v Brežicah (za Posavje), v Črnomlju (za Belo krajino in Kočevsko) in v Bolnišnici Novo mesto, poleg teh pa ima družba še mobilno enoto, ekipo za čiščenje na domu, skupne službe in predstavnštvi v Ljubljani in Ptuj.

Za nedolgočasen čas je v družbi zdaj zaposlenih že 189 delavcev, vendar

poleg teh stalno dela še 60 do 70 delavcev po pogodbi ali za določen čas. V servisu so še posebej ponosni, da jim je uspelo pridobiti dela v mnogih uglednih podjetjih in ustanovah; med 140 partnerji so tudi: novomeška bolnišnica, Tovarna zdravil Krka, A banka, SKB banka z enotama na Dolenjskem in v Posavju, domovi starejših v Sevnici in Brežicah ter zavod Impoljca, Osnovna šola Grm in gimnazija v Novem mestu, Danfoss Compressors iz Črnomlja, Petrolova poslovna enota Brežice, Hotel Spik v Kranjski Gori in še mnogi drugi.

Janez Štrukelj

Podjetje se je moralo za delo v bolnišnicah in domovih za ostarele posebej specializirati. Vzporedno je razvijalo tudi Dom servis, t.j. čiščenje na domovih, prodajo čistil, čistilnih sredstev in strojev na veliko in na drobno ter vpeljala mobilno ekipo za generalna čiščenja in večja intervencijska dela (npr. ob naravnih in drugih nesrečah).

Zakonca Štrukelj sta trdno odločena, da bosta podjetje in kolektiv še okrepila. Načrtujeta razširitev ponudbe storitev na domu. Intel servis bo tako Dolenjecem in Posavcem ponudil pomoč pri urejanju zelenice in sadnih nasadov ob hišah, košnji in urejanju javnih zelenic ter košnji po vinogradih. Razlenic ter košnji po vinogradih. Razlenic ter košnji po vinogradih. Razlenic ter košnji po vinogradih.

Kot je povedal Janez Štrukelj, si podjetje še posebej veliko obeta od poslovnega sodelovanja s švedsko Ikeo, največjo trgovsko organizacijo pri prodaji pohištva in stanovanjske opreme na svetu, ki je Intel servis že sprejela za partnerja, s 1. septembrom pa bo sodelovanje dobilo polni zamah. Novomeško podjetje bo nudilo logistično podporo špedicijskim in transportnim storitvam. Ikea ima namreč po Sloveniji okrog 50 partnerjev, zato bomo dosti dela z organizacijo prevoza, skladiščenja blaga, vzpostavitvijo informacijskega sistema in podobno.

B. DUŠIČ GORNIK

VABILO NA ZBOR SINDIKATA KMETOV SLOVENIJE

NOVO MESTO - Ciril Smrkolj, Evgen Sapač in Igor Hrovatič bodo slavnostni govorniki na rednem letnem običnem zboru Sindikata kmetov Slovenije (SKS), podružnice Novo mesto, ki bo to nedeljo, 11. julija, ob 10. uri v prostorih Srednje kmetijske šole Grm. Izvolitvi delovnega predsedstva bo sledil pregled delovanja sindikata do sedaj in načrti za prihodnost. Nato bo predstojnik SKS Evgen Sapač spregovoril o pomenu sindikata, minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj o reševanju tekoče problematike v kmetijstvu in Igor Hrovatič o možnostih razvoja dolenskega podeželja. Govorili bodo še o drugih problemih, ki tarejo današnjega kmeta.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek so branjeve na tržnici prodajale: krompir po 100 tolarjev kilogram, špinača po 400, kumarice za vlaganje po 150 do 200, bučke po 200 do 300, rdečo peso po 250, korenček po 200 do 250, nadzemno kolerabo po 300, zelje po 150, blitvo po 200, čebulo po 250, česen po 500, solato po 400, radič po 300, stročji fižol po 500, brokoli po 400, šopek peteršilja po 50, kilogram lisičk po 1000, fige po 600, breskve po 200, jabolka po 100 do 180, hruške po 200 do 250, višnje po 500, borovnice po 500 do 600 kozarec, med po 800 do 900, stekleničko propolisa po 300 in kilogram ajdove moke po 400 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 69 do 3 mesece starih prašičev, 38 starih 3 do 5 mesecev in 15 starejših. Prvih so prodali 46 po 310 do 320, drugih 21 po 270 do 280, tretjih pa 8 po 200 do 210 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

KOSIMO VISOKO IN V SUHEM

Trate se ne da goljufati

Brez trate, te naravne preproge, primerne za hojo in igro, in ob kateri pridejo okrasne drevnine tako slikovito do izraza, si bivalnega vrta sploh ni mogoče predstavljati. Lepe trate pa ni brez pravilne priprave tal, brez prave travne mešanice in brez pravilne oskrbe. Sem šteje tudi košnja, ki odločilno vpliva na rast in obnavljanje, zato pa se mora ravnati po nekaterih pravilih, vrednih doslednega upoštevanja.

Odločilni so zlasti razmak med posameznimi košnjami, višina rezi in vremenske razmere. V času intenzivne rasti, to je v drugi polovici aprila, maju in juniju, je treba trato kositi vsak teden enkrat, če je travna mešanica z večjim deležem travne bilnice in latovke. Če pa prevladujejo trave z bolj finimi, tankimi bilkami (agrostis), je treba kositi še pogostejše. Ne glede na vrsto kosilnice, ročno vretenasto, električno ali motorno, je priporočljivo kositi visoko 6 do 7 cm, vedno pa v suhem vremenu in ob ne preveč vlažni zemlji, da se trava reže enakomerno in brez poškodovanja ruše. Velja načelo, naj bi trato vedno kosili le v popoldanskem času, ko tudi v gosti travi ni več rose.

Narave ni mogoče goljufati in si delo olajšati z nizko rezjo, ki naj bi zmanjšala število potrebnih košenj. Nasprotno, košnja v živo še dodatno spodbudi rast, vendar na škodo trave, ki si izčrpa hranilne zaloge v koreninah in zavoljo tega lahko sčasoma odmre. Rumene presleže so žalostna posledica takega napačnega ravnanja. Napačno je tudi, če v primeru zamujene pravočasne košnje kosimo običajno in s tem prav tako škodujemo trati. Če trato uide v preveliko višino, jo je treba kositi dvakrat, najprej visoko kolikor dovoljuje kosilnica, potem pa po nekaj dneh še normalno.

V mladi, pravkar sejani trati, je treba sprva pletiti vse plevle, kasneje pa le najbolj nadležne, kakršna sta slak in osat. V primeru močne zapleveljenosti je treba kositi pogostejše, celo dvakrat pogostejše, ne pa bolj nizko, misleč, da bo to plevle hitreje izčrpalo. Jih bo, vendar bo hkrati oslabilo tudi trave, s tem pa namen ne bo dosežen. Še več, pojavili se bodo mahovi in odpornejše druge rastline, ki bodo sčasoma pripeljale do tega, da si trata ne bo več zaslužila svojega imena.

Inž. M. L.

V sevniški zadrugi gledajo naprej

V zadnjih dveh letih investirali samo v posodobitev klavnice več kot 130 milijonov lastnih sredstev - Meso iz naših domačin in izdelki iz predelave pod novo blagovno znamko

SEVNICA - V posodobitev sevniške klavnice je sevniška kmečka zadruga, po besedah direktorice, diplomirane ekonomistke Andreje Jamšek, vložila v zadnjih dveh letih več kot 130 milijonov tolarjev. Velike naložbe za sorazmerno majhen kolektiv s stotno zaposlenih in z okrog 130 kooperanti, je omogočilo dobro poslovanje, ki niti v devetdesetih letih, težavnih in usodnih za številna podjetja in tudi zadruge, ni poznal rdečih števil.

Sevniška zadruga je z vlaganji v posodobitev klavnice omogočila tudi povečanje predelave in širšo paleto izdelkov, ki jih bolj pripravljeni tudi zaradi vključitve Slovenije v Evropsko unijo tržijo pod sloganom "meso iz naših domačin" in z novo blagovno znamko. To je zasnoval in izdelal sevniški akademski slikar Lojze Konec. Pri klavnici so odprli tudi grajsko mesnico.

Podobno kot si želi sevniški župan Kristijan Janc več podobnih dobičkonosnih podjetij, ki ne bi zagotavljala socialne varnosti le svojim delavcem, marveč tudi številnim njenim članom in njihovim družinam, bi radi tudi pri Gospodarskem interesnem združenju za meso, ki povezuje 24 zadrug, in Zdrudni zvezi Slovenije po besedah njenega tajnika Martina Noseta več podobnih kmečkih zadrug. "Kmečka zadruga Sevnica ena redkih lastovk, ki gleda dlje v prihodnost in investira na daljši rok."

Hermina Konhajzler

Mesečno predelajo v vse bolj cenjene izdelke 10 ton mesa, pri čemer poudarja vodja klavnice inž. Srečo Ocvirk, da gre za meso izključno domačega izvora, načrtujejo pa, da bi do leta 2003 pridelovali polnovaljski. Med trajnimi izdelki sta se posušeno dobro uveljavila krmeljska klobasa in

niški salamin, kupci v Posavju, Zasavju in v Ljubljani, pa se zanimajo tudi za grajsko, govejo salamo, hamburger, zašink, skratka pozna se, da je mlada tehnologija dipl. inž. Hermina Konhajzler razvila v kratkem času kar 6 novih izdelkov. Sevniške hrenovke in poltrajni izdelki pa so že tako uveljavljeni izdelki. Sveže meso iz sevniške klavnice (mesečno gre za 60 do 70 ton) ima največje kupce v Sevnici, Ljubljani in na Primorskem. Klavnica ustvari približno petino prihodka sevniške zadruge.

P. PERC

IZŠLA NOVA ŠTEVILKA REVIEJE O KONJIH

LJUBLJANA - V bogati juljski številki bodo bralci lahko prebrali marsikaj zanimivega, od zapisa o slovenskem rejcu Antonu Hlupeču, ultrazvočnem pregledu brejosti, kasaških dirkah, do tega, kako ukrepati, če začne gorjeti hlev. Janja Vejnovič je pripravila intervju z Gyulom Dallosom, madžarskim trenerjem, ki sodi v sam svetovni vrh dresurnih jahalcev. Za rejce konj pa bo zanimiv tudi zapis o posebni bolezni konj - trihofitozi.

Kmečki praznik se je dobro prijel

V metliškem Mestnem logu pripravili četrti kmečki praznik s pestro predstavitev mnogih dejavnosti, ki so kakor koli povezane s kmetijstvom - Kmečke igre kot rdeča nit

METLIKA - Tukajšnja Kmetijska svetovalna služba je v sodelovanju z Društvom podeželske mladine Metlika s številnimi, ki so kakor koli povezani s kmetijstvom, pripravila minulo nedeljo v metliškem Mestnem logu četrti kmečki praznik zapovedstvo. Rdeča nit prireditve, ki se je po številnih obiskovalcih sodeč kar dobro prijel, so bile kmečke igre.

V njih se je v šaljivih tekmovalnih pomerilo šest ekip iz vse Bele krajine in Mirne Peči. V "zdevanju kolca", prenašanju in zbiranju vode, iskanju dekleta, izdelavi snega in pripravi drv za zimo sta se najbolje odrezali Društvi podeželske mladine Metlika in Društvo kmečkih žena Metlika.

O OPRAVILIH V VINOGRADU

TREBELNO - Kmetijska svetovalna služba Trebnje in Društvo vinogradnikov Trebnje vabita na ogled vinogradov, ki bo v petek, 9. julija, ob 17. uri v vinogradu Albina Vrščaja v Bitovski gori in ob 19. uri pri Gluščevcih zidanci v Zdragi pri Šenturpetu. Aktualna opravila v vinogradu bo predstavil inž. Jože Maljevič.

Kot je poudarila Darinka Slanc s Kmetijske svetovalne službe, želijo na praznik privabiti čim več ljudi, ki so povezani s kmetijstvom ali so odvisni od njega. To pa niso le kmetje, ampak predvsem otrošniki. Ti so si tokrat lahko ogledali predstavitev Turističnega društva Vigred iz Metlike, turistične kmetije Simonič iz Drašičev, Vrtnarstva in cvetličarstva Šikonja, Kmetijske svetovalne službe Metlika, Društva podeželske mladine Metlika, Strojnega krožka. Svoje pridelke in izdelke so na ogled postavili možje, ki so še večji domače obrti, trsničarji, vinogradniki, čebelarji, sadjarji.

Kmetija Gorišek je ponudila kožje sire, kmetija Pavlovič iz bližnje Križevske vasi pestro izbiro domačih obrti, trsničarji, vinogradniki, čebelarji, sadjarji. Kmetijska zadruga Metlika pa je kljub nedelji na stečaj odprla vrata bližnje kmetijske prodajalne. Na ogled so bili tudi stari kmetijski stroji, med katerimi so bili nekateri pravi veterani. Na primer 150 let stara ročna slamoreznica na koso Antona Nemanica z Gornje Lokvice ter 50 let star nemški traktor znamke Eicher Jožeta Brodariča iz Gribelj. Rejec ovce

KAKO NASTANE METLA - Da v metliški občini stara domača obrt le še ni povsem zamrla, sta na kmečkem prazniku pokazala in dokazala tudi Anton Šuklje in Franc Zepuhar iz Bušnje vasi. Obiskovalcem sta lahko izdelala brezovo ali sirkovo metlo. Za učenje tega vse prej kot lahkega opravila pa menda ni bilo prevelikega zanimanja. (Foto: M. B.-J.)

KAKO NASTANE METLA - Da v metliški občini stara domača obrt le še ni povsem zamrla, sta na kmečkem prazniku pokazala in dokazala tudi Anton Šuklje in Franc Zepuhar iz Bušnje vasi. Obiskovalcem sta lahko izdelala brezovo ali sirkovo metlo. Za učenje tega vse prej kot lahkega opravila pa menda ni bilo prevelikega zanimanja. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Kolikokrat filtrirati vino za stekleničenje?

(Nadaljevanje in konec)

V prejšnjem članku smo omenjali, da je potrebno vino, ki se polni v steklenice prej kot v enem letu po trgatvi, trikrat filtrirati. Za biološko stabilnost vina v steklenici je potrebno vino filtrirati sterilno. Namen tega je iz vina odstraniti vse žive mikroorganizme in tudi najfinejši delce motnosti, ki jih z očesom ne vidimo, a lahko povzročijo v steklenici motnost vina. Po sterilnem filtriranju naj bi ostalo v steklenici vina manj kot deset živih mikroorganizmov. Pri drugem filtriranju pa je cilj zmanjšati število mikroorganizmov v mililitru vina na 10.000. Ena steklenica, v katere polnimo vina, ima prostornino od 0,7 do 1,0 litra, oziroma 700 do 1000 mililitrov. Torej je velika razlika v stopnji bistrosti vina med drugim in tretjim ali štirim filtriranjem vina. Na videz pa med posameznimi ni opaziti velike razlike. Med filtrirno ploščo za drugo filtriranje, oziroma filtriranje vina do bistrosti in sterilno ploščo za površnega opazovalca ni velike razlike ali je skoraj ni. Dejansko je sterilna plošča zelo gostota, s luknjicami premera od 0,45 do 0,65 mm. Tako kot je premer luknjice na sterilni plošči nekajkrat manjši, je potrebna tudi skoraj tolikokrat večja natančnost pri sterilnem filtriranju. Ni dovolj, da imamo samo sterilno filtrirno ploščo, če ne znamo z njo ravnati, oziroma, če nismo zagotovili potrebne čistote v vinskih cevih, na polnilec vina, na zamašku, s katerim zapremo steklenico, v sami steklenici in tudi na stroju za zapiranje steklenic. Mikrofilter, ki zagotavlja odstranitev vseh mikroorganizmov iz vina, naj ima poroznost

ali luknjicavost filtrirnega sredstva (membrane) 0,45 mm (mikrona). Zaradi njegove enostavnosti je z njim lažje delovati in vzdrževati potrebno higieno, toda površno delo se masčuje in pride do mikrobioloških sprememb vina. Filtriranje z mikrofiltriranjem je dejansko sestavni del postopka stekleničenja vina in poteka istočasno. Vsako sterilno filtriranje, tudi s ploščami, poteka tik pred natakanjem vina v steklenice. Škoda bi bilo sterilno filtrirati vino nekaj tednov ali dni pred stekleničenjem, ker če bi ostala samo ena mikrozivka (kvasovka ali bakterija), bi se po končanem filtriranju v sodu ali cisterni razmnoževala in bi bilo takšno vino v nekaj dneh zopet polno mikroorganizmov.

Vsi polniliči vina nimajo možnosti filtrirati z mikrofiltriranjem filtrirajo sterilno s ploščami. Za uspešno sterilno filtriranje je poleg čistote postopka pomembna tudi razlika med pritiski pri vodu in izhodu vina. Svetuje se od 1,0 do največ 1,5 bara. Večje razlike v pritiskih ne zagotovijo sterilnega vina. Pri drugem filtriranju vina (bistrenje) je razlika v pritiskih večja, tudi do 2 bara. Ploščni filter za sterilno filtriranje je potrebno tudi sterilizirati s paro. Porjavanje mora trajati, potem ko se je filter že ogrel na 100°C, najmanj 20 minut. Med parjenjem so vsi ventili in pipe na filtru odprti. Dovod pare mora biti blag, da izhaja iz ventilov samo za ped dolg "jezik" pare. Po končani sterilizaciji se zamašijo vse odprte na "čisti" strani filtra z zamaški iz vate, ki smo jih prej namočili v 2 odst. raztopino žveplaste kisline, oziroma v 45 odst. alkohola. Tudi ventili na "umazani" strani filtra se zaprejo, da pri ohlajitvi filtra ne nastaja vakuum. Filter se stisne šele, ko se ohladi, da se okvirji ne deformira. Najbolje je filter in polnilec vina sterilizirati v čistnem delovnem postopku.

Dr. JULIJ NEMANIČ

JULJSKA ŠTEVILKA KMETOVALCA

SLOVENJ GRADEC - Izšla je nova številka Kmetovalca, glasilo Društva kmetijskih svetovalcev, ki v juljski številki prinaša sestavke o vključevanju dosevkov v kolobar, potem zapis z naslovom "Kam pel je pot slovenskega zelenjadarstva",

iz Španije pa je reportaža o drugačnem kmetovanju. Za živinorejce bo zanimiv zapis o novem molznem stroju - Leonardo in o primerjavi mlečne in kombinirane pasme. V reviji ne manjkajo tudi zapisi s tehničnega področja, objavljeno pa je tudi poročilo o izletu Belokranjcev in Dolenjcev na avstrijskem Koroškem.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Lisičke in novi krompir

Lisičke veljajo za težko prebavljive, poleg celuloze vsebujejo namreč tudi neprebavljiv hitin. Za ljudi s prebavnimi težavami je bolje, da se jim odpovedo, ostali pa si lahko privoščite poslastico; na primer lisičke s sirom. Za 4 osebe potrebujemo 500 g lisičk, 20 g surovega masla, 1 srednje veliko čebulo, 3 stroke česna, šopek peteršilja, sol, poper, 2 jajci, 3 žlice sladke smetane in 80 g sira. Na masčobi združimo na drobno narezano čebulo in česen. Dodamo očiščene in na lističe natrgane lisičke ter jih pražimo približno 15 minut. Nato jih solimo in popopravimo ter preložimo v manjši pekač. V smetano vmešamo jajci, sesekljane peteršilj in prelujemo lisičke. Sir narežemo ali nastrgamo in z njim prekrijemo površino. Pekač postavimo v pečico in pečemo pri 200°C toliko časa, da se sir stopi in svetlo zapeče.

Pravijo, da kdor ima rad dobro hrano, ima rad tudi krompir, še posebno, če je mlad, s tanko lupinico. Krompir ima lahko nešteto različnih okusov. Kilogram krompirja ima od 800 do 900 kalorij, odvisno od vrste. V primerjavi s testeninami ali rižem kar tri do štirikrat manjšo energijsko vrednost. Krompir ne redi, če mu ne dodajamo masčobe! Vsebuje

precej vitaminov, ki pa jih z neprevidnim lupljenjem v večji meri zavržemo. Najbolje je, če mlad krompir kuhamo z olupkom in v čim manjši količini vode.

Kuhan krompir dobro ureja prebavo in ugodno vpliva na problematično kožo mladostnikov. Olupimo ga in pretlačimo skupaj z zrelim paradiznikom. Masi dodamo nekaj žlic kumaričinega soka in žlico mleka v prahu. Vse skupaj dobro premešamo in z maso obložimo očiščeno obraz. Po preteku pol ure maso speremo z mlačno vodo. Učinek je viden po večkratni uporabi maske. Pri blažjih opeklinah in pikih insektov pomaga na pol prerezan surov krompir, ki ga položimo na sceleče mesto. Tudi žulje in kurja ocesa lahko obložimo s surovo krompirjevo kašo in pustimo delovati čez noč.

Domače zdravilstvo navaja še veliko receptov s krompirjem, vendar se za večino težav raje posvetujte z zdravnikom. Za dobro počutje in krepitev zdravja si privoščimo čim več sveže mladice zelenjave, ki naj bo predvsem surova, dušena in kuhana v sopari s pomočjo soparnika! Najboljši način shranjevanja mlade zelenjave je zamrzovanje pri nizki temperaturi, da se naredijo majhni kristali.

Večeri žlahtnosti stare glasbe

Konec prihodnjega tedna se začne 3. Festival Brežice - Koncerti baročne glasbe vrhunskih izvajalcev iz desetih držav - Študentski festival že poteka

BREŽICE - Prihodnji teden v soboto, 17. julija, se bo ob pol devetih zvečer s koncertom danskega ansambla Concerto Copenhagen v znameniti Viteški dvorani Posavskega muzeja Brežice začel 3. Festival Brežice, ki se uvršča med vrhunske glasbene prireditve na Slovenskem, vse bolj poznan pa je tudi v svetu. Z 12 koncerti na treh prizoriščih, v brežiški Viteški dvorani, v kostanjeviški samostanski cerkvi in na gradu Mokrice, in z 11 koncerti študentskega festivala na gradovih Bogenšperk, Rajhenburg in Pišce ter v novomeški Kapiteljski cerkvi se Festival Brežice vse bolj tudi prostorsko vrašča v posavsko in dolensko regijo. Pravzaprav se je festival s spremljevalnim študentskim programom že začel. V torek in sredo, 6. in 7. julija, je na gradu Bogenšperk oziroma Rajhenburg nastopil ansambel Le cose gentile, danes pa bo koncertiral v Kapiteljski cerkvi v Novem mestu.

V programu vrhunskih ansamblov, ki bodo nastopili v rednem programu in prihajajo iz Danske, Nemčije, Velike Britanije, Izraela, ZDA, Avstrije, Francije, Češke, Nizozemske in Belgije, so skladbe znanih in manj znanih skladateljev stare glasbe. Nekateri ansambli bodo predstavili glasbeno dediščino svojih držav, denimo skandinavski barok. Veliko zasledb bo igralo na avtentična glasbila, narejena zvesto po starih izvirnikih. Brežiškemu festivalu pri tem ponovno sponzorsko pomaga nemški vrhunski izdelovalec starih instrumentov Michael Scheer. V študentskem programu nastopajo študentje izraelske Rubinove akademije iz Jeruzalema, poljske Akademije za glasbo iz Krakova in Univerze za glasbo na Dunaju, med njimi je tudi sloven-

KLJUČNA OSEBNOST - Klemen Ramovš, organizacijski in umetniški vodja Festivala Brežice.

ska glasbenica Maja Osojnik. Sicer pa na festivalu slovenskih glasbenikov ne bo, ker po mnenju umetniškega vodje Klemena Ramovša še ne premoremo vrhunskih izvajalcev stare glasbe.

Tudi letos bo koncerte snemal Radio Slovenija, iz nastalih posnetkov pa bodo oblikovali festivalsko zgoščenko kot trajni zapis glasbenega dogajanja. Če ne v živo, bo torej mogoče izbranim izvedbam prisluhniti s cedejke. Vstopnina za koncerte je namreč razmeroma visoka za naše razmere, 3.000 tolarjev za fizične osebe in 1.500 za solarje in študente. Vendar je to, kot zatrjuje organizator festivala Ars Ramovš, zelo močno znižana realna cena, ki jo plačajo pravne osebe in znaša 50.000 tolarjev. Tako znižanje so omogočili sponzorji festivala z glavnim pokroviteljem Telekomom Slovenije na čelu, ki so prispevali levi delež potrebnega denarja, dobro desetino pa ga je zagotovilo ministrstvo za kulturo.

Otvoritev festivala bodo, kot je že običajno, v soboto in nedeljo pospremile številne prireditve, od tržnice domačih obrti, nastopov pihalnih orkestrrov iz Kapel in Loč, ljudskih pevcev in citrarjev, folklorne skupine KUD Otona Župančiča iz Artič ter viteške igre z lokostrelskim turnirjem.

Častni pokrovitelj 3. Festivala Brežice je predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek.

M. MARKELJ

KIARA IN FLAVTA

NOVO MESTO - Zveza kulturnih društev vabi v torek, 13. julija, ob devetih zvečer na dvorišče novomeške proštije na koncert kitaristke Klare Tomljanovič iz Novega mesta in flavtista Mateja Zupana iz Zagorja, ki bosta nastopila kot solista in v duu. Vstopnina je 1000 (za študente 700) tolarjev.

VEČER OPERNIH ARIJ - Deseti Šmarješki glasbeni večer, ki je potekal zadnji dan junija na spodnji terasi hotela Zdravilišča Šmarješke Toplice, je izvenel v opernih melodijah. Študentje petja v operni šoli prof. Alexandra Browna na Akademiji za glasbo v Ljubljani so ob klavirski spremljavi Vladimirja Mlinariča odpeli niz arij iz oper velikih mojstrov Haendla, Donizettija, Verdija, Puccinija, Wagnerja, Bizeta in Saint-Saensa. Številni poslušalci so prisluhnili nastopom Ariane Debeljak, Petra Pirnarja, Karmina Ivančič, Mirana Žitka, Katje Predovnik, Silva Škvarca in tudi nastopu njihovega profesorja Browna, uglednega angleškega tenorista. Na sliki: nastop Katje Predovnik. (Foto: M. Markelj)

KONCERT SAMOSPEVOV - Kulturno-umetniško društvo Krka je v petek, 2. julija, zvečer pripravilo na dvorišču proštije v Novem mestu celovečerni koncert samospevov. Na prijetnem in za komorne koncerte zelo primernem poletnem prizorišču je nastopila na umetniškem oddelku Univerze Wilfrida Laurier v Kanadi izsolana sopranistka Pija Brodnik, ki je ob klavirski spremljavi Nataše Valani v prvem delu koncerta odpela samospeve H. Purcella, G. F. Haendla, G. Faureja, H. Duparca in C. Saint-Saensa, v drugem pa skladbe slovenskih glasbenih ustvarjalcev Lucijana M. Škerjanca ter dveh dolenskih rojakov, Josipa Pavčiča, po rodu iz Velikih Lašč, in Tri vesele pesmi novomeškega rojaka Marjana Kozine. (Foto: M. Markelj)

Koncert sonat

2. koncert Novomeškega glasbenega festivala

NOVO MESTO - Novomeški glasbeni festival, ki letos poteka že tretjič, je po presahitvi Novomeških kulturnih poletij edina tovrstna kulturna ponudba v dolenski metropoli, zato je razveseljivo, da je po začetni negotovosti o nadaljnji usodi tega festivala le prišlo do drugega koncerta pod pokroviteljstvom Mestne občine Novo mesto. V sredo, 30. junija, zvečer sta v Kapiteljski cerkvi nastopila violinist Tomaž Lorenz in pianistinja Alenka Šček Lorenz, ki sta se spremljala na Šček Lorenz, ki je spremljala na koncertu soprogo izvajanja sonat skladateljev Willema de Fescha, Antonia Vivaldija, Arcangela Corellija, Georga F. Haendla in Jana V. Stamica. Tomaž Lorenz je član ene najbolj poznanih slovenskih skupin resne glasbe, Tria Lorenz, vendar je uveljavljen tudi kot violinski solist. Po diplomu in magistraturi na Akademiji za glasbo v Ljubljani in izpopolnjevanju pri uglednih pedagogih v Rimu, Sieni, Trstu in Budimpešti ima za seboj skoraj tridesetletno glasbeno pot, na kateri ne manjka številnih snemanj, priznanj in nagrad. Prav tako uveljavljena glasbena poustvarjalka je njegova žena Alenka Šček, ki se je po končani ljubljanski glasbeni akademiji izpopolnjevala pri prof. Ranku Filjaku v Zagrebu, zdaj pa deluje kot koncertna pianistka in umetniška sodelavka korepetitorica na ljubljanski akademiji.

MiM

GLASBENO POLETJE V NOVI ŠTIFTI

NOVA ŠTIFTA - Jutri, 9. julija, se bo ob devetih zvečer s koncertom harfistke Mojce Zlobko v cerkvi Vnebovzetja Device Marije začel niz kulturnih prireditev Glasbeno poletje v Novi Štiti.

Pestro poletje v Metliki

Že sedmič zapored Pridi zvečer na grad - Slavnostna otvoritev s koncertom Mestne godbe Metlika in "Titom"

METLIKA - S fanfarami Mestne godbe Metlika so v soboto, 3. julija, zvečer na Pungartu slavnostno odprli sedme mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad. Z njimi organizatorji popestrijo poletne dopustniške večere in tako se bo letos od 1. julija, ko je bil koncert ljubljanskih madrigalistov, do 4. septembra zvrstilo kar sedemnajst prireditev.

OTVORITEV - Na otvoritvenem večeru je pod taktirko Rafka Ogulina igrala Mestna godba Metlika, ki bo prihodnje leto praznovala 150-letnico delovanja, pozdravni nagovor pa je imel župan Slavko Dragovan (na sliki). (Foto: L. M.)

KOSTANJEV LES JE TRD - Kar precej dela je treba, da se iz kostanjevega debla izklesajo skulptura, a z združenimi močmi gre lažje.

Mala šolska forma viva

Na osnovni šoli Grm v Novem mestu so pripravili tridnevno kiparsko kolonijo - Udeleženci iz šestih šol

NOVO MESTO - Vsakdanji živčaj po šolah je s počitnicami potihnil, na osnovni šoli Grm pa je bilo tri dni v prejšnjem tednu, od 29. junija do 1. julija, še vedno prav živahno. Dopoldanske ure je v parku pred šolo sedemindvajset šolarjev iz šestih dolenskih in belokranjskih šol zavzeto sekalo, klesalo, žagalo in vrtalo v zajetna kostanjeva debla, iz katerih so

pod nadzorom sedmih mentorjev, učiteljev likovne vzgoje, pod vsak dan bolj večimi mladimi rokami nastajale velike skulpture realističnih in fantazijskih človeških figur. Nekaj se jih bo pridružilo skulpturam, ki že stojijo v parku ob grmiski osnovni šoli, druge pa bodo našle svoj prostor ob osnovnih šolah v Brusnicah, Črnomlju, Podzemlju in Šentjerneju. Učenci teh šol so se namreč udeležili kiparske kolonije, ki jo je organizirala Osnovna šola Grm.

"Na naši šoli je oblikovanje lesa že tradicija, letos pa smo v kiparsko kolonijo povabili še druge osnovne šole. Ker gre za zahtevno in tudi težko tehniko, učenecem pomagamo mentorji, saj ne gre, da bi šolarji delali denimo z motorno žago," je povedal likovni pedagog Branko Šuster, ki je skupaj z Dušanom Plutom vodil kiparsko kolonijo. "Udeleženci kolonije so zelo zavzeti, dodatno pa jih motivira tudi to, da bodo s skulpturo, ki jo skupno izdelujejo, obogatili okolje svoje šole."

Za mlade "umetnike" je bilo kipevanje v Novem mestu zanimiva izkušnja, vsekakor koristnejša, kot bi bilo počitniško lenarjenje. Najbrž bodo poslej z več spoštovanjem in razumevanjem občudovali kiparske stvaritve pravih umetnikov.

M. MARKELJ

KNJIŽEVNI NATEČAJ

NOVO MESTO - Založba Goga razpisuje književni natečaj za prozo, poezijo, dramatik, esejistiko in potopis. Rok za oddajo besedil je 1. oktober 1999, poslati pa jih je treba na naslov Založba Goga, Prešernov trg 8, 8000 Novo mesto, s pripisom Razpis 99. Za zagotovitev nepristranskega dela komisije označite rokopise s šifro, svoje ime in naslov pa priložite v zaprti kuverti. Komisija bo izbrala najkvalitetnejša dela, ki jih bo založba kasneje izdala v knjigi.

ILUSTRACIJE DESETEGA BRATA

MULJAVA - V sredo, 30. junija, so v galeriji Kresnička na Muljavi odprli razstavo ilustracij akademskega slikarja Franceta Kunaverja z naslovom Deseti brat. Ilustracije so nastale v obdobju od 1930 do 1950, ko so slikarja poslali poučevati v Škocjan pri Mokronogu, razstavi pa so pripravili počastitev devetdesetletne slikarjevega rojstva. Ob tej priložnosti je Društvo Vilka Mazija pripravilo izdajo prirejenega Jurčičevega romana Deseti brat, v kateri je tudi prevod tega dela v angleščino.

Usklajene strukture in barve

V razstavišču cistercijske cerkve v kostanjeviški Galeriji Božidarja Jakca je do konca avgusta na ogled razstava del akademskega slikarja Iva Pranciča

KOSTANJEVICA - Kostanjeviška cistercijska cerkev, ki velja za prvi gotoski občuteni triladijski sakralni prostor na naših tleh, je že nekaj let svojevrsten izživ slovenskim likovnim umetnikom. Vodstvo Galerije Božidarja Jakca načrtno spodbuja umetniške projekte, v katerih umetniki prilagodijo svoja že ustvarjena dela za razstavo v samostanski cerkvi ali pa celo ustvarijo nova prav v dialogu s tem prostorom. Najnovejši projekt te vrste je razstava likovnih del akademskega slikarja Iva Pranciča.

Razstavo so odprli v petek, 2. julija, zvečer. Po uvodnem nagovoru Bojana Božiča, direktorja Galerije Božidarja Jakca, je dr. Andrej Smrekar predstavil avtorja in spregovoril o dilemah abstraktne umetnosti. Ivo Prancič je namreč eden tistih slovenskih ustvarjalcev, ki se vse od diplome na oddelku za slikarstvo na Akademiji in po končani slikarski specijalki pri prof. Gustavu Gnamušu intenzivno posveča abstraktnemu slikarstvu. Za kostanjevsko razstavo je izbral nekaj svojih že znanih del, pripravil pa je tudi nekaj novih, ki jih je pretehtano postavil v nekdanje sakralno okolje ter premišljeno prepuštil naravnim in umetni osvetlitvi.

Prevladujoča značilnost Prancičevih stvaritev je njihova materialnost. Njegove slike nastajajo z odtiskovanjem tekstilnih trakov in lepljenjem na površino, s sestavljanjem trakov pa dosega

GLAVNO JE ZA NJIMA - Slikar Ivo Prancič (na sliki desno) v pogovoru z direktorjem Galerije Božidarja Jakca Bojanom Božičem po otvoritvi razstave, ki je kronala številne poprejšnje pogovore.

svojevrsne likovne učinke. "Površina, ki jo Prancič zgradi z lepljenjem trakov, deluje s pretanjenimi barvnimi odulacijami usklajene strukture in barve. V okviru stranic platna ustvarja dejanski in optični plitvi prostor... Prancičeva

površina je zato nekakšen nov organizem, reliefen v taktilem in optičnem pomenu," je zapisal v katalogu razstave dr. Andrej Smrekar. Po njegovem mnenju naj-novejše umetnikove slike gledalcu puščajo manj ključev do načina njihovega branja in pomenijo korak naprej v radikalizaciji kvadratnih in osredinjenih podob.

Otvoritev razstave sta oplemenitila violinist Volodja Balžalorsky in kitarist Igor Saje, ki sta zaigrala skladbe Vivaldija, Paganinija in Iberta.

M. MARKELJ

KONCERT STARE GLASBE

NOVO MESTO - Danes, 8. julija, bo ob 20.30 v Kapiteljski cerkvi prvi od treh koncertov Študentskega festivala Brežice. Kvartet Le cose gentile iz Avstrije, v katerem igra tudi slovenska glasbenica Maja Osojnik, bo izvedel skladbe italijanskih skladateljev iz 17. in 18. stoletja.

NOV USPEH STRAŠKIH GODBENIKOV

EGOR - Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže se je konec prejšnjega tedna udeležil mednarodnega tekmovanja pihalnih orkestrrov v Egorju na Madžarskem, kjer je dosegel nov uspeh. Sa izvedbo programa je prejel zlato diplomu in zasedel drugo mesto.

ARCADIA TRIO

PODSREDA - V okviru prireditve Glasbenega poletja na gradu Podsreda bo na grajskem dvorišču v nedeljo, 11. julija, ob osmih zvečer koncert Arcadia Tria, v katerem igrajo violinist Goran Košuta, čelist Miloš Mlejnik in pianist Rainer Gepp.

PRIMA VABI

SUHA KRAJINA - Moška vokalna skupina Prima vabi k sodelovanju nove člane- pevce za sezono 1999 - 2000 in naprej. Za avdicijo, ki bo v soboto, 24. julija, se lahko kandidati prijavijo na tel. št.: (068) 43-037 ali (061) 805-020, kjer se bodo dogovorili tudi za kraj in čas avdicije.

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

LAČEN - Neznane je lastnika gostinskega lokala Camp - Kolpa oškodoval za okrog 150 tisoč tolarjev, ko je v noči s 30. junija na 1. avgust vdrl skozi kuhinjsko okno in si iz blagajne protipravnoprilastil denar, bil pa je očitno tudi lačen in "potreben" cigaret, saj je odnesel večje količine obojega.

SAM SI JE PODALJŠAL VI-ZUM - S. K. je osumljen kaznivega dejanja ponarejanja listin, ker si je kar sam do 30. junija 1999 podaljšal veljavnost vizuma v potnem listu. Stevilko pet je kar s kemičnim svinčnikom popravil na šest.

KRAJA V ZAPORU - 30. junija je neznanec v ZPKZ Dob iz odklenjene omarice oškodovanke B. D. ukradel mobilni telefon. Škoda znaša 80 tisoč tolarjev.

KAR Z LOPATO - Osumljeni 59-letni I. M. iz okolice Brežic se je 30. junija pri prepiru s sinom in ženo poslužil kar nevarnega orodja - lopate. Oba je udaril v predel vratu - glave. Sin je dobil odrgnine po vratu in je zdravniško pomoč odklonil, žena pa ne, saj je bila lažje telesno poškodovana. Zoper očeta sledi kazenska ovadba.

VLOMIL K LASTNICI, ŽIVEČI V TUJINI - Okrog 200 tisoč tolarjev znaša škoda, ki jo je neznanec 3. julija povzročil v Nemčiji živeči lastnici S. M. Vlomil je v njeno stanovanjsko hišo na Orehovem in odtujil televizor, fotoaparata, denarnico in dva daljinska upravljalca za kabelsko televizijo.

UKRADEL ZAKLENJENO KOLO - 3. julija zvečer je bilo na zidu izza recepcije kampa v Termah Čatež prislonjeno gorsko kolo. Neznane ga je na naugotovljiv način odklenil in odpeljal, lastnika pa oškodoval za 85 tisoč tolarjev.

po dolenski deželi

"REKORDER" Z 215 KM/H - Ko so v četrtek, 14. junija, policisti Prometne policijske postaje Krško z radarjem opravljali meritve hitrosti na hitri cesti št. 1, je ob 16.30 iz smeri Ljubljane proti Obrežju hitro pripeljal hrvaški voznik osebnega avtomobila znamke Audi Hrvoje K. Očitno se mu je zelo mudilo domov, saj je ne glede na prometno signalizacijo in na nevarnost hitre vožnje vozil kar z 215 km/h. Tu pa je hitrost omejena na 100 km/h, kar pomeni, da je vozil 115 km/h več, kot je dovoljeno. Zoper "pogumnega" voznika so podali predlog za uvedbo postopka pri sodniku za prekrške, da bi se vabilu zagotovilo odzval, pa so mu policisti v skladu z Zakonom o tujcih začasno pridržali hrvaško osebo izkaznico. Zaman, njega ni bilo. Toda policisti da-jejo prekrškom v zvezi s hitrostjo, ki je ključni prometno-varnostni problem, velik poudarek. Da bo kršitelj utegnil priiti k sodniku za prekrške, se bodo poslužili drugih zakonitih ukrepov. Pravijo, da jim ne bo usel, čeprav vozi (pre)hitro.

GA ZEBE V VROČINI? - Temperature kažejo, da je po-lete res pravo, toda kljub temu nekatere močno zebe. To velja vsaj za neznanca, ki je v času od 27. do 29. junija iz nedo-končane stanovanjske hiše v Šmihelu pri Žužemberku ukradel pet novih radiatorjev. Lastnico N. K. je oškodoval za okrog 150 tisoč tolarjev.

Prvi glede raziskanosti kriminala

Minister Borut Šuklje delo PU Krško označil za izvrstno - Število prehodov na MP Obrežje vse večje - Letos obnova - Shengenska meja okrepila mejo in izboljšala status policistov

KRŠKO - "Ugotovil sem, da so delovni rezultati Policijske uprave (PU) Krško izvrstni, pa ne le na področju raziskanosti kriminala, kjer so prvi v Sloveniji, pač pa tudi drugje," je krške policiste na delovnem obisku v petek, 2. julija, pohvalil minister za notranje zadeve Borut Šuklje, zadovoljstvo pa je izrazil tudi generalni direktor slovenske policije Andrej Podvršič.

Gostje so se v pogovoru z direktorjem PU Krško Miho Molanom in njegovim ožjim strokovnim svetom dotaknili področja cestne varnosti, kjer problemi niso vezani le na policijsko delo, ampak dostikrat na slabo cestno infrastrukturo, na nuklearko, kjer krški policisti opravljajo pomembno vlogo pri nadzoru in varnosti, ter seveda na mejne probleme. Število prehodov na največjem mejnem prehodu (MP) na južni meji, na Obrežju, se je močno povečalo in se približuje številki iz leta 1989. "To kaže, da promet na trasi Evropa - Balkan raste, in tudi na vse bolj večjo potrebo po t.i. projektu Shengenska meja, ki je eden večjih na ministrstvu v naslednjih letih. Prav vzpostavitev Shengenske meje bo do leta 2005 enostavno zahtevala okrepitev tudi vaše PU," je povedal mini-

ster Šuklje in zagotovil, da bodo letos obnovili MP Obrežje ter tako potnikom in delavcem zagotovili boljše pogoje dela. Tudi razmišljanj glede ukinitve krške PU ni več. Povedal je tudi, da je prejšnji teden prenehal veljati Zakon o začasnem zatočišču, kar pomeni, da bodo pričeli begunce v dogovoru z Visokim komisariatom ZN za begunce vračati na Kosovo.

Na PU Krško so veseli ministrove obljube o materialni posodobitvi uprave in sploh slovenske policije, "ki potrebuje projekt modernizacije svojih sredstev, ne le voznega parka, da bo lahko odgovarjala na izzive tega časa. Večjo pozornost pa bomo namenili tudi materialnemu statusu policista in njegove družine." Andrej Podvršič je poudaril, da PU Krško razvija dobre partnerske odnose z državljanji in ne pozablja na po-

membnost odnosov znotraj uprave. Tudi nedavna javnomnenjska raziskava, v katero so bili vključeni tudi prebivalci Posavja, je pokazala zadovoljstvo ljudi z delom policije - 79,4 odstotka (ni 12,7). Da se počutijo varne v svojem kraju, je pritrdilno odgovorilo 75,6 odstotka (le 5,5 odstotka ni), "kar je zadovoljiva slika o našem delu," je dejal Podvršič.

L. MURN

Uspešen lov na preprodajalce heroína

O. B. in H. V. v priporu

KRŠKO - Kriminalisti Policijske uprave Krško so že dlje časa spremljali povečano ponudbo mamila heroína na območju Sevnice. Z operativnim delom in z zbiranjem obvestil so prišli do ugotovitev, da je eden izmed preprodajalcev tega mamila 33-letni O. B. iz Sevnice.

30. junija so osumljenega O. B. prijeli pri preprodaji okrog 400 gramov heroína. Ugotovili so, da je pri tem sodeloval tudi 22-letni H. V. iz Loke pri Zidanem Mostu ter da je mamilo omenjenima dostavljalo policistom že znani preprodajalec mamil 22-letni G. B. iz Celja. Pri predaji mamila so kriminalisti aretirali tako O. B. kot H. V., zoper katera so odredili 48-urno policijsko pridržanje, zoper vse tri pa podali kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja, neupravičene proizvodnje in prometa z mamili na Okrožno državno tožilstvo v Krškem. O. B. in H. V. sta bila 2. julija privedena na zaslišanje k preiskovalnemu sodniku, ki je zanju odredil pripor. Kriminalisti pa osumljenega G. B. še iščejo.

MINISTER NA OBISKU - Krško PU sta v petek obiskala (od leve proti desni) minister Borut Šuklje in direktor slovenske policije Andrej Podvršič, na njune pohvale o delu pa je direktor PU Krško Miha Molan (na desni) dejal, da pomenijo še večjo odgovornost za naprej. (Foto: L. M.)

Eksplodizija stanovanja

Pazljivost pri delu s kuhinjskim plinom!

NOVO MESTO - Zadnje čase so pogoste nesreče v zvezi s kuhinjskim plinom. Spomnimo se nedavne, ko se je porušil del stanovanjskega bloka, zato naj bo kot opomin za pazljivost pri delu s plinom tudi tale dogodek prejšnjega tedna, ko je prišlo na Jakčevi ulici do eksplozije kuhinjskega plina.

29. junija je 49-letna M. Š. popoldne iz kleti prinesla polno plinsko jeklenko, da bi jo zamenjala s prazno. Na polni jeklenki je odvila zaščitno matico, jeklenke pa nato ni zamenjala. Nekaj po 20. uri, ko je bila M. Š. v predso-bi, je prišlo do silovite eksplozije in manjšega požara. Razbile so se šipe, M. Š. pa je dobila površinske opekline po obrazu, vratu, rokah in stegnih in se zdravi v novomeški bolnišnici. Gasilci GRC iz Novega mesta so požar pogasili. Nastala je škoda za okrog 600 tisoč tolarjev.

KUPIL PONAREJENO SPRIČEVALO

NOVO MESTO - A. S. je osumljen kaznivega dejanja ponarejanja listin, ker si je junija leta 1997 od neznanca za sto tisoč tolarjev kupil ponarejeno spričevalo o zaključnem izpitu za poklic voznik - avtomobilist in ga skupaj z delovno knjižico dal svojemu delodajalcu. Vse z namenom, da bi obdržal svoje delovno mesto.

STEKLENICA PIVA V GLAVO

SENOVO - 48-letni M. D. iz Celja je 30. junija, okrog 21.15, ko je prišel na pijačo v okrepčevalnico Rudar - Market, doživel neprijetno presenečenje. Ko ga je nekdo poklical po imenu, in se je obrnil k njemu, mu je v glavo priletela steklenica piva. Vrgel mu jo je 39-letni M. Z. iz Senovega, ki je nato lokal takoj zapustil in odšel neznan. M. D. je iskal zdravniško pomoč v krškem zdravstvenem domu, saj je dobil lahko telesno poškodbo. Zoper M. Z. bo napisana kazenska ovadba.

MOTIV: KDO BO FANT JASNE MIKLIČ?

Gangsterski obračun sredi belega dne v mestu

Okrožno sodišče je Roma Bogdana Mikliča in Ignaca Brajdiča spoznalo za kriva sotorilstva poskusa umora - Ignacu, ki je letos 23. marca streljal na Roma Milana Brajdiča, 4 leta zapora, Bogdanu kot duhovnemu vodji akcije pa 5 - Ostajata v priporu

NOVO MESTO - Ena zanimivejših obravnav na Okrožnem sodišču v Novem mestu je bila prejšnji teden gotovo glavna obravnava zoper 36-letnega Roma Bogdana Mikliča in 19-letnega Roma Ignaca Brajdiča - Debelega, ki sta bila obtožena sotorilstva poskusa umora in sta bila od usodnega dejanja tri mesece v priporu. Dogodek pa je bil nekaj posebnega tudi zato, ker je oba dneva med poslušalce zvalil množico Romov iz obeh taborov, zaradi česar so bili zaposleni tudi policisti. Sodnica Milojka Gutman je s sosodnico Natašo Gluhar - Križmančič in porotniki oba spoznala za kriva - Miklič (pred desetimi leti je bil z enoletno zaporno kaznijo kaznovan za uboj na mah) je dobil pet let, Brajdič pa štiri leta zapora. Do pravnomočnosti sodbe ostajata v priporu, čaka pa ju povrnitev stroškov kazenskega postopka in sto tisoč tolarjev povprečnine.

Obtožnica je oba Roma bremenila sodelovanja pri izvršitvi naklepnega kaznivega dejanja poskusa umora, ki sta ga začela, ne pa dokončala, ko sta po vnaprejšnjem dogovoru in razdelitvi vlog skušala vzeti življenje drugemu Romu Milanu Brajdiču - Lenku iz Dobruške vasi, s katerim je bil Miklič iz Stranske vasi (zagovornika dr. Peter Čeferin in Miroslav Cerar) že nekaj časa v hudem sporu. Vanj je vpletel - po oceni sodnega izvedenca psihiatra dr. Slavka Ziberla - zelo sugestibilnega in podrejenega Ignaca, ki je sicer doma v romskem naselju Brezje, toda začasno je živel pri njem. Ignac mu je za plačilo obleke in cigaret pomagal pri raznih opravilih: odmetavanju snega, košnji trave ipd. Verjeti ali ne - predmet spora je Bogdanova 14-letna hčerka Jasna. Kdo jo bo imel za svoje dekle? Milan Novak, sin oškodovanca Milana Brajdiča, ali omenjeni Ignac, čigar dekle je menda danes? Zaradi nje je prišlo že novembra 1998 do spora v Dobruški vasi - Romi so Mikliča hudo pretepli in ga okradli, zaradi česar je vložil tožbo.

Bogdan Miklič in Ignac Brajdič sta tako po besedah tožilca v golfu vozila vojaško puško z naboji in iskala priložnost, da s streljanjem ubijeta Milana Brajdiča. Priložnost se je ponudila letos 23. marca okrog

Ždinja vas nedosegljiva?

Pritožbe krajanov zaradi prenizkega podvoza - V vas ne more kombajn, gasilsko vozilo z lestvami itd.

ŽDINJA VAS - Podvoz pod Ždinjjo vasjo predstavlja za tamkajšnje prebivalce problem že dlje časa, saj je s 3,60 metra višine, na spodnji strani menda celo manj, dosti prenizek za veliko vrst vozil. "V vas v času žetve ne morejo priti kombajn, gasilsko orodno vozilo z lestvami, mikser za prevoz betona, večji avtobus, skratka za določena vozila je vas nedosegljiva, kar se nam zdi nepojmljivo, še posebej če pomislimo, da bi bila kdaj potrebna nujna gasilska pomoč," sta povedala krajana Franc Rifelj in Martin Blažič ter dodala, da je težava še resnejša, ker so lani zaprli "črn" priključek na hitro cesto, ki so se ga ljudje posluževali.

Že leta 1979, ko so asfaltirali cesto v Ždinjjo vas, so pod podvozom hitre ceste št. 1 šli kar se je dalo nizko, mogoče bi se dalo problem rešiti z znižanjem tablice. Sicer pa krajani najboljšo rešitev vidijo v izgradnji novega priključka na hitro cesto, o čemer so se že pogovarjali s prejšnjim novomeškim županstvom in predstavniki Ministrstva za promet in zveze. "Pred dvema letoma smo imeli sestanek in z ministrstva so nam dali vedeti, da bi oni za podvoz prispevali okrog 8 milijonov tolarjev, nekaj pa občina, toda očitno ni bilo pripravljenosti s strani občine," je

povedal Rifelj in dodal, da so razne dopise poslali še na druge pristojne institucije, pa do danes podvoz ostaja isti. Kra-jani so hoteli tudi s traktorji zapreti hitro cesto, "kajti primorani smo nekaj narediti. Ne gre le za Ždinjjo vas, tu so še Trška Gora, Golušnik, Suhoplati," je dodal Blažič.

Novomeški župan Anton Stare je dejal, da mu je dobro znan problem z ozkim podvozom na Otočcu, ždinski pa ne. O njem ni zasledil še nobene vloge od prej. "S strani občine je gotovo pripravljeno za ustrezno rešitev, je pa cesta državna, tako da stvar ni samo v pristojnosti občine."

L. M.

PRENIZEK PODVOZ - Podvoz pod Ždinjjo vasjo je prenizek in zato vse bolj problematičen.

Z NOŽEM NAD POLICISTA

PIŠECE - Brežiška policista sta po naročilu dežurnega odšla v Pišce, kjer naj bi našla neznanca, ki je z avtomobilom trgal registrske tablice. Izsledila sta ga v lokalu HGP, d.o.o., toda ta se ni zmenil za zakonito vabilo policistov na razgovor. Slednja sta upo-

rabila fizično silo, ga z rokami potegnili iz lokala, njemu pa je iz rokava uspelo potegniti večji kuhinjski nož, s katerim je skušal policistoma preprečiti zakonito dejanje. Tada sta mu odvzela nož ter ga vklenila z lisicami. Zoper osumljenega 57-letnega O. S. iz okolice Pišce bo napisana kazenska ovadba.

življenjsko izkustveno nemo-goe, da Bogdan ne bi opazil izstopa Debelega iz svojega vozila in da v avtu ne bi videl puške, "saj vojaška puška tudi ni igla."

Ignac Brajdič je v zagovoru priznal, da je streljal, ne pa, da po Bogdanovem naročilu. "V križišču sem v Ladi prepoznal Milana Brajdiča in ko je ta z roko nakazal, da je izza pasa potegnil pištolo, in sem slišal pok, sem se le branil. Zagrabil sem kalašnik, stopil iz avta in streljal na Milana. Nato sem puško vrgel v Krko in dohitel Bogdanov avto na mostu," je v svojem zagovoru povedal Ignac, ki je dejal, da Milana ni hotel ubiti, temveč se le braniti - njegova odvetnika Igor Smolej in Darja Kvas sta trdila, da je šlo za silobran. No, potapljači so še isti dan natančno preiskali Krko pod šmihelskim mostom in avtomata niso našli, pa tudi ogled golfa je pokazal, da je avto nepoškodovan.

Velik in zanimiv del obrav-nave je predstavljal zaslišanje prič, predvsem očividcev gangsterskega obračuna sredi kri-žišča. Skorajda vse so v Ignacu Brajdiču prepoznale strele - le oškodovanec Milan Brajdič je vztrajal, da je vanj streljal Bogdan Miklič - in tudi, da Ignac puške ni odvrgl v Krko, temveč se je z njo usedel nazaj v Bogdanov golf, ki ga je v križišču čakal. Nato sta se v naglici odpeljala. Obstajajo celo indici, da je v golfu sedel tudi Valentin Kovačič. V vsej neverjetni zgodbi, ki smo je va-jeni v glavnem iz ameriških fil-mov, si velja zapomniti izjavo ene od prič, da je streljanje sredi množice ljudi noro početje, saj so kolone voznikov do-besedno otrpnile, za medse-bojne obračune pa bi Romi lah-ko izbrali vsaj kakšen primer-nejši kraj.

L. MURN

Pfleiderer Novoterm duši sosedo

Pogovor predstavnikov novomeške občine in bršljske krajevne skupnosti z vodstvom podjetja - Poslovno zelo uspešno podjetje - Domačini zahtevajo večjo skrb za okolje

NOVO MESTO - Krajani bršljske krajevne skupnosti, še posebej neposredni sosedje podjetja Pfleiderer Novoterm, se že dalj časa pritožujejo nad smrdom in nevarnimi izpusti v zrak ter hrupom, ki ga povzroča tovarna podnevi in ponoči. Krajani so sicer zadovoljni, da tovarna uspešno deluje, vendar želijo, da proizvodnjo uredijo tako, da zaradi nje ne bodo trpeli ljudje, ki živijo v njeni bližini. Do sedaj se podjetje na pritožbe ljudi ni odzivalo, pa tudi s krajevno skupnostjo ni imelo stikov, po sestanku, do katerega je prišlo na predlog novomeškega župana dr. Tonea Starca prejšnji četrtek v tovarni, pa naj bi, kot je obljubil generalni direktor podjetja Vojko Švigelj, prišlo do sodelovanja in iskanja skupnih rešitev za odpravo motečih vplivov na okolico.

Pfleiderer Novoterm je zelo uspešno podjetje, ki proizvaja izolacijske materiale iz steklene volne, po dobičku je na 132. mestu v Sloveniji, po izvozu pa na 50. mestu. Podjetje je šlo skozi različna obdobja. Potem ko je leta 1968 šla steklarna Inis v stečaj, so iskali nov program, leta 1983 so začeli izdelovati izolacijski material iz steklene volne. Leta 1992 se je pojavil nov lastnik Novoterm, od Krke, ki je obdržala 20 odst. delež, je 80 odst. kupilo nemško podjetje Pfleiderer. Pred dvema letoma pa je Pfleiderer postal 100 odst. lastnik podjetja, ki je v nekaj letih prihodke povečalo za več kot trikrat, proizvodnjo pa za 2,5-krat. "Pred sedmimi leti je Pfleiderer začel proizvodnjo izolacijskih materialov iz steklene volne, sedaj pa je z osemimi tovarnami po Evropi tretji največji evropski proizvajalec izolacijskih materialov," je povedal direktor Vojko Švigelj in dodal, da je novomeška tovarna ena najuspešnejših Pfleidererjevih sploh. Izrecno je poudaril, da niso nemško podjetje, češ da podjetje vodijo in so v njem zaposleni sami Slovenci.

Član uprave Janez Kužnik je povedal, da so ob skoraj 3-kratnem povečanju zmogljivosti v sedmih letih zmanjšali število zaposlenih iz 245 na 210. Izolacijski material skoraj v celoti izvozijo v 16 držav, 63 odst. v

Vojko Švigelj

OGLED TOVARNE - Na obisku v Pfleiderer Novotermu so si predstavniki novomeške občine, člani občinskega sveta in bršljske krajevne skupnosti ogledali tudi njihovo proizvodnjo. (Foto: J. D.)

zahodno Evropo, 6 odst. v vzhodno, 9 odst. v bivšo Jugoslavijo, v Sloveniji pa prodajo 22 odst.; ker doma dosegajo nižje cene kot na tujem, je ta delež dejansko še manjši. Povedal je tudi, da vsake štiri leta izvedejo velik remont, ko zamenjajo peči in takrat je tudi možnost, da izboljšajo tehnologijo in zmanjšajo škodljive vplive na okolje. Vsako leto vložijo v razvoj okrog 8,7 milijona nemških mark.

Direktor Švigelj in inž. Marjan Kopač, član uprave, zadolžen za proizvodnjo in razvoj, sta dejala, da je v tovarni bolj kot emisije v zrak in v vodo, problematičen hrup, ki pa da ga poleg njih povzroča tudi združena mešalnica krmil. Prav zaradi tega so že odkupili štiri bližnje hiše, na njihovem mestu pa bi radi zgradili skladišče s protihrupno ograjo, medtem ko proizvodnje na tem mestu ne nameravajo širiti. Velike težave imajo namreč s skladiščenjem izdelkov, ki jih sedaj skladiščijo po celem Novem mestu in tudi drugje po Sloveniji. Suhe odpadke delno vračajo v proizvodnjo, za del pa so pred kratkim našli kupca v Nemčiji,

mokre odpadke pa v opekarni Zalag zapakajo v opeko. Glede plinov je Kopač dejal, da kadar je nizek pritisk, že ob nizkih koncentracijah zaudarja, sicer pa koncentracije fenola in formaldehida, ki jih spuščajo v zrak, dosegajo le 5 do 10 mg/m³, medtem ko je zakonsko dopustna koncentracija 40 mg/m³.

Na pogovorih z vodstvom podjetja, ki so se ga udeležili predstavniki občinske uprave z županom na čelu, člani občinskega sveta in predstavniki bršljske krajevne skupnosti, se je prvi oglašil prof. Miha Japelj, ki je dejal, da bo v tretjem tisočletju potreben drugačen odnos do okolja in da je treba povedati, kaj so fenoli in kakšne reakcije povzročajo. Dejal je, da se je, kljub temu da so izpusti v okviru dovoljenega, treba vsak dan prizadevati, da jih bo vse manj in pri tem biti pripravljen na odprt dialog z okolico. Predsednik bršljske krajevne skupnosti Marko Picek, ki živi v neposredni bližini tovarne in zaradi nevdržnih razmer prodaja hišo, je zagotavljal, kako podjetje ne onesnažuje, označil za pravljico. Predvsem ob nizkem pritisku zadržljivega smrada ne čutijo le okoliški ljudje, ampak, odkar so povišali dimnik, tudi širša okolica do Mestnih njiv in naselja Slavka Gruma. "Nihče mi ne bo govoril, da te snovi niso škodljive, saj je znano, da sta fenol in formaldehid na prvem mestu kancerogenosti," je dejal Picek. Poleg smrada pa ljudi zelo moti tudi močan hrup podnevi in ponoči; piskajoči glasovi, ki prihajajo iz tovarne, in promet - vsak dan na tovarniško dvorišče pripelje od 60 do 70 kamionov.

Direktor Švigelj je predlagal, da se s krajevno skupnostjo posebej sestanejo in poskušajo rešiti probleme, Marko Picek pa se je zavzel, da na pogovore povabi tudi strokovnjake za okolje. Vodstvo podjetja je sprejelo tudi predlog, da se pogovorijo s Komunalo o odkupu odpadnega stekla, ki ga sedaj uvažajo, medtem ko ima cela Slovenija probleme z odpadnim steklom, saj ga nihče ne predeluje.

J. DORNIŽ

EKSPLODIRALA PLINSKA JEKLENKA - Prejšnji torek je v stanovanjskem bloku na Jakčevi 7 v Novem mestu odjeknila silovita eksplozija. Za popoldne je M. Š. iz kleti prinesla polno jeklenko plina, da bi jo zamenjala s prazno. Odvila je le varnostni ventil, jeklenke pa ni zamenjala. Nekaj po osmi uri zvečer je jeklenka eksplodirala, nato je še zagorelo. M. Š. je dobila površinske opekline po obrazu in telesu, škode je za okoli 600 tisoč tolarjev. Na sliki: razdejanje takoj po eksploziji. Več na 11. strani. (Foto: Majda Luzar)

SREČANJE PO 47. LETIH - Učenci in učenske šole v gospodarstvu raznih strok v Sevnici, generacija 1949-1952, smo se srečali pred kratkim v gostišču Dolinšek na Vrhu pri Boštanju. Medse smo povabili tudi dve nekdanji učiteljici, prof. Majdo Terčelj in 86-letno Štefko Zupančič. Prihodnje leto maja se bomo ponovno srečali v gostilni Na križišču v Šmarju. (Besedilo: Janko Blas, Foto: Martin Dolinšek)

ŽIV ŽAV V OREHOVICI - V sredo, 23. junija, je bil na podružnični šoli v Orehovicah poseben dan. Na živ-žavu so se srečali otroci in starši. Učenci so pripravili kulturni program, predstavili pa so se tudi z modno revijo. Da pa starši ne bi samo opazovali, so se med seboj pomerili v znani igri Med dvema ognjema. Na prireditvi ni manjkalo niti peciva, ki so ga prav za to priložnost napekli starši. (Foto: Katja Hodnik)

Na kaj je mislil finančni minister, ko je uvedel DDV?

Na Mazdo 626

Ne boste verjeli: z uvedbo davka na dodano vrednost (19 %) bodo od 1. julija dalje vsi modeli Mazde 626 do 10,3 % cenejši. Ali natančneje: kupci Mazde 626 boste privarčevali do 378 tisoč tolarjev. Hvala, gospod minister.

Ljubljana:
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38
GRUDA, tel. (061) 26 82 83
A COSMOS, tel. (061) 159 50 90
AMBROŽ LVM, tel. (061) 34 22 58
Maribor:
AUTOCENTER ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
Celje:
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
Kranj:
AVTO MOČNIK, tel. (064) 24 16 96
Nova Gorica:
AUTORENT, tel. (065) 28 46 00
Koper:
QUALITY SERVICE, tel. (066) 38 983
Nova mesto:
SIGMACOM, tel. (068) 37 64 00
Radenci:
MOHOR MM, tel. (069) 65 830
Murska Sobota:
AVTOCENTER LEPOŠA, tel. (069) 36 770
Brezice:
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
Zagorje:
AVTOHISA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 64 729

www.mazda.mms.si

KAPELICA REŠENA - Več let so potniki ob poti, ki pelje po nekdanji rimski cesti, opazovali propadanje kapelice nad Trebčo vasio pri Dvoru. Vaščani so jo pred kratkim temeljito obnovili in ji dali nekdanji blišč. Pri obnovi sta pomagala tudi slikar samouk Martin Blatnik in rezbar Miha Legan iz Žužemberka. V nedeljo popoldne je dekan Franc Povirk blagoslovil, pri slovesnosti pa je sodeloval tudi cerkveni pevski zbor in Danica Bračič, ki je prebrala odlomek iz Šmarne ter se zahvalila vsem darovalcem. (Foto: S. Mirtič)

XSARA

KLIMA ŽE ZA 99.999 SIT
ALI PRESENEČENJE

Kodirni ključ, tonirana stekla, kontrolna luč za servis, odbijači v barvi karoserije
www.citroen.si

SAXO

ZELO UGODNA CENA
ZA UDOBEN FRANCOSKI AVTO

Kodirni ključ, tonirana stekla, deljiva zadnja klop, zvočni opozorilnik prižganih luči
Citroën Slovenija d.o.o., Ulica 15. maja 18, 6000 Koper

Zamenjajte!

Telekartice imajo euro chip

Vaša Telekartica, brez eurochipa, bo
veljavna do 1. septembra.

Telekom Slovenije zaradi številnih zlorab
javnih telefonskih govorilnic uvaja
Telekartico z eurochipom. Zaradi
varnosti in zanesljivejši uporabe bomo
morali do 1. septembra predelati vse
govorilnice tako, da bodo sprejemale le
še kartice z eurochipom.

Če imate še neizkoriščeno Telekartico
brez oznake eurochip, Vas vabimo, da se
oglasite v najbližji Teletrgovini in
neveljavno Telekartico Vam bomo
zamenjali z novo. Število neporabljenih
impulzov bomo zaokrožili v Vašo korist.

INFORMACIJE NA BREZPLAČNI TELEFONSKI ŠTEVILKI

080 80 01

Telekom
Slovenije Z nami v 2000

STANOVANJSKO VARČEVANJE

temelj vaše prihodnosti

VARČUJEM

-5 let po 30.000 SIT na mesec	1,800.000 SIT
-obresti banke (ob predpostavki, da je TOM 0,4% mesečno)....	585.000 SIT
-prispevek Stanovanjskega sklada	150.000 SIT

SKUPAJ

2,535.000 SIT

+POSOLILO (x 2,2) 5,577.000 SIT

DOBIM

8,112.000 SIT

ODPLAČUJEM 10 let

5,577.000 SIT

mesečni obrok:

56.570 SIT

DOLENJSKA
BANKA

NE PUSTITE SE UJETI!

DAVEK NA DODANO VREDNOST JE NIŽJI OD DAVKA NA NEVEDNOST

Z uvedbo
DAVKA NA DODANO
VREDNOST

ima račun še pomembnejšo
vlogo kot doslej.
Tudi če popijete samo kavico,
so vam ga dolžni izstaviti.

Ne pustite se ujeti!

Vedno in povsod
zahtevajte račun
in preverite cene
z davkom in brez njega.

Račun shranite.
Ne le zaradi evidence, tudi
zaradi nagradne igre, ki bo
organizirana jeseni.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

RS, Ministrstvo za finance, DURS, Jerskovca 3, 1000 Ljubljana

Najhitrejši prenos mednarodnih pošilk s
Pošto Slovenije
in mednarodnim kurirskim podjetjem

Pošiljke, oddane na pošti ali prevzete pri pošiljateljih,
bodo v enem ali dveh dneh dosegle naslovnike v
Evropi, Severni Ameriki in v Aziji, do Avstralije
pa bodo potrebovale tri dni.

Pošiljanje pisemskih pošilk je preprosto in varno.
Črna koda omogoča sledenje po internetu ali
telefonu.

Za nadaljnje informacije so vam na voljo:

Ljubljana	061 174 1712, 174 1714, 174 1715
Maribor	062 449 2720
Celje	063 401 3760
Kranj	064 262 4724
Koper	066 452 6724
Nova Gorica	065 122 5720
Novo mesto	068 371 8710
Murska Sobota	069 377 9650

POŠTA SLOVENIJE

sky
pak
international
couriers

TADEJ PUCELJ PRVAK

DOMŽALE - Obetavni novomeški tenisač Tadej Pucelj, ki je član ŠD Krka Teniški center Otočec, je na odprtem teniškem prvenstvu Slovenije v Domžalah v starostni kategoriji do 16 let osvojil prvo mesto. Tadej je v prvem krogu premagal Kotrleta (6:0, 6:0), v drugem Panjana (6:0, 6:3), potem je dobil še dvoboj z Mlakarjem, ki ga je predal zaradi poškodbe. V polfinalu je premagal Saboličega in končno v finalu po velikem triurnem dvoboju še Litijana Gašperja Pavlija (4:6, 7:5, 6:4). J. M.

KDO DRUGI KOT VOJO MALETIČ

KOMENDA - Lepše uverture v nedeljsko kasaško dirko v Sentjerneju si sploh nismo mogli zamisliti. Na kasaški dirki v Komendi sta kar dva kasača iz Sentjerneja osvojila prvi mesti, kar so ljubitelji kasaškega športa po tihem tudi pričakovali. Zmagala sta Valat, ki ga je vodil Jože Judež, in Suriya, ki jo je vodil proslavljeni Vojo Maletič. Poleg tega sta drugi mesti osvojila Sissi Sara (Pavšič - Sentjerne) in Lui B (Mars, Posavje Krško), tretje Fuci Fuc (Kovačič - Posavje Krško), peto Sina (I. Novak - Sent.), šesto Roki (R. Govc - Sent.), in deveto mesto Penta Lobell (B. Antončič) ter Roksi II. (J. Košak) - oba KK Sentjerne. S. D.

ELAN SE BO MOČNO OKREPIL

NOVO MESTO - Ker nogometaši novomeškega Elana, stalni člani druge republiške nogometne lige, jeseni štartajo na eno izmed prvih mest, ki pelje direktno v prvo državno ligo, so se dokaj zgodaj lotili zbiranja dobrih nogometašev, s pomočjo katerih bi uresničili želje vodilnih nogometnih delavcev na Dolenjskem. Razveseljivo je, da se je v klub vrnila vrsta dobrih nogometašev, ki so kruh "služili" v drugih klubih, to so Matjaž Sever, Janez Gruden, Gorazd Plevnik, Milan Bratkovič in Stojan Mesojedec. Predsednik NK Elan Marjan Mihelič je dejal, da se pogovarjajo še z nekaterimi nogometaši, ki bodo okrepili Elanovo ekipo. S. D.

Matjaž Smodiš je opozoril na svoj talent

Mladi novomeški košarkar Matjaž Smodiš je blesteče igral na evropskem košarkarskem prvenstvu v Franciji - Njegova poškodba je bistveno vplivala na našo uvrstitev

NOVO MESTO - Če bi mladi novomeški krilni center Matjaž Smodiš brez poškodbe zdržal na evropskem košarkarskem prvenstvu v Franciji, bi se slovenska reprezentanca sigurno uvrstila v drugi krog tekmovanja. Ni bila daleč od šestega mesta, ki direktno pelje na olimpijske igre v Sydney. V tekmah, kjer je zaigral brez vsake nerazumevanja, je zasenčil svoje proslavljene kolege iz reprezentance, ki niso mogli verjeti, da se 19-letni mladenič lahko enakovredno kosa s košarkarskimi asi, ki igrajo tudi v ameriški profesionalni ligi NBA. Matjaž je bil poleg še nekaterih golobradih mladeničev prvotno presenečenje evropskega prvenstva in lahko zapišemo, da je bil naša "prva violina". Verjetno bi Matjaž bil izbran tudi med najboljšo peterico košarkarjev, če mu seveda tega ne bi preprečila poškodba. Matjaž je takole komentiral evropsko prvenstvo: "Imeli smo veliko priložnost za uvrstitev v četrtfinale, a je nismo izkoristili.

Dolenjski ženski nogomet ima bodočnost

Vodstvo ŽNK Radio Krka je prejšnji teden na Hribu sklicalo novinarsko konferenco - Ocenili so pravkar končano prvenstvo in razgrnili svoje načrte za prihodnje

HRIB PRI NOVO MESTU - Dolenjska dekleta, ki se navdušujejo za nogomet, so v spomladanskem delu državnega prvenstva osvojile peto mesto, kar je bilo prvotno presenečenje za ljubitelje nogometa v Sloveniji. Izjemen uspeh je posledica dobre organiziranosti kluba, kjer so gonilne sile predsednica Martina Vrhovnik, tehnični direktor Zdenko Ivančič in trener France Zdravce.

Zdenko Ivančič, ki je vodil novinarsko konferenco, se ni toliko drževal na pravkar končanem državnem prvenstvu, več je govoril o prihodnosti. Čeprav so vedno v finančnih težavah, ki jih prinaša trgovanje s klubom, ki ga vodi, pa bodo imele za prevoze na tekme, pa tudi drugače ga bodo lahko uporabljale ter tako prišle do kakšnega tolarja za klubsko blagajno.

Ob tej priložnosti je novomeška trgovina Rona darovala nogometašicam Radia Krka kombi, ki ga bodo imele za prevoze na tekme, pa tudi drugače ga bodo lahko uporabljale ter tako prišle do kakšnega tolarja za klubsko blagajno.

nih škripih, največ pomagata Radio Krka in trgovina Rona (Polde Matoh). Smelo je dejal, da bodo dolenjske nogometašice v dveh ali treh letih v samem vrhu slovenskega

ženskega nogometa. Včlanjenih imajo petindvajset nogometašic, čeprav jih nekaj zaradi mladosti še ne sme igrati. Ko bodo te "dozorele", bodo nogometašice pokazale svojo pravo vrednost. Čeprav imajo že zdaj dovolj naraščajo, bodo še naprej spodbujali mlade nogometašice v Semiču, enako tudi na osnovnih šolah Grm in Bršljina, kjer bodo jeseni odprli nogometno šolo.

Nogometni klub Radio Krka ima torej velike načrte, ki jih bo lahko uresničil le, če bo deležen večje družbene podpore, pa tudi mediji se morajo malce bolj zanimati za ženski nogomet, ki že osvaja svet. Pri tem so zlasti mislili na državne

medije, ki tekme ženskega prvenstva objavljajo v kotih.

Kako gleda Nogometna zveza Slovenije na ženski nogomet na Dolenjskem, pa smo lahko ugotovili iz besed njene predstavnice Vesne Vasiljič, ki je dejala, da je ŽNK Radio Krka med najbolj organiziranih na Slovenskem in da sedanji rezultati niso slučajni. Pričujejo, da bo še več mladih Dolenjk obleklo dres z državnim grbom.

SLAVKO DOKL

Živku so gledali v hrbet

Uspel tradicionalni tek Veronike Deseniške v Kočevju - Odlična organizacija

KOČEVJE - Peti tradicionalni tek Veronike Deseniške je v soboto na Bregu pri Kočevju zbral domala vso slovensko dolgotrsko smetano. Manjkalo je le lanske zmagovalce Roman Kežar, v njegovi odsotnosti pa je bil med 140 tekači na deseterkilometrski progi najboljši slovenski reprezentant Romeo Živko.

Do sedmega kilometra sta se v boju za drugo mesto potegovala Anton Holdinar iz Lenarta in Tone Kosmač iz Hotavlje.

Anton, sicer prometni policist iz Lenarta, je noč prebil na dežurstvu in mu je manjkalo nekaj svežine, a je pred ciljem pobegnil mlajšemu Kosmacu.

Zelo dobro so se odrezali tekači iz Kočevja, Kostela in Sodražice. Matija Ožanec (TSD Kostel) je bil v skupni uvrstitvi na 12. mestu, Darko Rovansk (Travnica gora) pa 13. V svoji skupini je bil Matija tretji, Darko pa četrti. Med ženskami je

Anica Živko brez težav opravila konkurenco, drugouvrščeno Lindičevo je prehitela za dobrih pet minut.

Tek so odlično pripravili člani maratonskega kluba iz Kočevja ob pomoči Novic Exterm.

Rezultati: m-1: 1. Petercel (ŽAK Ljubljana) - 0,33,10, 2. Juvan (Kočevje) - 0,36,37, 3. Setnikar (AS Medvode) - 0,37,04, m-2: 1. Živko (Kladivar) - 0,30,40, 2. Holdinar (Lenart) - 0,31,01, 3. Kosmač (Hotavlje) - 0,31,20, m-3: 1. Piškur (Novice Exterm) - 0,32,24, 2. Drobnič (V. P. Postojna) - 0,34,26, 3. Plut (Novice Exterm) - 0,34,59, m-4: 1. Končina - 0,32,33, 2. Kalan (oba Novice Exterm) - 0,35,20, m-5: 1. Malnar (Novic Exterm) - 0,35,36, 2. Kocijančič (Sport Mist) - 0,39,52, 3. Lipušček (Idrija) - 0,40,50, m-6: 1. Horvat (Bohinj) - 0,43,25, 2. Ivanetič (Metlika) - 0,47,23, 3. Udovč (Tacen) - 0,47,37.

Ženske: z-1: 1. Petkovšek (Novice Exterm) - 0,39,16, 2. Manfreda (Ljubljana) - 0,42,03, 3. Suštaršič (Ivančna Gorica) - 0,43,33, z-2: 1. Živko (Franc Celje) - 0,35,29, 2. Lindič (CGP Jaklič) - 0,42,40, 3. Zupin (Velike Brusnice) - 0,45,34, z-3: 1. Veronika Bohinc (Krašnja) - 0,40,39, 2. Hočevar (Elektro Ljubljana) - 0,48,13, 3. Antonič (Grosuplje) - 0,52,29, z-4: 1. Rus (Poljče) - 0,47,38, 2. Lampe (TS Gorenje) - 0,55,34, 3. Štok (Brin Kovirk) - 1,25,10. M. G.

NAŠ POGOVOR

Metka ima rada nogomet

Metka Škrbec z Rateža pri Novem mestu že od nekdaj obožuje nogomet - Ko se ji je ponudila priložnost, je tudi sama začela "brcati".

NOVO MESTO - Petindvajsetletna Metka Škrbec je gonilna sila napada nogometašic Radia Krka. V minulem prvenstvu, kjer so Novomeščanke osvojile peto mesto, je dosegla osem golov in je v samem vrhu strelk slovenskega ženskega nogometa. Zaradi svoje nadarjenosti je tudi oblekla dres z državnim grbom.

Kako to, da ste se odločili za moški šport?

"Takšno mišljenje je zgrešeno. Ženske se vedno bolj uveljavljamo tudi v moških športih, kjer zaradi fizično-psihičnih lastnosti ne moremo dosegati takšnih rezultatov, vendar vseeno preveč ne "capljamo" za njimi. Kaj je ženski nogomet, pa lahko vidite na svetovnem ženskem nogometnem prvenstvu v Ameriki, kjer so nogometašice osvojile Ameriko in še ostali svet. Nogomet sem začela igrati v osnovni šoli, ki sem jo obiskovala v Brusnicah. Naš razred se je najbolj navduševal nad nogometom, tako da so igrali fantje in seveda tudi dekleta. Končno sem pristala v novoustanovljenem ŽNK Radio Krka, ki je združil za nogomet navdušena dekleta z vseh koncev Dolenjske. Vesela sem, da sem se včlanila v klub, ki mi nudi velik športni užitek in zadovoljstvo."

In kakšni so vaši cilji?

"Rada bi še dolgo igrala nogomet, ki me bogati, ker sem obdobje svojega strokovnega šolanja že zaključila. Nekoč sem sanjala, da bom profesorica športne vzgoje, pa se mi ni izšlo, tako da sem postala uslužbenka. Ko bom končala nogometno kariero, bom rada ostala v klubu, za katerega menim, da ima lepo bodočnost."

Kakšno zadovoljstvo vam nudi nogomet?

"V klubu smo kot ena družina, pa naj gre za nogometašice, kot tudi za

klusko upravo, ki jo vodi predsednica Martina Vrhovnik. Razumejo nas in od nas ne zahtevajo nemočnega, saj vsi vedo, da smo popolne amatere. Vsaka tekma je poseben užitek in doživljaj, ki je toliko slajši, če zmagamo in če dosežemo kakšen gol. Druženje z dekletami me bogati. Igramo lep nogomet brez grobosti, ker se zavedamo, da so naše nasprotnice športne prijateljice, ne pa sovražnice. V celotnem tekmovanju smo dobile vsega tri rumene kartone, kar bi pri kakšni moški nogometni ekipi bil že kar svetovni rekord.

Kaj delate, ko ne trenirate in ne igrate nogometa?

"Ob službi imam še toliko časa, da grem malo naokrog, pa tudi moderno glasbo rada poslušam."

SLAVKO DOKL

ŠE VEDNO VODI BK KRMELJ

NOVO MESTO - Nadaljevalo se je prvenstvo v dolenjski balinarski ligi, kjer so odigrali 8. krog. Rezultati: Mirna - Krško 11:5, Dana (Mirna) - Cestar 14:2 in Krmelj: Dolenja vas 13:3. Vrstni red: 1. Krmelj 16, Krško 12, Mirna 11, Dana 9, Dolenja vas 5, Cestar in Valerija 1 točka. R. M.

DUATLON V KAPELAH

KAPELE - Na sobotnem duatlonskem ekipnem državnem prvenstvu v Kapelah je dosegla 1. mesto ekipa Triatlon kluba Ribnica. Absolutni zmagovalci tekmovalja je bil Sašo Juraja, član omenjenega kluba. Tekmovanje v Kapelah, ki ga je organiziralo domače športno društvo Power team, je bilo doslej prva večja tovrstna prireditev na državni ravni. Mnogi tekmovalci so pohvalili organizacijo prvenstva. Med skupno 30 tekmovalci je nastopil tudi Jože Novoselec, predsednik športnega društva Power team Kapela. To kapelsko društvo deluje poldrugo leto.

BLAŽ TURK V ČETRFINALU

NOVA GORICA - Novogoriški teniški klub je ob koncu prejšnjega tedna pripravil državno teniško prvenstvo v kategoriji igralcev do 18 let. Na turnirju sta nastopila tudi Novomeščana Blaž Turk in Tomaž Kastelec. Viden uspeh je dosegel Blaž, ki se je uvrstil med osem najboljših in ga je v četrtfinalu porazil ljubljancin Luka Bernard (7:5, 6:2). Tomaž pa je bil za las prekažen, da bi se uvrstil v drugi krog, premagal ga je Celjan Gregor Privšek.

ODLIČNI POSAVSKI PLEZALCI

KRŠKO - Posavski športni plezalci so se po zaključenem spomladanskem delu tekmovalne sezone posvetili še plezanju najtežjih smeri v plezališču Kotečnik pri Celju. Dosledni so odlične rezultate, saj so si kar trije med njimi z vzponi v skali zagotovili status kategoriziranega športnika. Gre za Grego Cerjaka, Nejc Pozveka in Andreja Sotelskega. Petnajstletni Grego Cerjak je preplezal smer Guernica, to je njegova prva smer spodnje desete stopnje. Dvanajstletni Nejc Pozvek pa je preplezal smer Jogananda. S takšnim dosežkom se lahko pohvalita samo še dva Slovenca, pa tudi v svetovnem merilu jih ni ravno veliko. Juni-ja je preplezal še Srebrno stredo in Tortugi v Mišji Peči. Andrej Sotelski je uspel preplezati eno najtežjih smeri v Sloveniji - Butenskalu. Uspešna je bila tudi Aleksandra Voglar, ki je ravno tako premagala Joganando. Tako so posavski športni plezalci sklenili spomladansko plezalno obdobje. Njihova poletna sezona pa se bo nadaljevala v znamenju priprav na jesenska tekmovanja in odpravo v Ameriko.

Metka Škrbec

DOLENJSKI LIST

Igor Primc zmagal v Budimpešti

BUDIMPEŠTA - Ob koncu minulega tedna je slovenska atletska reprezentanca v sedmerboju nastopila v Budimpešti, v okviru t.i. pozivnega atletskega mitinga IAAF. Slovenski atleti so v obeh kategorijah zasedli 4. mesto, osvojili pa so tudi tri prva mesta, kar je zelo spodbudno. Zlasti nas je razveselil novomeški atlet Igor Primc, ki je disk zalučal 62,09 m in s tem premagal vrsto atletov, ki so imeli boljše rezultate kot naš atlet. Igor Primc je povedal, da je to njegova prva zmaga na mitingu Mednarodne atletske federacije in da je zelo vesel. Poleg Igorja sta zmagali še Anja Valant v troskoku (13,61 m) in metalka kopja Efi Storga (57,01 m). Povedati velja, da sta obe slovenski reprezentanci nastopili precej oslajeni, saj sta med drugimi manjkali tudi Brigita Bukovec in Brita Bilac. L. P.

Izbiramo naj slovensko kopališče

Podobno kot smo pozimi izbirali najboljše smučišče, bomo vse poletje izbirali naj slovensko kopališče. Vseslovenski akciji več pokrajinskih časopisov in številnih lokalnih radijskih postaj se bo pridružil tudi Dolenjski list. Naši bralci lahko glasujete za vsa urejena naravna in umetna kopališča na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju in kočevsko-ribniškem koncu. Glasujete lahko za kopališča

ob potokih, rekah pa tudi za bazenska kopališča v okviru zdravilišč, ki jih na našem koncu ne manjka. Pogoj je le, da je kopališče uradno urejeno in oskrbovano, divja kopališča ne pridejo v poštev. Glasovnice pošljite na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, Novo mesto, najkasneje do ponedeljka vsak teden. Izmed glasovalcev bomo izžrebali tri, ki bodo dobili praktične nagrade.

Glasovnica "NAJ SLOVENSKO KOPALIŠČE"

Glasujem za kopališče

Ime in priimek:

Naslov:

Kolinska

V nedeljo se poženejo galoperji

Prva galopska dirka za Pokal Slave vojvodine Kranjske - Dirka kot promocija športa in preizkus delovne zmogljivosti konj - Krška in brežiška občina podpirata zamisel

ČATEŽ OB SAVI - V nedeljo ob 15. uri bodo na hipodromu Brege pri Krškem organizirali prvo galopsko dirko za Pokal Slave vojvodine Kranjske. Dirko pripravlja Konjeniško športno društvo Zevnik v sodelovanju s konjeniškim klubom Posavje, Slovenskim galopskim društvom Maribor ter občinama Krško in Brežice. Organizatorji napovedujejo največjo galopsko tekmo v Sloveniji z udeležbo najboljših tekmovalnih konj.

"Da gre za kakovostno zasnovano prireditev, zagotavlja tudi udeležba 56 konj iz Slovaške, Avstrije, Hr-

• "Predvsem je eden izmed ciljev organizatorjev tudi tradicionalnost prireditve in popularizacija tega plemenitega športa, saj gre za najbolj atraktivno obliko konjeniškega športa, ki pa je bila pri nas doslej vedno nekoliko zapostavljena. Vendar pomeni v svetu pomemben element tako v promociji regij in športa kot turizma in gospodarstva v celoti," poudarja Tone Zevnik.

vaške, Bosne in Hercegovine. Mednarodne in slovenske, dolikšno številne dirke konj zagotavlja zanimive

dirke. V tekmovalnem delu je predvidenih kar 6 dirk. Tako bodo izvedli neuradno dirko športnih konj, dirko na 1.700 m za pokal občine Krško, dirko na 2.000 m za pokal občine Brežice in dirko na 2.000-metrski progi za triletno konje za pokal barona Valvasorja," sporočajo organizatorji.

Osrednji del prireditve bo dirka za Pokal Slave vojvodine Kranjske. Zaradi velikega števila vpisanih konj bodo izvedli v dveh skupinah. Skupno se bo za ta pokal potegovalo 20 konj.

Tone Zevnik s Čateža ob Savi, pobudnik omenjene galopske dirke, pravi, da je prireditev namenjena promociji galopskega športa in delovne preizkusu angleških polnokrvnih konj. "Glede na močno konkurenco tako domačih kot tujih konj bodo iz dosežkov na dirki razvidni tudi uspehi slovenske reje," meni Zevnik, rejec konj in trener.

Nedavne tiskovne konference, kjer so predstavili dirko, sta se udeležila krški župan Franci Bogovič in podžupan brežiške občine mag. Andrej Vizjak. Oba sta izrazila zadovoljstvo nad zamisljo za prireditev. Zlasti krška občina obljublja podporo dirkam, saj želi urediti celotno območje nekdanje gramoznice na Bregah, kjer bo tudi nedeljska dirka, v športni park.

L. M.

Na Evropskih dnevih glasbe v Nemčiji

Artiški tamburaši na glasbenem srečanju od 25. do 27. junija

Evropske dneve glasbe v nemškem mestu Bad Königshofen smo z ljudsko glasbo popestrili člani Tamburaškega orkestra KUD Otona Zupanciča, ki smo se s štirimi koncerti tako prvič predstavili v tujini.

Naporno potovanje na prireditev je trajalo v petek od zgodnjega jutra do večera, že naslednji dan pa so nas čakali trije koncerti. Prvi je potekal na mestnem trgu, kjer smo v družbi številnih drugih pihalnih orkestrrov, rogistov, folklorne skupine, združenih pevskih zborov in tamburašev nastopili z venčkom slovenskih narodnih pesmi. Zgodaj popoldne smo na samostojnem koncertu predstavili slovensko glasbeno kulturo v Domu za starejše občane, zvečer pa še na mednarodnem gala koncertu. Naslednji dan pred odhodom so nam gostoljubni organizatorji podarili audio kaseto z našimi nastopi in poslovi smo se z željo po skorajšnjem snidenju v Sloveniji. Zadovoljni in polni vtisov smo se odpravili v sosednje mesto v park termalnega zdravilišča na še zadnji nastop.

Srečanje sta omogočila predsednik Slovensko-bavarskega društva, ki je izrazil željo po poslušanju ljudske glasbe, in podpredsednik Pavel Zidar, ki je vabilo naslovil na prav naš orkester. Poslušanje koncertov, ugodne kritike in veliko zanimanje za naše promocijsko gradivo nas vedno znova prepričajo, da smo dobro zastopali Slovenijo in jo prek ljudske glasbe približali ljudem v Nemčiji.

"Artiški drotarji"

V NEOBVEZEN PREMISLEK

"Ti boš meni zizeke majal..."

"Spi, spi, spi, spi, spala bom, fantič prišel, dala bom..." poje narodna pesem in vsi vemo, na kaj namiguje, četudi malce kasneje pojasni, da bo to "na-gledček rdeč". Lovci za zaslužkom so jo dali prepevati tudi dekletu, ki se še ni dobro ločilo od stekleničke z dudo in zadeva je neokusna, verjetno odurna celo podočilom. Toda "podgurski" radijski postaji jo veselo rolata. Tako kot Fehtanje, ki vržejo v zrak klobuk in v kamrici fehtajo za... No, saj vemo, s katero besedo se klobuk lepo rima, zato res ni treba biti pesnik, dovolj je le malce perverznosti.

Vrhunec "straniščne poezije" pa je mojstrovina z naslovom Srčna napaka, ki žgoli takole:

"Ti ne boš mi zizeke majal, ti ne boš mi hlačke dol dajal, ti ne boš mi not pa ven ga dal, ne boš pri meni spal."

Glasbeni uredniki stremijo k temu, da bi čimveč ljudi poslušalo "njihovo" radijsko postajo, zato uvrščajo v program tudi to, kar bi sodilo kvečjemu v kakšno totalno zadrogirano družbo. Človek jim tega niti ne zameri, bolj vznemirljivo in pretrsljivo je to, da je slišati Srčno napako celo v oddaji, v kateri čestitajo in pozdravljajo poslušalci.

Zadnjič so z njo sorodniki zaželeli veliko zdravja in sreče svoji dragi babici, mami, sestri in teti, in to za šestdeseti rojstni dan. Verjetno se je slavljenka ob poslušanju izbrane pesmi počutila približno tako kot kolektiv, od katerega se je pred leti v pokoj odhajajoči direktor v enaki oddaji poslovil s pesmijo Ja se opravišam, cigani, sa vama.

TONI GAŠPERIČ

REGIJSKE KMEČKE IGRE - Društvo podeželske mladine Trebnje je v nedeljo, 20. junija, organiziralo regijske kmečke igre za področje Dolenjske in Bele krajine. Iger so se udeležile ekipe Društva podeželske mladine Novo mesto, Mirna Peč, Semič in Trebnje. Tekmovanja so potekala v štirih disciplinah: košnji, grabljenju, kotaljenju bale in hoji s skupnimi smučmi. Odločala je hitrost in natančnost opravljenih nalog. Vse ekipe so bile prizadevne, zato so jih številni navijači bučno spodbujali. Prvovrščeni ekipe, Novo mesto in Mirna Peč, sta se uvrstili na državne kmečke igre.

V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU - Člani društva Krnica iz Velikega Nerajca, skozi katerega vodijo ena od vrat v krajinski park Lahinja, prvi tovrstni park v Beli krajini, skozi vse leto gostoljubno sprejemajo številne obiskovalce. Konec preteklega tedna pa so se prvič tudi sami odpravili na izlet, da bi spoznali, kako so večji turistične ponudbe drugod. Ogledali so si delček prostranega Triglavskega narodnega parka, po katerem jih je vodila dr. Marija Markeš. Poleg Bleda, kjer jim je s pomočjo filma predstavila narodni park, so obiskali še Vinjgar, planino Zajavornik na Pokljuki (na fotografiji), kamor se vedno ženejo iz doline krave na pašo, ter kmetijo v Gorjušah, tisoč metrov nad morjem, kjer se pripravljajo na biološko kmetovanje. (Foto: M. B.-J.)

TABORJENJE GLUHIH IN NAGLUŠNIH OTROK - Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Novo mesto je od 28. junija pa do 3. julija organiziralo s pomočjo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Urada za mladino, Zavoda za odprto družbo Slovenije, Zavoda za šport otrok in mladine, Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ter novomeške občine in sponzorjev taborjenje gluhih in naglušnih otrok v Taboru mladih Mojca v Dolenjskih Toplicah. Tabora se je udeležilo 27 otrok iz cele Slovenije, starih od 7 do 16 let. Zanje je skrbelo 5 usposobljenih mentorjev in 2 somentorja. Vseh pet dni so imeli pester program, namen tabora pa je druženje gluhih in sliščim. Sliščim udeležencem tabora so razdelili abecedo gluhih in jih učili znakovni jezik, sliščim otroci pa so sovrstnike lepo sprejeli.

4. TURISTIČNI RALLY OLDTIMERJEV - Sekcija avtoremontnih dejavnosti pri Območni obrtni zbornici Ribnica in Kočevje je v soboto organizirala že 4. tradicionalni turistični rally oldtimerjev. Po lanskoletni organizaciji prireditve v Ribnici je bil letos rally ponovno v Kočevju, ob siceršnji promociji turizma in sekcije avtoremontnih dejavnosti pa je letos sodil ta rally tudi v sklop praznovanj v počastitev 20. obletnice obeh območnih obrtnih zbornic. Udeležilo se ga je 93 lastnikov oldtimerjev iz vse Slovenije. Med avtomobili je bila najstarejša Tatra 57A, letnik 1933, lastnika Antona Korase iz Novega mesta, med motorji pa Triumph-MF, letnik 1934, Emila Sladiča iz Želmele. (M. L.-S.)

ŽURKA ZA PUNCE IN PRECEJ NAGI FANTJE - Tretji večer metliških kulturnih prireditev so se številni obiskovalci, ki so napolnili igrišče na Pungartu, zabavali ob komediji "Žurka za punce". Zanimanje ni bilo tako veliko le zato, ker je igro režirala igralka Violeta Tomič, sicer Metličanka, temveč tudi zategadelj, ker so deljene kritike o tej predstavi kar nekaj časa polnile časopisne stolpce. Razcepljeni kritiki in navdušena publika so glavna značilnost "žurke" in tudi metliško občinstvo tokrat ni bilo izjema. (Foto: M. B.-J.)

Od obljub se ne da živeti

Novomeški balinarji, ki so včasih imeli osem balinišč, so zdaj povsem na suhem

NOVO MESTO - Dolenjski balinarski šport se ni zamrl, čeprav mu že dolgo zvoni navček. Novomeščani so v "zlatih časih" tega športa imeli kar osem igrišč, danes pa nimajo niti enega, da bi trenirali, kaj šele za igranje. Nekateri športniki se še ukvarjajo z balinanjem, vendar so odvisni od dobre volje na balinarskih terenih širom Dolenjske, kjer niso bili tako nespametni kot Novomeščani.

Športni delavec Rudi Mraz iz Novega mesta, ki je živel in še vedno živi za ta šport, ki se je že pred časom poslovil od gostiln, ne more razumeti, da so nekateri vodilni športni delavci v preteklosti bili tako naivni. Dovolili so, da so gradinci pozidali balinarska igrišča in se zadovoljili z obljubami, da jih bodo pač zgradili na drugih lokacijah.

Občinske upravne in politične garniture so se menjale, pozabile so se obljube in osrednja Dolenjska je tako ostala brez enega samega balinišča. Zadnje upanje za privržence balinanja je bilo igrišče pri Domu starejših občanov v Šmihelu. Ko so na igrišče hoteli postaviti streho, je šele prišla na svetlo prava podoba, da tam zaradi domskih potreb sploh ne sme stati balinišče. Tako privrženci balinanja tavajo in ne vidijo več lučke na koncu tunela. Ko se bo moledovanja naveličal še Rudi Mraz, o balinaju v Novem mestu ne bo več ne duha ne sluha. Podobno usodo so doživela tri novomeška kegljišča, na srečo pa se je končno le našel dobrotnik - Krka zdravilišča, ki so ohranila kegljišče pri Vodnjaku.

S. D.

DVE DRUGI MESTI V MÜNCHNU

MÜNCHEN - Novomeški atleti so ob koncu prejšnjega tedna nastopili na mladinskem troboju Nemčije, Avstrije in Slovenije v Münchnu. Od novomeških atletov, ki so nastopili v mladinski reprezentanci, se je najbolj izkazal Robi Meglič, ki je disk zalučal 44.86 m, kar je njegov osebni rekord, in Ambrožič, ki je bil ravno tako drugi na 2.000 m ovire. Atlet Sever je v metu kladiva zasedel četrto mesto.

I. PRIMC

DOLENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA ANDI 99 SE JE OGLASILA

HUARAZ - Dolenjska alpinistična odprava ANDI 99, ki je pred kratkim krenila na pot, se je oglasila s pismom, v katerem nas seznani, da so srečno prispeli pod vzhodje Cordillere Blanca (3100 m). Pišejo takole: "Vsi smo srečno in varno prispeli v Huaraz, mesto na višini 3.100 metrov, pod pogorje Andov. V Frankfurtu smo najprej čakali 12 ur, nato pa smo nadaljevali pot do Lime. V Limi smo imeli probleme s prevozom do Huareza, saj smo imeli preveč prtljage in so nekateri prevozniki želeli bajne vsote denarja za vso našo kramo. Dobili smo bus prevega kakovostnega razreda, ker je bilo prepozno za cenejšo varianto. Na našo srečo smo prespali celo pot, ki je mimogrede povedano trajala kar osem ur. Zakaj? Voznik namreč ni poznal omejitve hitrosti, še posebej na vseh ovinkih, ki gledajo v prepad. Nasečili smo se v penzionu Galaxia, kjer je kar nekaj Slovencev. Vremenske razmere so zelo neugodne, preveč je novega snega (1 meter). Alpinistom še ni uspelo osvojiti niti šeststisočake, pripelzali so na nekatere pettisočake. Zdaj se odpravljamo v dolino Paron na aklimatizacijsko turo, kjer bomo poskusili priti vsaj na pettisočak Pisco (5.772 m). Če bodo vremenske razmere ugodne, bomo splezali še na šesttisočaka Artensoraj."

J. B.

MLADI SO PREMAGALI STARE

TRNOVEC PRI ZABUKOVJU - ŠK Milan Majcen iz Sevnice je v Trnovcu pripravil 8. tradicionalno šahovsko srečanje mladih in starih šahistov iz tega šahovskega kluba. Premočno so zmagali mladi šahisti, ki imajo več moči, in sicer z rezultatom 59.5 : 40.5, skupni zmagovalce srečanja pa je bil Bojan Smerdel, ki je zbral 17 točk.

J. B.

SEVENŠEK ZMAGAL V KOČEVJU

KOČEVJE - Balinarski klub Sodček iz Kočevja je pripravil dolenjsko prvenstvo v hitrostnem zbijanju, katerega se je udeležilo enajst tekmovalcev iz petih balinarskih klubov. Vrstni red: 1. Sevenšek, 2. Krže, 3. Drobnič (vsi BK Sodček), 4. Bukovec (Dana), 5. Cenčič (Sodček), 6. Tomše (Dol. vas) itd.

R. M.

PIVNICA SODEC ZMAGALA V MALEM NOGOMETU

METLIKA - Končano je tekmovalje v belokranjski rekreativni ligi v malem nogometu, kjer so slavili nogometaši Pivnice Soddec. V zadnjem krogu so bili doseženi naslednji rezultati: Veterani Bele krajine : SVIB 0:3, Gostinstvo Cvet : Dragovanja vas 5:0, Pivnica Soddec : ŠD Partizan (Semič) 5:0, Griblje : Pekarna Presta 3:2, Krokari : Republikanci 2:1, Pivnica Soddec : SVIB 3:1 in Pekarna Presta : Dragovanja vas 2:1.

Končni vrstni red: 1. Pivnica Soddec 21, Gostinstvo Cvet 20, Krokari (Metlika) 18, Republikanci (Vinica) 16, Partizan Semič 15, Veterani Bele krajine 8, Griblje 8, Dragovanja vas 7, SVIB 6 in Pekarna Presta 6 točk.

R. GOLOBIČ

TURK, KASTELEC IN PUCELJ IGRALI V KOPRU

KOPER - Trije nadebudni mladi teniški mušketirji Blaž Turk, Tadej Pucelj in Tomaž Kastelec, vsi so člani ŠD KRKA TC Otočec, so igrali na odprtem teniskem prvenstvu Slovenije v kategoriji igralcev do 18 let. Največ je dosegel Kastelec, ki se je prebil v polfinale turnirja, kjer ga je premagal Celjan Matic Serdoner (6:2, 7:5). Turk in Pucelj pa sta izpadla v četrtfinalu.

J. M.

VABLJENI NA KONJENIŠKE DIRKE V ŠENTJERNEJ

ŠENTJERNEJ - Konjeniški klub Šentjernej organizira v nedeljo 11. julija, ob 14.30 tradicionalne letne kasaške dirke, kjer bodo nastopile tudi kmečke dvoprege. Predsednik KK Šentjernej Ivan Košak je povedal, da bo v devetih kasaških dirkah nastopilo blizu 80 konj iz vseh slovenskih kasaških klubov. Osrednja dirka bo tekla za Pokal Mobitela, kjer se bodo kasaški potegovali za lepe nagrade. Mladina do 15 let ima prost vstop. Ljubitelji konjeniškega priročajo največ od nastopa domačih kasašev, ki se vedno bolj uveljavljajo. Tako bodo nastopili: Suriya (V. Maletič), Sissi Sara (V. Maletič), Valar (J. Judež), Leon (I. Zagorc), Fao Lobell (I. Humek), Roksi II. (J. Košak), Penta Lobell (B. Antončič) in Sai Baba (V. Maletič).

B. Novak državni prvak

KOČEVJE - Člani balinarskega kluba Sodček iz Kočevja so odlično pripravili državno prvenstvo v natančnem izbijanju, katerega se je udeležilo 24 tekmovalcev, zmagovalcev območnih tekmovalcev.

Državni prvak je postal Bojan Novak (Milje Bela) iz Kranja, sicer večkratni hrvaški reprezentant. Na drugo mesto se je uvrstil Uroš Valter (Trata Loka tex iz Škofja Loke), tretji je bil Zoran Rednjak iz istega kluba, četrti pa Grega Košir iz Ilirske Bistrice).

Predstavniki Balinarske zveze Slovenije je grajal športno zvezo Kočevje, ker se nihče ni udeležil zanimivega tekmovalja.

M. G.

JAKA MOŽE SE JE SPET IZKAZAL

MAČKOVCI - Na dirki za državno prvenstvo v motokrosu v Mačkovcih so naši tekmovalci dosegli dobre rezultate, kar zlasti velja za mladega Novomeščana Jako Možeta in Brežiščana Čudna, ki sta osvojila tretji mesti, peti mesti pa sta si priborila mladi Semičan Špehar in dosti bolj izkušeni Jazbar iz Brežic.

3. TRADICIONALNI ŠAHOVSKI VIKEND

ZGORNJA POLSKAVA - Odbor za povezovanje in prijetno počutje šahovskih veteranov in veterank Slovenije je pripravil 3. tradicionalni šahovski vikend, kjer je nastopilo 72 šahistov in šahistk. Zmagal je Krčan Zvonko Meštrovič, 9. je bil Ivan Levičnik iz Leskovca, 27. - 28. Franci Derstvenšek, 40. Janez Blas, 51. Čedomir Cvetanovski (vsi ŠK Milan Majcen - Sevnica).

J. B.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Odgovori, popravki in mnenja

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Izvor imena zelene dolenjske lepote

Dol. list št. 25, 24. junija

V prispevku "Izvor imena zelene dolenjske lepote", ki je bil objavljen v našem listu št. 25 dne 24. 6. 1999, sta se pripetili dve, verjetno tiskarski, napaki.

V drugem in četrtem odstavku četrtega stolpca je namesto pravilnega imena "korkoras" nepravilno odtiskano "korkoraj", torej črka j namesto črke s na koncu imena.

S prijateljskim pozdravom
dr. FRANC BUČAR

Gasilski praznik v Krmelju

Dol. list št. 26, 1. julija

V Dolenjskem listu št. 26 z dne 1.7.1999 je bil na 6. strani objavljen članek z naslovom Gasilski praznik v Krmelju. Članek sem večkrat prebrala in ugotovila, da je nekaj izpuščeno. Pri objavi rezultatov z mladinskega tekmovanja na Studencu je bilo izpuščeno 1. mesto pri mladinkah, ki smo ga zasedle mladinke PGD Tržišče. Tako smo PGD Tržišče odnesli domov 2 pokala, kakor tudi PGD Boštanj.

Mladinke iz Tržišča smo rahlo razočarane in pričakujemo, da boste napako popravili z dodatno objavo naše zmage nekje na vidnem mestu v časopisu.

Mladinka PGD Tržišče

Prišel je, prišel Zeleni Jure

Dol. list št. 25, 24. junija

Ne dogaja se ravno pogosto, da bi v Črnomlju odprli fotografsko razstavo. In prav zato sem bil vesel, ko sem se z organizatorji Jurjevanja uspel dogovoriti, da bodo del moje razstave z naslovom "Ukradene podobe" uvrstili med spremljajoče prireditve ter tradicionalne folklorne prireditve.

Razstava je bila po predhodnem dogovoru z enim od lastnikov postavljena v hotelu Lahinja. Žal je tik pred otvoritvijo prišlo do neželene zgodovine, ki pa mi nisem bil priča. V jedilnici hotela, kjer so vse fotografije, se je namreč črnomljski župan z gosti pripravil na večerjo. Po pripovedovanju organizatorke je potem, ko jim je omenila otvoritev, zbrana družba kljub prepričevanju demonstrativno zapustila prostor.

Naslednji dan, v soboto, 19.6., sem prišel v hotel in opazil, da fotografij ni več na stenah. Gospod Janko Tkalcich mi je povedal, da jih je moral sneti zaradi prigovarjanj nekaterih ljudi z občine. Fotografije naj bi bile moteče in naj ne bi sodile na prireditve, kot je Jurjevanje, ker so na njih podobe Ciganov. Ironija je v tem, da so bile vse posnete na Jurjevanjih v minulih petih letih, za nameček pa je občina Črnomelj eden od pokroviteljev razstave, ki je bila pred tem postavljena v Cankarjevem domu v Ljubljani in v IN-DOK centru Sveta Evrope. Svet Evrope je tudi glavni pokrovitelj razstave. Na vseh fotografijah so portreti Romov brez poudarjene socialne komponente, tako da nikakor ni moč govoriti o spornosti fotografij.

Kot ljubitelj kulture se s takšnim postopkom ne morem strinjati, pa

tudi kot avtor razstave ne morem ostati neprizadet, čeprav tega ne ljubega dogodka ne jemljem kot napad name. Ne nazadnje sem do sedaj zgledno sodeloval z vsemi tremi belokranjskimi občinami.

Ne bi rad natočeval in po nepotrebnem razpihoval problema, a si kljub temu ne znam odgovoriti na vprašanje, za kakšno in čigavo nestrpnost gre v tem primeru in komu je namenjena. Upam le, da gre za naključen incident in ne za realno sliko odnosa do kulture v Črnomlju. Tistim pa, ki so sodili o vsebini, morda ne bi škodilo, če bi bolje poznali znano Prešernovo pesem, ki tudi govori o podobah, in bi upoštevali njeno sporočilo.

DUŠAN FRICE
avtor razstave

Semiške tropine

Dol. list št. 26, 1. julija

V Telekomu Slovenije, Poslovni enoti Novo mesto, pospešeno gradimo, sočasno pa tudi moderniziramo telekomunikacijsko omrežje, zavedamo pa se, da so tako stanje omrežja kot tudi možnosti nujen sodobnejših storitev v več krajih še vedno v zaostanku glede na potrebe naših uporabnikov. Tako je tudi z možnostjo vključevanja priključkov ISDN v Semiču. Digitalizacijo omrežja smo v največ primerih izvajali z vgrajitvijo ustrezne opreme na že zgrajenem kabelskem omrežju, v primeru Semiča je to medkrajevni kabel med Semičem in Črnomljem, s takšnim načinom pa smo zagotovili le ustrezno količino zvez za centralo v Semiču.

ISDN priključke lahko omogoči le dodatna, v centrali vgrajena, oprema, ki pa zahteva dodatne digitalne zveze na medkrajevni relaciji. Po kablu jih ni možno vgraditi več, zato jih bomo morali zagotoviti na drugačen način; ali z novim kablom na že omenjeni relaciji ali pa z radijskim prenosnim sistemom preko Mirne gore. Za nov kabel bi bila potrebna poleg vseh soglasij in upravnih dovoljenj tudi velika finančna sredstva, ki jih zaradi omejenih možnosti financiranja Telekom Slovenije nima, zato je realna alternativa kablu le radijski prenosni sistem. Ta pa poleg nekoliko nižjih finančnih sredstev zahteva med obema postajama tudi optično vidljivost, ki je iz stavbe, kjer je v Semiču postavljena telefonska centrala, z Mirno goro ni, zato bomo morali v Semiču pridobiti ustrezen prostor na drugi lokaciji, postaviti v njem postajo radijskega sistema in jo s kablom povezati s telefonsko centralo. Tudi ta varianta zahteva velika finančna sredstva, ki jih v skrajno racionalnem letnem načrtu poslovne enote ni, pridobili oz. preizkusili jih bomo lahko le iz drugih plansko načrtovanih objektov, ki zaradi objektivnih razlogov ne bodo realizirani.

V primeru ISDN priključkov v Semiču gre izključno za tehnične in finančne ovire, v Telekomu Slovenije pa tudi nimamo nobene zlate rezerve kablov. Tudi v našem interesu je kar najhitreje zagotoviti te vrste priključkov, kjerkoli so ali bodo tržno zanimivi. Predvidevamo, da bomo ISDN priključke v Semiču lahko zagotovili v zadnjem četrtletju letošnjega leta, ovira so lahko le upravni postopki, kjer pa bo še kako v pomoč v članku omenjena županova vztrajnost.

Direktor poslovne enote
ANDREJ ZUPANC, dipl. oec.

Mladi prostovoljci v Šmarjeti

Novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela organizira že peti mednarodni mladinski tabor v Šmarjeti - Udeleženci iz Slovenije in tujine - Dopoldan delo po vaseh

NOVO MESTO - Od danes pa do 18. julija bo v Šmarjeti potekal že peti mednarodni mladinski tabor po vrsti, ki ga bo tudi letos organiziralo novomeško društvo za razvijanje prostovoljnega dela. Tabora se bodo udeležili mladi prostovoljci, stari od 18. do 25. let, iz Slovenije, Italije, Španije, Bosne in Hercegovine, pa tudi bosanski in kosovski begunci, ki živijo pri nas. Skupaj pričakujejo okrog 70 udeležencev.

Za mlade prostovoljce bo udeležba na taboru kot nagrada za njihovo celoletno delo. Program tabora bo razdeljen v dva dela; dopoldan bodo mladi prostovoljci delali z otroki nižjih razredov ostoške in šmarjetške šole in sicer na devetih lokacijah, pridružili pa se jim bodo tudi otroci s Kosova, ki dvakrat tedensko obiskujejo

Klub za otroke v prostorih društva na Rozmanovi 30 v Novem mestu. Na Otočcu bodo delavnice organizirali tudi za romske otroke. Prostovoljci bodo otrokom na vasi poskušali z organiziranjem iger, plesa, petja in risanja osmisliti počitnice, spoznavali pa bodo tudi druge jezike in kulturo. Popoldan pa bodo prostovoljci lahko sodelovali v kreativnih delavnicah, od kuharske, folklorne, fotografske do novinarske. Organizirali bodo tudi dva izleta, kjer si bodo udeleženci lahko ogledali dolenjske znamenitosti.

Vodja tabora Branka Bukovec pravi, da gre velika zasluga za organizacijo tabora šmarjetški osnovni šoli, ki jim je že drugič odstopila prostor. Vrednost projekta je 3 milijoni tolarjev, Bukovec pa upa, da bodo zbrali vsaj

polovico tega zneska, da bodo pokrili stroške. Tabor so podprli Evropska komisija v okviru programa "Partnerska mesta", Urad RS za mladino, Urad za Slovence v zamejstvu, novomeška občina, Kartuzija Pletanje ter nekatera podjetja in posamezniki iz Novega mesta.

To pa ni edini projekt, ki se ga je lotilo novomeško društvo za prostovoljno delo, ki je kot tako edinstveno v Sloveniji, poleg tabora delujeta v okviru društva tudi kluba za otroke in mladino v Straži in Ločni, od aprila pa v prostorih društva nudijo tudi psihosocialno pomoč kosovskim beguncem. Namen tabora je preprečevanje psihosocialnih problemov, ki jih imajo pregnanci pri vključevanju v življenje pri nas, še posebej poudarek pa je na učenju slovenskega jezika. S šolskim ministrstvom bodo zanje izvajali tudi poletno šolo slovenskega jezika, ki bo dobrodošla priprava na šolo v jeseni. S kosovskimi begunci dela 15 prostovoljcev. To pa je tudi edinstven primer v Sloveniji, da se je dela s pregnanci lotila nevladna organizacija.

Predsednik društva Uroš Dular je na tiskovni konferenci prejšnji teden poudaril, da namen društva, ki združuje okrog 100 članov, ni le prostovoljno delo, ampak predvsem promocija vrednot prostovoljnega dela ter spodbujanje ljudi k prostovoljnemu delu in solidarnostnim akcijam.

J. DORNIŽ

DOLENJSKI LIST

BIOTEHNOLOGIJA KOT ODGOVOR NA SVETOVNO LAKOTO

Se bo svet izstradal do smrti?

Nuffieldov svet za bioetiko, ki v Veliki Britaniji skrbi za etično neoporečnost bioloških znanosti, sporoča, da je razvijanje gensko modificiranih poljščin, ki imajo velik hektarski donos in so bolj hranljive in odporne proti boleznim, pravzaprav "moralni imperativ"; le tako naj bi namreč bilo mogoče nahraniti 170 novih ust, ki se vsako minuto rodijo na materi Zemlji.

Nekoliko pozabimo na Nuffieldove etike in razmislimo o problemu. Za žetev potrebujemo troje: določeno površino zemlje, plodni vrhni sloj prsti - to čarobno mešanico razpadlega rastlinja, v prah zdrobljenih kamnin in mikroorganizmov, ki se debeli s hitrostjo 3 cm na 100 let - in svežo vodo. Strokovnjaki soglašajo, da je za zadostno in pestro prehrano odraslega človeka nujno pol hektarja take zemlje. Prav zdaj je svetovno povprečje na osebo nekaj malega več kot četrt hektarja.

Kako zelena je bila zelena revolucija?

V času tako imenovane zelene revolucije je proizvodnja hrane prehitela naraščanje prebivalstva. Tudi povprečni hektarski donosi so naraščali in prav tako površina obdelane zemlje. Največ je bilo leta 1981. Od tedaj se iz dveh razlogov vztrajno krči. Prvi je ta, da mora vedno številnejše prebivalstvo tega planeta nekje živeti; poselitev požira plodno zemljo. Drugi razlog je izčrpanost kmetijskih površin, ker jih človek obdeluje preveč intenzivno. Površina, na kateri človeštvo prideluje žita, se je skrčila na šestino nogometnega igrišča na osebo.

Vegetarijanec za preživetje na leto potrebuje najmanj 490 kg zrnja žit. Koliko tega lahko pridelate na šestini nogometnega igrišča, je odvisno od sončne svetlobe, prsti in vode. Najpomembnejša je debelina vrhnje plodne plasti prsti. Zadnje ocene kažejo, da človeštvo zaradi erozije, ki jo povzročata veter in voda, na leto izgubi 24 milijard

ton plodne zemlje. Če bo šlo to tako hitro naprej, bo v naslednjih 20 letih izgubila tretjina obdelovalne zemlje na planetu.

Od leta 1960 do danes so kmetje opustili površine, ki znašajo tretjino vse današnje obdelovalne zemlje. Vsako leto odidejo z 10 milijonov hektarjev nekoč plodne zemlje. Toda vsako leto je treba najti 5 milijonov hektarjev nove, da se nahranijo približno 90 milijonov novih ust. Večina neobdelane zemlje je za pridelavo hrane prevelika, presuha, prestra ali premrzla. Zato človeštvo tako neusmiljeno pustoši po gozdovih in tropskem in zmernem pasu.

"Pustoši" je prava beseda. Gozdovi so dom milijonov še neopisanih in neimenovanih rastlinskih vrst, od katerih bi mnoge lahko jutri dajale hrano in zdravila, a bodo prej izumrle. Ko ljudje osvajamo novo zemljo, potrebujemo nove domove, ceste in kanalizacije, nova odlagališča za odpadke, nove naftovode in plinovode, nove kamnolome, glinokope itd.

Reke vsako leto v morje odlaknejo 24 milijard ton mulja, človek sam pa pri graditvi hiš, cest in rudnikov tako ali drugače premesti 34 milijard ton prsti na leto. Čeprav potreba po obdelovalni zemlji narašča, prostor, ki naj bi bil na voljo kmetijam, zavzemajo mesta. Bogata mesta pušajo za seboj globlje ekološke stopinje kot revna. To samo še povečuje potrebo, da iz manj obdelovalne zemlje iztisnemo še več pridelka.

Zelena revolucija so poosebljali novi, drugače namakani, umetno gnojeni in kemično zaščiteni hibridi riža, pšenice in koruze, obdelovani s stroji, ki seveda gojajo nafto. Čeprav so hektarski donosi še vedno veliki, rekordnih v zadnjih 20 letih ni več in pridelek žit na osebo se zmanjšuje.

Potrebe po nafti bodo okrog leta 2020 presegle oskrbo, pravi nekdanji glavni geolog pri naftni družbi Shell, John Edwards. Fosfatov bo najbrž zmanjkalo okrog leta 2050. Še veliko bolj

grozeče težave pa se človestvu obetajo z vodo. Velemesta in težka industrija trošijo več vode kot kdajkoli poprej.

Ne več pridelati, ampak manj zavreči

Gretchen Daily s Stanford-ske univerze v Kaliforniji računa, da človeštvo porabi četrtno vsega dežja in polovico vse dostopne sveže površinske vode. Približno 17 držav se sooča z "absolutnim" pomanjkanjem vode. V naslednjih 30 letih bi z novimi zavezitvami rek lahko zadovoljili še 10 odstotkov potreb po vodi, toda do tedaj bo svetovno prebivalstvo naraslo še za 45 odstotkov. Zato je Nuffieldski svet pozval britansko vlado, naj čim bolj pohiti z raziskavami o novih pridelkih, ki bodo odporni proti suši, soli in škodljivcem ter bodo bogati z beljakovinami.

Prince Charles se je na poziv odzval s časopisnim člankom, v katerem je Nuffieldov argument označil za "čustveno izsiljevanje". Obsodila ga je tudi dobrodelna organizacija Krišćanska pomoč s pripombo, da današnje lačne obdajajo sili in da je veliko resnejši svetovni problem pravičnejša razdelitev dobrin. Institut Worldwatch, ki deluje v Washingtonu, je pred kratkim izračunal, da bi Američani, če bi vsak dan zavrgli samo tretjino manj hrane, lahko prehranili 25 milijonov ljudi, to pa je vse prebivalstvo Severne Koreje, ki ga pesti huda lakota.

Pred 200 leti je Thomas Malthus napisal: "Številčnost prebivalstva močno presega sposobnost Zemlje, da bi ga preživela in zato bo človeštvo v taki ali drugačni obliki nekoč obiskala predčasna smrt." Pred petimi leti je David Pimentel z univerze Cornell opozoril, da bodo voditelji najbrž tako kot doslej še naprej odlašali z odločitvami v zvezi s številom ljudi, ki jih je Zemlja zmožna preživeti, dokler okoliščine ne bodo postale neznošne ali, kar je še huje, nepopravljive.

J. PENCA

(vir The Guardian Weekly)

Anita nadaljuje z zanimivim rokodelstvom

Prastara mama Anite Matkovič iz Črnomlja je bila šivilja. Ko je nevestam šivala obleke, jim je s pridom prodala tudi šopke iz rož, ki jih je naredila iz papirja ter s papirnatimi cvetjem okrasila prostore, v katerih so bile svatbe. Od nje se je naučila izdelovati papirnat rože Anita babica Cita Matkovič iz Dragatuša. V njenih mladih letih se je s takšnim delom kar dobro zasluzila, a tudi veliko lažje je bilo kot garanje po njivah. Cita, ki jo mnogi bolje poznajo po njenem deklisnem priimku kot Cestnikovo, si je vedno želela, da bi te lepe domače obrti naučila še koga. Predvsem je prigovarjala najstarejši vnukinji Aniti. "Čprav me je delo privlačilo, si nisem nikoli utegnila vzeti dovolj časa, da bi ure in ure presedela ob stari mami in izdelovala papirnat rože, saj je delo precej zamudno. Potem sem kot študentka etnologije začela v okviru seminarja "Kultura in način življenja Slovencev" pripravljati nalogo o papirnatih rožah. Dva tedna sem delala z njo, si zapisovala vse, kar mi je vedela povedati o tem delu ter predvsem risala načrte. Doslej so namreč izdelovalke - da bi izdelovali rože tudi moški, nisem zasledila - delale rože na pamet, le na osnovi izkušenj in ko so umrle, so vse skrivnosti tega dela odnesle s seboj v grob. Mentor prof. Vito Hazler mi je sicer omenil, da so v času Avstro-Ogrske obstajale celo knjige o papirnatih rožah, a mi jih doslej še ni uspelo najti," pripoveduje Anita, ki je pripravila obširno, skoraj sto strani debelo seminarsko nalogo s številnimi skicami in bogatimi slikovnimi gradivom.

Letošnjo pomlad je imela v črnomljskem pastoralnem centru tudi odmevno razstavo, na kateri so bili razstavljeni aranžmaji iz več kot dvajsetih različnih pa-

pirnatih rož, tudi takšnih, ki jih ženske včasih niso izdelovale, ker jih preprosto niso poznale. Njene rože iz krep papirja so tako dober posnetek pravih cvetic, da jih je marsikdaj zgolj z bežnim pogledom težko razlikovati. Da gre za res za dobre izdelke, je potrdila tudi strokovna komisija za ocenitev izdelkov domače in umetnostne obrti pri Obrtni zbornici Slovenije. Pred kratkim je namreč izdala mnenje, da se Anitine "ročno izdelane rože, cvetlični aranžmaji in izdelki iz krep papirja štejejo za izdelke domače obrti, saj pomenijo vrhunsko nadaljevanje in tudi nadgrajevanje tega nekdanj zelo razširjenega domačega rokodelstva".

Kako je z razširjenostjo tega rokodelstva danes, je težko reči. Gotovo je po Sloveniji še veliko žensk, ki izdelujejo papirnat rože, vendar večinoma zgolj v lastno veselje. Po podatkih Obrtnice zbornice Slovenije sta v naši državi registrirani le dve izdelovalki. Čeprav je bilo in je najbrž še danes izdelovanje tovrstnih rož razširjeno po vsej Sloveniji, pa se je Anita omejila predvsem na Belo krajino. "Zame je bilo najpomembnejše dognati, ali gre pri papirnatih rožah za umetnost ali obrt. Ugotovila sem, da za oboje hkrati. Predvsem pa je šlo v preteklosti, ko je bilo težko dobiti sveže rezane cvetje, tudi za veliko uporabno vrednost teh rož. Uporabljali so jih za krasitev znamenj, razpel, kapelic, cerkva, bogkovih kotov. Ljudi so spremljale vse življenje. Nepogrešljive so bile pri prvem obhajilu, birmi, poroki, z njimi so okrasili mrtaške odre in vence, a tudi vozove, s katerimi so odhajali naborniki v vojsko. Nekaj časa so bile nepogrešljive tudi ob večjih šolskih, gasilskih in drugih praznovah. S papirnatimi rožami so ljudje krasili domove predvsem ob

večjih praznikih in pomembnih dogodkih. A ne le domove. Ob božiču so z njimi okrasili celo pogače," našteva Matkovičeva.

Čprav so Anitine rože izdelek domače obrti, ne razmišlja, da bi živela od te obrti. Predvsem si želi najprej dokončati študij - jeseni bo namreč postala absolventka - a tudi sicer dvomi, da bi z izdelovanjem papirnatih rož zaslužila dovolj za preživetje. Za zahtevnejše rože potrebuje veliko časa in truda. Marsikdaj porabi za en cvet tudi po ves popoldan, težko pa bi potem zaračunala vse te ure. "Tudi stara mama Cita je rože izdelovala v glavnem za prijateljice in znanke ter v zameno za druge usluge. Še danes je večinoma tako: naročnik prinese material in plača, kolikor meni, da je prav, stara mama pa nikoli ne postavlja cene. Pravi, da si z bolj zapletenimi rožami ne bi zaslužila niti za slan krop," pojasni Matkovičeva, ki pa je vesela, da se zadnje čase zanimanje za izdelovanje papirnatih rož povečuje. Mnoge, med njimi veliko učiteljic, jo prosi, da bi jih naučila te spretnosti. Vsem tem bo lahko v dobrodošlo pomoč prav Anitina seminarska naloga, v kateri je natančno razložila izdelavo kar šestindvajsetih rož, pridala pa je tudi načrte in fotografije gotovih izdelkov.

Preden začne Matkovičeva razpredati o uporabnosti papirnatih rož v današnjem času, razčisti dilemo o tem, ali so umetnost ali kič. Prepričana je, da, tako kot marsikaj drugega, tudi papirnat rože lahko z napačnim razumevanjem postanejo kič. Same po sebi pa po njenem mnenju nikakor niso kič. "Utopija bi bilo pričakovati, da bodo danes ljudje uporabljali papirnat rože za poročne šopke ali vence, saj sodobna tehnologija gojenja cvetja omogoča, da tudi sredi zime po ugodnih cenah kupimo sveže cvetje. A četudi papirnat rože neizprosno prepuščajo mesto sodobnim materialom, okusom in potrebam, se njihova uporabna vrednost kaže drugje. Na primer v spominkarstvu in ponudbi daril, tudi poslovnih, promocijskih in protokolarnih," razmišlja Matkovičeva, ki je prepričana, da bi bile lahko papirnat rože del turistične ponudbe. Po njenem bi ob izdelovanju strokovnjakov z različnih področij lahko dobili izdelke, pri katerih bi se tradicija spogledovala s sodobnostjo in ki se jih ne bi bilo potrebno sramovati. Vendar morajo izdelovalci najprej stopiti iz anonimnosti. Sicer pa pravi, da bi lahko napisala še eno seminarsko nalogo samo o tem, kako papirnat rože znova vrniti v življenje, med ljudi.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

ANITA S PAPIRNATIMI ROŽAMI - Anita Matkovič je za razstavo pripravila tudi nekaj aranžmajev iz papirnatih rož. Na fotografiji je z velikim poročnim šopkom iz belih rož, venčkom z vlečko, vencem iz vrtnic ter šopkom, nevestino krono, ki je še ohranjena pri narodni noši iz Poljanske doline ob Kolpi. (Foto: M. B.-J.)

Še vedno čez pontonski most

Za najemnino za 4 tisočake na dan

SODRAŽICA - Obnova regionalne ceste Žlebič-Sodražica (6 km) se po polzevo nadaljuje in se bo bržkone zaradi nurejenih lastniških razmer v najboljsem primeru lahko končala šele čez nekaj let. Potemtakem ni težko izračunati, da bo uspelo investitorju, državnim direktorju za ceste, na leto asfaltirati slab kilometer razvpite ceste, ki poteka po ne preveč zahtevnem terenu.

Doslej so v petih letih rekonstruirali 2,5 kilometra, pred kratkim kilometrom od Zopotoka do Vinic. Letos naj bi razširili vinski most in klanc ter cesto obnovili do trgovine Mihelc. A se je žal spet zapletlo, saj občan ne privoli v poseg (odkup) zemljišča, razlastitev, kot zadnji ukrep države, pa je nekoliko zapletena, saj je postopek dolg.

Po besedah Vinka Čampe, ki je na sodraski občini zadolžen za komunalne dejavnosti, to ni edina težava, ki jim nekoliko beli lase, saj po jesenskih poplavih v vasi Globel še vedno uporabljajo začasni pontonski most za prehod čez Bistrico.

Občina Ribnica je pred odcepitvijo Sodražice takoj začela postopek za urejanje razmer, aprila pa je nova občina izdelavo projekta "zaupala" podjetju Hidrotehnik iz Ljubljane. "Obljubili so, da

bodo projekt izdelali v enem mesecu, a kaže, da so nas potegnili za nos. Takoj ko ga dobimo, gremo v razpis za izvajalca del, saj smo v proračunu zagotovili deset milijonov tolarjev. Za uporabo pontonskega mosta od oktobra lani plačujemo po štiri tisoč tolarjev najemnine na dan," je še povedal Čampa.

Te dni bodo objavili razpis za dela pri izkopih za povezovanje z glavnim vodovodom osemnajstih lastnikov vikendov nad Sodražico in v drugi fazi tudi naselja Grdi dol. Ta naložba bo občino stala okrog šest milijonov tolarjev.

M. GLAVONJIČ

SREČANJE STAROSTNIKOV V STRAŽI

STRAŽA - Krajevna organizacija RK Straža je 26. junija skupaj z osnovno šolo Vavta vas organizirala srečanje starejših krajanov, ki se ga je udeležilo 146 starostnikov in aktivistov. Pozdravili so jih podžupan novomeške občine Boris Dular, predsednik straške krajevnice skupnosti Slavko Knafel in predsednica OZRK Novo mesto Anica Bukovec, ki je podelila tudi priznanja za dolgoletno delo trem aktivistkam KO RK Straža. Za kulturni program je poskrbela mentorica krožka RK na prej omenjeni šoli Nevenka Osolnik. Starostniki so bili s srečanjem zelo zadovoljni.

NOV PRAPOR XV. UDRARNE DIVIZIJE

Odbor skupnosti borcev XV. udarne divizije in območna odbora ZB Novo mesto in Trebnje vabijo na tradicionalno spominsko srečanje ob 56. obletnici ustanovitve zborov divizije, ki bo 23. julija ob 9.30 v Velikem Lipovcu pri Ajdovcu. Osrednja vsebina letošnjega srečanja bo razvite novega prapora, katerega pokrovitelj je domicilna občina Ljubljana. Poklonili se bodo tudi spomenu na narodnega heroja Dušana Jereba. Avtobus bo s Kongresnega trga v Ljubljani odpeljal ob 8. uri. Prijave zbirajo na telefonu MO ZZB NOB Ljubljana (061) 132 52 41 tov. Tatjana 13. in 14. 7. od 8. do 12. ure.

ČELNO TRČENJE

GLOGOV BROD - 28. junija okrog 11.55 se je 75-letni voznik A. D. iz okolice Brežice peljal čez naselje Glogov Brod, v ostrem nepreglednem ovinku pa je prišel na mokri cesti zaradi neprilagojene hitrosti močno zavirati in je zapeljal na levo stran vozišča. Ravno takrat je tam pripeljala 31-letna B. D. iz okolice Celja. Prišlo je do čelne telesno poškodovana in se zdravi v bolnišnici, voznik pa ne. Zoper njega bo napisana kazenska ovadba.

MODNI KOTIČEK

Zgodovina oblačenja (1. del)

"Moda se ohranja v vseh obdobjih človekovega obstoja. Ves čas se spreminja, razvija, povezuje z zgodovinskimi dogodki, kot so vojne, revolucije, odkritja, nastajanja običajev, razcvet umetnosti..."

"Človek v nobenem smislu ni naravno bitje, saj svojemu telesu, že od začetka obstoja naprej, dodaja nekaj, kar prepoznamo kot oblačilo, uniformo, okras, masko ali pa slikanje po telesu, tetoviranje, barvanje. Artificializacija lastnega telesa se nahaja v obleki, različnih oblačilnih predmetih in pričeskah." (D. Drofles, 1986:9)

Spomnimo se mitologije o prvih predstavnikih človeške vrste. Adam in Eva sta si najintimnejše dele telesa pokrila s figovimi listi. Kostum sta si poiskala v naravi, kar je še vedno značilnost sodobnega načina pridobivanja surovin za izdelavo najiminenitnejših naravnih tkanin. Od takrat do danes je preteklo nekaj desetisočletij, zvrstile so se industrijske revolucije in znanstveno-tehnična, toda črpanje idej za izdelovanje oblačil iz narave se nadaljuje.

Narava "nudi" in narava "zahteva" pokrivanje človeškega telesa. Temperature in klimatske spremembe so prave človeka pripeljale do potrebe o zahtevnejši strukturi in obliki oblačil. Odsel je na lov, ubil žival in ji poleg mesa za prehranjevanje vzel še kožo za zaščito svojega telesa. Le-to je najprej nase le navesil, kasneje pa si jo je z izumom šivalne igle sešil in oblikoval po telesu. Tako je dosegel večjo funkcionalnost "oblačila", saj si je večji del pokrivala priredil. Ob iznajdbi olja je izumil posebne tehnike za prepravljanje vlažnih in trdih kož, ki se uporabljajo še danes. V toplejših krajih so medtem ugotovili, da v naravi rastejo tudi rastline, ki predelane in skupaj dane lahko delujejo kot povsem prijetna tkanina - bombaž, lan ipd.

JERCA LÉGAN

V ZDRAVSTVENEM DOMU ZDAJ "NOVI DAN"

NOVO MESTO - Pred dnevi je izšla 2. številka glasila novomeškega Zdravstvenega doma, ki so ga po prvi z imenom Interni bilten prekrstili v priklnejši NOVI DAN. Na 16 straneh ga v nakladi 300 izvodov namenajo obveščanju delavcev zavoda. Zanimiva vsebina potrjuje, da ga skrbno pripravljajo s posebnim uredniškim odbor. Primarij dr. Peter Kapš se spominja nedavno umrlega dolgoletnega vodje zdravstvene postaje v Žužemberku dr. Kocutarja. Dr. Nežka Dular objavlja Zgodbe iz ambulanc, medtem ko Marija Oberstar predstavlja delo likovne sekcije v domu. O celovitosti kakovosti zdravstvenega varstva in o obvladovanju stroškov v ZD piše prim. mag. dr. Tatjana Gazdova, medtem ko Mojca Gregorič v daljšem sestavku poroča o patronažni službi. V časopisu je precej novic in drugih zapisov iz dela zdravstvenih delavcev. Dušan Erhovc objavlja zanimiv članek o svojem prvomajskem teku od izvira Krke do njene sosenja Savo, kamor je prispel po 11 urah napornega dela.

Tg.

GOLJUFANJE S KREDITI

NOVO MESTO - Maja so na PU Novo mesto obravnavali kar nekaj goljufij, ko je neznanec dal oglaš v Salomonov oglasi, da ureja ugodne bančne gotovinske kredite iz tujine. Za nadaljnje informacije je dal tel. št. 041-588-066. Kar nekaj oškodovancev je neznanca poklicalo, ta pa jim je dejal, da je pogoj za kredit, da kreditomalec nakaže pet odstotkov vrednosti kredita v gotovini in ga pošlje na naslov, ki jim ga je povedal. Kar nekaj mu jih je nakazalo od 100 do 400 tisoč tolarjev ter poslalo zahtevano dokumentacijo. Bili so presenečeni, ko čez dva tedna ni bilo obljubljenega nakazane kredita. Ko so ga poklicali po telefonu, se ta ni več oglašil.

ŠE DESET DNI DO POROKE - Vse štiri letošnje pare do tradicionalne Semiške ohceti čaka še deset dni. Na deklislini in fantovščini so prav na tem kozolcu prikazali vasovanje (na sliki), sicer pa je za dobro voljo skrbel ansambel Mladi Dolenjci. (Foto: L. M.)

Pari so godni za poroko

Dekliščina in fantovščina parov za Semiško ohcet 1999 - Nobenega domačina - Preizkušnja tudi v molži koze

ČREŠNJEVEC - Turistično društvo Semič je v soboto, 3. julija, na kmetiji Škof že drugič zapored pripravilo deklislini in fantovščini ohcetni parov za tradicionalno Semiško ohcet 1999, ki bo 17. julija v Semiču. Tradicionalna kmečka ohcet po starih šegah in navadah je sicer že dvanajsta po vrsti, v Semiču pa bo tokrat potekala petič.

S pomočjo Nedeljskega dnevnika in revije Hopla se bodo letos tako poročili štirje pari: Magda Veršnik in Toni Zagmajster iz Stražišča pri Kranju, Robert Kalan in Renata Horvat iz Senčurja (pohvalila sta se že z dvema naraščajema), Stanislav Legen in Simona Pušnik z Iga ter Urška Moč in Borut Brgler z Jesenice. Kot se spodobi, se morajo pari pred poroko ne le dobro poznati, pač pa se tudi izkazati v starih kmečkih opravilih, da so res godni za zakonski stan. Na kmetiji Škof so morali svoje spretnosti pokazati pri mlatenju z mlatinico, ki jo poganja konjska vprega, neveste so mesile kruh, ki so ga kasneje pokušali, neveste so prinesle na ogled staro belokranjsko brisačo (poklonila jo je Miroslava Ritonja), na katero so morale doma izvesti svoje inicialke,

najzanimivejši točki pa sta bili molžnja koze ženinov in vasovanje na kozolcu.

Prireditve, ki jo je vodil Lojze Bojanc, so popestrili s kulturnim programom, v katerem je sodelovala OŠ Semič, sicer pa so vse zbrane pozdravili semiški podžupan Janez Movern, gostiteljica Sonja Škof, ki je tudi predsednica Društva kmečkih žena Semič, in predsednica TD Semič Sonja Križan. Dekliščina in fantovščina sta uspeli, pare čaka še deset dni do usodnega "da", skratka vse je nared za Semiško ohcet 1999. Le nekaj si organizatorji želijo - da bi lahko v prihodnje med pari po dolgem času spet pozdravili tudi kakšnega domačina.

L. MURN

ODNESEL 12

JEKLENK S PLINOM

SLOVENSKA VAS - Neznanec je od 1. do 5. julija v skladišču v TRZ-ju vzel 12 industrijskih jeklenk s plinom, ki jih uporabljajo za avtoveno varjenje. Škode je za okrog 240 tisoč tolarjev.

Zdaj malčki, jutri šolarji

Slovo od vrtca in predšolskih let je lahko tudi nepozabno

SEVNICA, KRANJSKA GORA - Kaj je lepšega, kot se posloviti od prijateljev v tako zanimivi družbi, kot je Kekce, ta navihani junak, ki osvaja mlade duše že več generacij? Mali šolarji iz vrtca Ciciban v Sevnici, ki so se družili v skupini Muce, so predšolsko obdobje končali z letovanjem v Kranjski Gori. Tja so odpotovali v torek, 15., in se vrnili v soboto, 19. junija.

Te dni so v družbi treh vzgojiteljic - Zdenke Dušič, Jelke Vavtar in Bince Jazbinšek - preživeli na mnogih sprehodih po okolici, kjer so si tešili radovednost, spoznavali naravo in znamenitosti ter se igrali ob vodi. Seveda niso pozabili

niti na praznovanja in zabavo, pri čemer se jim bo gotovo vtisnil v spomin disko za malčke ali pa ples v pižamah. Kot pravijo vzgojiteljice, jih je vse dni spremljal dež, a se niso dali - rajši so odprli dežnike in jo mahnil naokrog.

Mokro je bilo menda tudi zadnji dan letovanja, ko so se otrokom pridružili še starši. Temeljito pripravljen program s psmico, ki so jo udeleženci sami sestavili in v njej opisali svoja doživetja, z igrami, zabavnimi igrami s starši, podelitvijo osvojenih priznanj in diplom ter z besedo za slovo, je udeležencem orosil še oči. Ja, nič več malčki - poslej le še šolarji!

B. D. G.

ZAKLJUČEK S KEKCEM IN PEHTO - Mali šolarji iz skupine Muce v sevnjskem vrtcu Ciciban so predšolsko obdobje zaključili z letovanjem v Kranjski Gori in z obiskom v Kekčevi deželi, kjer so spoznali Bedanca ter se fotografirali s Kekcem in teto Pehto.

NAŠE KORENINE

Le kdo še ve za Mikuljine?

Tostran Dobličice so se razprostirala polja in travniki, med njimi pa so se prepletali kolovozi in se iztekali k loškim domačijam. Loka je bila tisti čas še samostojno naselje, celo občina, črnomaljsko mesto onkraj pa je živel čisto drugačno življenje. Tukaj je bila vas. Mukalo in blejalo je iz hlevov in kokoši so se preganjale po dvoriščih. Tudi pri Mikuljinih na eni od največjih kmetij v naselju. Potem pa so zgradili tisti dolgi most in po njem se je mesto izlilo na deželo in jo preplavilo. Ne čisto naenkrat: desetletje za desetletjem se je mesto zjedalo v zelenje in kmečke domačije izpodirvalo na obrobje. Danes so v Loki šole, trgovine, obrtne delavnice in moderne stanovanjske hiše. Človeku se zdi, kot da je vedno bilo tako. Le kdo bi se še spomnil na Mikuljine?

Pa je iskrica spomina vendarle še živa. V črnomaljskem Domu starejših živi osemindevdesetletna Franciška Željko. Včasih so ji rekli Fanča in je bila doma pri Mikuljinih. Je ena redkih, ki še ve, kakšno je bilo včasih življenje v stari Loki. Njen oče je bil Matija, doma iz Tribuče, mati pa Franciška, rojena Čurk, iz Loke. Živela sta na Mikuljini kmetiji. Franciška se ne spominja več, kako sta prišla do nje, ali jo je podedovala mati, ali jo je kupil oče. Se pa dobro spominja svojih mladih let na njej. To je bil čas v začetku tega stoletja, ko so s polj pospravljali še vse tradicionalne kmečke pridelke za ljudi in živali, vendar pa so se takrat v Loki, na obrobju mesta, ljudje že opravljali "civilno" in so bila tradicionalna belokranjska oblačila že odrinjena dlje na podeželje. To je bil čas, ki je prinesel tej deželi več sprememb. Če bi ji bile le v dobro, bi jih imenovali napredek, tako pa je boljše, če ostanemo kar pri izrazu spremembe.

Marsikaj nam bo bolj jasno, ko bomo zvedeli več o Franciškinem odraslanju. Njenim staršem se je sicer rodilo pet otrok, a odrasli sta le ona in njena sestra Marija. Dekleti sta morali hitro poprijeti za delo. Kaj dosti ročice niso mogle pomagati, zato je oče za večja opravila najemal kmečke ženske iz svoje rojstne vasi in jih za delo tudi pošteno plačeval. Oče Matija je namreč "haziral", se pravi, da je vsako jesen, ko so bila glavna kmečka dela opravljena, oprtal lesen predalnik z raznorazno kramarjijo in se z njim odpravil na trgovsko pot v Munchen in okoliške nemške dežele. Hodil je od hiše do hiše in prodajal pipce, glavnike, ogledalce, britvice in drugo blago. S tem je preživljal družino, pa še je ostalo za orodje in za rast posesti.

Posebej je imel oče rad govejo živino in ji je posvečal veliko pozornosti. Pri hiši je bilo vedno od sedem do osem glav, ki je morala biti dobro nakrmljena in očiščena. Z živino so imeli veliko opravka tudi otroci. Fanča je prišla pasti, ko ji je bilo deset let in jo je pasla, dokler se ni leta 1919 poročila. Tudi z drugimi deli je prišla zгодaj. Nikoli ne bo pozabila žetve leta 1911, tisto leto, ko so gradili most preko Dobličice.

Po leseni gradbeni konstrukciji visoko nad rečico so otroci radi plezali in mala Fanča je postala med graditelji zelo priljubljena. Ko se je potem tisto poletje s srpom hudo porezala, so prišli in ji pomagali. Graditelji so bili tisti čas v Beli krajini čisto v gosteh, saj so gradili tudi železnico. Fanča se spominja dneva, ko je na črnomaljski železniški postaji zavriskala prva parna lokomotiva. To je bilo maja leta 1914. Spominja se tudi, kako je jeseni istega leta pasla živino na loških travnikih. Takrat je bil zrak še čist in ni bil nasičen z raznimi šumi in ropotanjem motorjev. Z mestne strani so prihajali nerazločni glasovi. Odšla je na bližnjo vzpetino, kjer je bolje slišala: s črnomaljske železniške postaje so se čuli vzkliki slovesa in žensko jokanje - začela se je prva svetovna vojna.

Konec vojne je prinesel precej novega tudi v Franciškinu življenje. Takrat je bila že odrasla dekle in poročila se je s Toneom Željkom, svojim bratrančcem. Tone je bil krojač. Delavnico si je uredil v bližini Loke, na kraju, ki ga Črnomalci poznajo kot Kozji plac. To, da je bila mojstrova žena, pa zanj nikakor ni pomenilo, da je bila gospa, ki bi se predajala brezdelju. Nasprotno, dela je bilo še več kot prej! "Prišli so otroci in prišli so vajenci. Za vse je bilo treba pripraviti hrano. Hrana in čistoča, to sta bila moja glavna skrb, pa še šivala sem zraven. Bilo pa je pri hiši tudi še precej zemlje, ki jo je bilo treba obdelati. Nekaj jo je v zakon prinesel mož, nekaj pa jaz. Na skrbi sem imela tudi živino, do hlevov v Loki pa je bilo od doma kar nekaj hoda. Bilo je nerodno. Lažje je bilo potem, ko so otroci nekoliko odrasli in so priskočili na pomoč."

Tako mi ob pomoči sina Toneta, ki je nasledil očetovo krojaško delavnico, pripoveduje osemindevdesetletna Franciška Željko. Do pred nekaj časa je bila še živahna ženička s Kozjega placa, potem pa je tako nesrečno padla, da si je zlomila kolk. To jo je nekoliko potrla. V bolnišnici so ji vstavili nadomestek in zdaj v črnomaljskem Domu starejših občanov čaka na izboljšanje.

Fanči in Tonetu se je rodilo sedem otrok. Ena deklica jima je kmalu po rojstvu umrla, že več desetletij pa je pokojen tudi mož Tone. Šest otrok pa je preživel in Fanči ima danes pet vnukov in devet pravnukov. Življenje gre torej naprej. Kako je bilo na začetku tega stoletja v Loki in zlasti kako je bilo pri Mikuljinih, na eni največjih tamkajšnjih kmetij, pa ve povedati le še Željkotova Fanča. Zdjaj tam, kjer je nekoč stala stara Loka, stoji približno sto sodobnih stavb in o ločnici med mestom in podeželjem ni nobene sledi več. Tudi o kmetiji Mikuljinih ne.

TONE JAKŠE

P.S. Ko je bil prispevek že pripravljen za tisk, smo zvedeli, da je Franciška Željko umrla. Taka je pač usoda naših korenin in taka je usoda nas vseh. Objavljamo ga vseeno, v spomin na staro Loko in v Franciškin spomin.

V BOJU PROTI ZARAŠČANJU

Humkovi so si kmetijo priborili

Večina slovenske zemlje je hribovite in težke za obdelovanje. V zadnjih letih, ko je postal položaj v kmetijstvu vse bolj težak in neoperspektiven, je propadlo že veliko kmetij. Najprej so začele propadati najbolj oddaljene in neprimerne za strojno obdelavo. Posledica tega je, da se je v zadnjih dveh desetletjih zrasla četrtnina vse naše kmetijske zemlje. Tudi na Lazah pri Uršnih selih, kjer sedaj živijo in delajo Humkovi, bi že zdavnaj bilo vse zaraščeno, če ne bi ves čas, odkar so v 70. letih kupili zapuščeno kmetijo, vztrajno krčili in odbijali "džunglo", kot sami pravijo grmovju. Sedaj se v tem kraju, na katerem ga je pred leti pozabil celo Bog, že več let uspešno ukvarjajo s perutninarstvom in ovčerejo.

Živijo tako rekoč sredi gozda, na eni strani je Radoha pod Peščenikom, na drugi pa se začne Kočevski Rog. Čeprav vsakdo, ki

stalno preselila po slovenski osamosvojitvi. V Irči vasi sta se ukvarjala s perutninarstvom oz. proizvodnjo jajc, ker pa se je mesto širilo, sta kokošjo farmo preselila na Laze že prej. Takrat so se z družino še vozili vsak dan iz Irče vasi na Laze in skrbeli za kokoši. Ko sta njuna sinova zrastle in se poročila, sta se Franc in Mihaela preselila na Laze, kjer se ukvarjata z ovčerejo, skrb za kokoši pa sta prepustila sinovima. Pašnike, kjer se pase okrog 100 ovc in več mladicev, imata ograjene. Prav tu naj bi namreč bil medvedji ovinek ali "par vinkl", kot so v popačeni nemščini rekli stari ljudje. Vendar Humkovih medved še ni obiskal. "Mi ga ne izzivamo, ovce vsako noč prenočijo za ogrado v neposredni bližini hiše. Veliko večja nevarnost so za ovce zapuščeni psi, ki jih zavržejo brezvestni lastniki, ko se jih naveličajo, ali ko iz

strojnik je delal tudi v Nemčiji, vendar dolgo ni zdržal, ker je imel preveliko domotožje. "Sem divji ptič, ki ga ne moreš udomačiti," doda, zato se najbolje počuti na Lazah.

Je pa v Nemčiji z zanimanjem opazoval tamkajšnje kmetijstvo, ki je bilo že takrat - v začetku 70. let - zelo razvito. Videl je, kaj so naredili iz močvirja in kako lepo živino so imeli. Vse bolj je začel razmišljati o nakupu zemlje in ko se je vrnil domov, se je zapeljal po Dolenjski, veliko krajev so obšli z družino in nazadnje so se odločili za Laze. Na nekdanjo domačijo, ki je bila požgana leta 1941, so spominjali le še ostanki porušenihi zidov, okrog pa je že raslo grmovje. Potem so z družino vsak vikend prihajali gor in sekali, čistili ter pospravljali. Že takrat je Franc kupil ovce, zato je bilo treba naprej zgraditi skedenj, potem so ves čas nekaj dograjevali in krčili zaraščeno zemljo. Franc je najprej kupil 3 ha zemlje, kasneje jo je še dokupil in vzel v najem, tako ima sedaj skupaj okrog 10 ha.

Strma pobočja so kot nalašč za ovčjo pašo, z njihovo pomočjo pa Franc preprečuje, da bi jih ponovno zaraslo grmovje. Franc pravi, da se je odnos do kmetijstva po osamosvojitvi pri nas spremenil, država se trudi pomagati kmetom. "Res pa je, da zahteva resnost in pomaga tistim, ki so tudi sami pripravljeni vložiti svoj delež in tako je edino prav. Če človek nima veselja in mu je delo na kme-

tiji odveč, je vsak denar zaman," je prepričan Franc. Čeprav spremlja napredek in novosti v kmetijstvu, pa se najbolj boji, da bi moral svoje ovce dati v računalnik. Pravi, da ga ne potrebuje, ker že brez njega vsako ovco posebej zelo dobro pozna, ne bi pa mogel brez svojega zvezka, kamor zabeleži vse njihove najpomembnejše podatke. Pri zganjanju ovc iz in v stajo mu zadnje čase zelo pomaga njegov prašček Barbi. Čeprav ga na začetku ovce niso marale, ga sedaj, ko je večji, zelo ubogajo in Franc se lahko povsem zanesen nanj. Humkovi se z ovčerejo bavijo predvsem za prodajo mesa. Imajo več sort ovc, Franca pa zanimajo tudi stare in izumirajoče sorte. Tako je kupil tudi staro sorto ovce, ki ima navite in pokončne rogove kot pojoča travica. Franc deluje tudi v novomeškem društvu rejcev drobnice.

Pri Humkovih na Lazah je zelo lepo, na koncu vasi s svojo preddanostjo zemlji in reji živali nikogar ne motijo. S svojo prizadevanostjo, delom in vztrajnostjo pa so ta del dolenjske krajine iztrgali zaraščanju. Pa jim pri tem ni bilo lahko, le veliko volje in jasn cilj so imeli, sedaj jim ta skromna zemlja po svojih močeh vrača. Na Lazah se pogosto dobi cela družina, še posebej radi pridejo k dedku in babici njuni vnuki, tudi zato, da lahko opazujejo živali. Če bi bilo več takšnih Humkov, se Sloveniji ne bi bilo treba bati zaraščanja. JOŽICA DORNIŽ

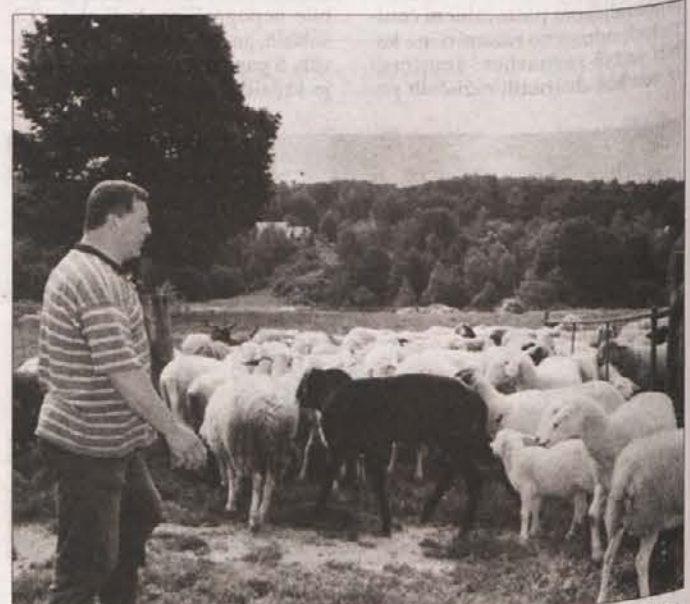
V HLEVU - Franc Humek ima zelo rad živali, na fotografiji je v hlevu, ko opazuje pred kratkim skotenega mladiča in njegovo mater.

na novo pride k njim, misli, da je prišel do zadnje hiše v vasi Gornje Laze, ni tako. Humkova domačija sodi pod Laze in je zadnja hiša na tem koncu, ki spada pod krajevno skupnost Uršna sela in s tem pod novomeško občino, vse ostale sosednje hiše pa sodijo pod Gornje Laze in so del semiške občine. Do njih sedaj vodi asfaltna cesta, ko je Franc Humek kupil to zemljo, pa je bil makadam skoraj do Škrjanč pri Novem mestu. Z asfaltiranjem cest se je močno zmanjšala tudi oddaljenost od mesta. Že skoraj deset let imajo tudi telefon, manjka jim le še voda, ki naj bi jo napeljali iz Rožnega Dola iz sosednje semiške občine.

Franc in njegova žena Mihaela sta se iz Novega mesta na Laze za

majhne ljubke kepice zrastejo v preveliko in neobvladljivo žival," je povedal Franc.

In kaj je sploh Franca pripeljalo iz mesta na podeželje, na obrobje, kjer je potreben nenehen boj z grmovjem, da te ne zaraste? Francetovi predniki so bili doma iz Ljubna, ki je nedaleč stran v uršenski krajevni skupnosti, menda jih je v svojih delih popisoval tudi pisatelj Janez Trdina. Otroštvo je Franc preživel na Vrheh pod Gorjanci, potem pa je živel v Irči vasi, in kot pravi, ves čas sanjal, da bi na podeželju kupil nekaj zemlje. "Bil sem strojnik in to sem delal zato, da sem zaslužil, medtem ko veselja do tega dela nisem nikoli imel. Delo z živalmi pa je nekaj povsem drugega, rad delam z njimi," pove. Še kot

OVCE SO VEDNO NA VARNEM - Pri Humkovih imajo vse pašnike, kjer se pasejo ovce, ograjene, poleg tega noč preživijo v staji poleg hiše. (Foto: J. Dornič)

ČE JE ZAKON MRTVA ČRKA NA PAPIRJU

Ne misliš na račun, ko teče voda v hišo

Potem ko je lanska jesenska poplava v Posavju pustila za seboj razdejanje, so tukajšnji domačini do danes odpravili že precej škode. Davek naravi, ki je bil tudi tokrat precejšen, so domačini poravnali z neprespanimi nočmi, z zrahljanimi živci. In seveda z denarjem. Koliko denarja, potrebnega za odpravo škode po poplavih, bo poplavljenec dala vlada?

Takoj po poplavih je kazalo, da bo državni proračun zelo radodaren.

Popisali vso škodo

"Z občine smo dobili obrazce za prijavo škode. Po posameznih hišah smo potem popisali škodo in obrazce vrnili na občino, tja, od koder smo jih dobili. Tu je bilo naše delo zaključeno. Krajevna skupnost žal nima denarja, da bi sama pomagala poplavlencem z denarjem." Tako je pred dnevi povedal Emil Arh, predsednik krajevne skupnosti Velike Malence v brežiški občini. Prebivalce te krajevne skupnosti so podobno kot prebivalce sosednje KS Krška vas omenjene poplave prizadele še posebej močno.

Krajevne skupnosti, tudi KS Velike Malence, so v precepu, kaj storiti; rade bi pomagale, a same nimajo s čim. Če bi krajevna skup-

nost na primer pomagala s sto tisoč tolarji, bi se to poznalo kaj malo ob tolikšni škodi, kot je nastala s poplavi. Težava je toliko večja, ker je poplavljenec več, v KS Velike Malence preko deset.

Čakajoči na to, da bo ponudil denar kdo, ki je v državi nad krajevno skupnostjo, domačini v Velikih Malencah, Krški vasi in drugje v Posavju niso še dočakali ničesar. Pač, sprejetje dveh zakonov o odškodnini po poplavih.

Z drugim zakonom, sprejetim pred kratkim, naj bi država še letos nakazala v občine del od skupnega za odpravo škode predvidenega denarja. Preostalo naj bi vlada dala poslati v občine naslednje leto.

Država bi plačala manj kot petino

Po besedah Ferda Pinteriča, direktorja občinske uprave v Brežicah, od sprejetja takega zakona ni še nikakršne koristi. "Edino, kar je, je objava zakona v uradnem listu in uradno obvestilo občini o tem."

Brežice so v Ljubljano že davno izstavile račun, vendar denarja za plačilo poplavne škode še niso dobile. Iz občine so prijavi ustrezni vladni uradom škodo v višini poldruge milijarde tolarjev.

Od tega zneska je, kot so izvedeli, vlada pripravljena plačati komajda slabo petino. Kdo bo plačal preostale krepke štiri petine računa, ki ga je prebivalcem brežiške občine napisala lanska jesenska poplava? Štrica iz Amerike za te zadeve ni. Slovenskega vladnega vrha posebej ne zanima, koliko vode priteče v poplavih v brežiško občino, čeprav se prav na Brežiško polje zlije voda iz skoraj vse Slovenije, kar je dodatni razlog, da bi Ljubljana tu morala pomagati. Samo s tem, da brežiškim domačinom svetuje zidavo hiš stran od reke, je naredila premalo. Je rešitev v napovedanem slovenskem nacionalnem načrtu o poplavih?

Pred omenjenim, pred kratkim sprejetim, zakonom je parlament lani kmalu po poplavih že sprejel prvi zakon o povračilu škode po poplavih. Po tem zakonu je država plačala občinam stroške za normalizacijo cest in za podobne nujne ukrepe splošnega pomena.

Ko teče voda v hišo, ni čas za račun

Po tem zakonu bi odškodnino lahko dobili tudi posamezniki. Toda zakon, ki načeloma omogoča to, postavlja težko uresničljive pogoje za pridobitev odškodnine.

Posameznik bi bil upravičen do povračila stroškov preselitve, bivanja zunaj svojega stanovanja, če bi te stroške dokazal s plačanimi računi.

Kako je s takimi rečmi v praksi, smo pred dnevi vprašali med poplavljenca. Jožica Petan iz Velikih Malenc se je morala lanske jeseni umakniti iz stanovanja pred naraslo vodo, ki je pustošila njunahovo prijetno domovanje, o čemer je poročal tudi Dolenjski list. "Nimam besed o tem zakonu, po katerem bi morali imeti račun. Mislim naj bi na pogodbe in račune, ko voda teče v hišo in imaš še nekaj minut na razpolago. Znanost, sosedje, skratka dobri ljudje se zaračunajo, ko sprejmejo poplavljenec pod streho, ampak zaradi tega škoda v poplavih ni nič manjša."

Petanovi so ne enkrat poklicali na ministrstvo za okolje in prostor in na občino. Medtem ko so upali, da bodo le poklicali v pravno pisarno, so si do 11. maja obnovili stanovanje. Če bo vlada nakazala kaj denarja za poplavljenca, bodo tako kot njihovi sotrpini lažje pozabili vse prestano gorje. Če bo odlašala v nedogled, bodo na stroške sčasoma pozabili, ostalo pa bo nezaupanje v uradnike, ki imajo v rokah škarje in platno. M. LUZAR

MESTNA OBČINA NOVO MESTO SEKRETARIAT ZA IZOBRAŽEVANJE, VZGOJO, ZDRAVSTVO IN SOCIALNE ZADEVE

Novo mesto, Novi trg 6
tel.: 068/317-197, fax: 068/317-157

O B J A V L J A

R A Z P I S

za izvajanje raziskovalnega programa v letu 1999
za področje Mestne občine Novo mesto

V raziskovalni program bodo vključene raziskave s področja:

- ekologije in urejanja prostora,
- prestrukturiranja in sanacije podjetij (tehnološko-tehnične raziskave),
- družboslovnih raziskav in
- raziskave s področja družbenih dejavnosti.

Prijave za izvajanje raziskovalnega programa pošljite do 22.7.1999 na naslov: Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve, Seidlova cesta 1, kjer dobite tudi dodatne informacije.

Prijava raziskovalne naloge mora vsebovati:

1. Podatke o predlagatelju naloge:
 - polni naziv firme (ime, naslov, ime in priimek poslovnega organa, številka žiro računa),
 - število zaposlenih,
 - celotni prihodek,
 - bruto dobiček na delavca (podatki po stanju 30/6 pret. leta) in
 - kapitalna struktura podjetja.
2. Naslov naloge.
3. Podatke o izvajalcu naloge:
 - imensko nosilec naloge, ki je neposredno odgovoren za vsebinsko in strokovno plat naloge. Navedi je potrebno tudi njegove strokovne kvalifikacije in funkcijo pri predlagatelju;
 - imensko z navedbo strokovnih kvalifikacij in funkcij drugih raziskovalcev - sodelavcev.

Pomožno tehnično in administrativno osebje se ne šteje med raziskovalce, zato njihovi podatki niso potrebni.

4. Utemeljitev in namen.
5. Kratke vsebinske opis predvidenih raziskav in opis metodike raziskovanja.
6. Časovno razčlenitev poteka naloge.
7. Finančni predračun, razčlenjen po postavkah, iz katerega bo razvidno število in cena ur za raziskovalca ter specifikacija materialnih stroškov.

V prijavi navedite tudi:

- ali ste raziskavo prijavili pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo Republike Slovenije oziroma pri drugi organizaciji;
- ali boste raziskavo izvajali ne glede na to, ali boste dobili naša sredstva;
- cilj raziskovalne naloge (npr. nov, dodatni ali rezervni proizvodni program, oz. proizvod).

Glede na omenjeno višino finančnih sredstev za raziskovalno dejavnost vseh nalog ne bo možno financirati, zato bodo prioriteto financirane:

- raziskovalne in razvojne naloge, ki bodo zagotovile nove, nadomestne ali rezervne programe, tehnologije oz. proizvode;
- družboslovne raziskave, ki potekajo že več let in jih je potrebno nadaljevati oz. zaključiti;
- naloge, ki bodo služile nosilcu kot osnova za pridobitev diplome, magistrskega ali doktorata in bodo znatno pripomogle k razvoju Mestne občine Novo mesto.

Avtomobilska zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav

S svojo poslovno politiko Zavarovalnica Triglav zagotavlja varnost zavarovancev in celovito zaščito njihovega premoženja ter na ta način krepi zaupanje zavarovancev.

1. Višina zavarovalne premije za zavarovanje avtomobilske odgovornosti osebnih vozil, ki ga poznamo tudi pod nazivom "obvezno zavarovanje", je bila v preteklih letih administrativno predpisana s strani države.

Devetega aprila letos je država ukinila administrativno določanje zavarovalnih premij za obvezno zavarovanje osebnih vozil. Zavarovalnice smo dobile možnost, da skladno s svojimi rezultati poslovanja in z razmerami na tržišču prosto oblikujemo višino premije.

2. V Zavarovalnici Triglav že nekaj let izravnavamo premije in škode v celotnem avtomobilskem zavarovanju. Pri tem je potrebno poudariti, da smo dosegli potrebno višino zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zaradi administrativno določene premije s strani države pa je bilo nesorazmerje med zavarovalno premijo avtomobilskega kaska in avtomobilske odgovornosti.

Na osnovi rezultatov poslovanja smo se odločili za 9,5-odstotno povišanje zavarovalne premije pri zavarovanju avtomobilske odgovornosti in pri zavarovanju voznika za škodo zaradi telesnih poškodb (t.i. AO-plus zavarovanje) za osebna in kombinirana vozila. Povišanje premije bo stopilo v veljavo dne 5. julija 1999.

Istočasno pa smo se odločili za znižanje zavarovalne premije avtomobilskega kaska, kar smo v Zavarovalnici Triglav že napravili z 20-odstotnim znižanjem 1. januarja letos. Upoštevač rezultate s 5. julijem 1999 dodatno znižujemo zavarovalno premijo pri vseh oblikah zavarovanj avtomobilskega kaska, in sicer za vse vrste vozil za 5 odstotkov.

3. Hkrati vas seznanjamo, da 5. julija 1999 ukinjamo vsa doplačila k zavarovalni premiji pri zavarovanjih avtomobilskega kaska, avtomobilske odgovornosti in pri zavarovanju voznika za škodo zaradi telesnih poškodb (AO-plus), ki so bila v veljavi za vozila v zakupu (leasing).

HUDA PROMETNA NESREČA

ČATEŽ OB SAVI - Izven naselja Čatež se je 3. julija na hitri cesti Ivančna Gorica-Obrežje zgodila huda prometna nesreča. 39-letni I. Š. iz Slavonskega Broda je peljal od Čateža proti Obrežju, zaradi utrujenosti je zapeljal na nasprotno smerno vozišče, po katerem je ravno takrat pravilno pripeljal 45-letni Sarajevčan B. K.. Vozila sta trčila s prednjima levima deloma. Vozilo B. K. je po trčenju obstalo 14 metrov naprej od mesta trčenja na njivi, tudi drugo vozilo I. Š. se je po bočnem drsenju ustavilo na njivi. I. Š. in njegov sopotnik sta dobila lahke telesne poškodbe, B. K. in njegov sopotnik pa sta bila hudo telesno poškodovana in sta ostala v brežiški bolnišnici. Materialna škoda znaša 2.500.000 tolarjev.

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
za dom, družino vse bi dal,
sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.*

V 68. letu nas je mnogo prezgodaj
zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat
in stric

ALOJZ GERDIN

iz Čateža pri Veliki Loki

Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje, tolažilne besede,
darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga pospremili na
zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Pomlad v vinograd je prišla
in sedla je na plodna tla.
Čakala, da prideš ti,
a tebe od nikoder ni...*

V 70. letu nas je zapustil naš dragi

STONE MAKOVEC

iz Šentjerneja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem za izrečeno sožalje in vso pomoč ter za darovano cvetje,
sveče in za svete maše. Še posebej se zahvaljujemo g. župniku,
šentjernejski godbi, cerkvenim pevcem, oktetu, kartuziji
Pleterje, osebju novomeške bolnišnice in pogrebni službi
Oklešen. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu
pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti smo se na praznik
sv. Petra in Pavla poslovili od naše
drage tete

JULKE DOLENŠEK

s Telč

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, se v teh dneh
poslednjič poslovili od nje, ji darovali cvetje, sveče in za svete
maše ter jo pospremili na poti k večnemu počitku.

Žalujoči: vsi njeni

*Mrtvi niso vsi mrtvi,
mrtvi živijo v nas
in bodo drugič umrli
z nami in v nas.
(Tone Pavček)*

V globoki žalosti sporočamo, da je 30. junija 1999, v 67. letu
starosti, prenehalo biti srce našega dragega moža, ata, starega
ata, brata in strica

JOŽETA PAPEŽA

Zahvaljujemo se vsem, ki ste mu v življenju stali ob strani in
ga imeli radi. Prijazna zahvala vsem, ki ste v dneh žalosti delili
z nami neizmerno bolečino ob izgubi dragega ata, vaščanom,
Zajčevim, Bobnarjevim, zdravnicam ge. Dularjevi, gospodom
župnikom, vsem pevcem in hkrati sodelavcem žalujočih.

Žalujoči: vsi njegovi

HARMONIKARI NA STUDENCU - Med veterani sta se neposredno v finale Zlate harmonike Ljubecne, ki bo v Sodražici, uvrstila Mirko Vresk in Alojz Mrgole, po domače Rženčkov Lojze s Telč (na posnetku), nepogrešljiv harmonikar ob številnih prireditvah, nastopal pa je že tudi na televiziji. (Foto: P. P.)

PRIJELI 48 ILEGALCEV

KRŠKO - 48 državljanz ZRJ je svojo državo zapustilo aprila. Peš so potovali v Sarajevo, kjer so do sredine junija živeli v begunskih centrih. Nato so se z avtobusom odpravili do Velike Kladuše, ilegalno prestopili državno mejo z RH, pot nadaljevali do Zagreba, kjer se jim je pridružila še romunska državljanka. Neznani voznik s kombijem jih je odpeljal do naše državne meje, nato pa so peš čekali do reke Sotle ter jo s čolnom in s pomočjo dveh neznancev prestopili. Ta sta jih vodila peš proti naselju Župelevec in jim naročila, naj počakajo, da jih pride nekdo iskat. Brežiški policisti so pri prestopu državne meje skupino opazili, jih ponoči s pomočjo krških policistov identificirali in odpeljali na brežiško policijsko postajo. Vrnili jih bodo na Hrvaško.

ZASEGLI PIŠTOLO

OBREŽJE - Na mejnem prehodu so pri vstopu v našo državo policisti pri hrvaškem državljanu, 40-letnem Z. N., v avtu znamke Mercedes našli in zasegli pištolo M 57, cal. 7,62 mm, v njej nabojnik z osmimi naboji istega kalibra ter še en nabojnik. Orožje so zasegli, uveden pa je tudi postopek pri sodniku za prekrške.

68 HARMONIKARJEV NA SREČANJU NA STUDENCU

STUDENEC - Na že 19. srečanju harmonikarjev na Studencu so se na izbirnem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubecne med 68 harmonikarji iz številnih slovenskih krajev uvrstili v polfinale: v kategoriji do 14 let Stojan Imperl iz Dolnega Leskovca, ki je predlani že dobil nagrado občinstva na Zlati harmoniki Ljubecne, in Petra Simonišek iz Brestanice, v najštevilčnejši kategoriji od 15 do 25 let Joško Gnidica, Roman Strlekar, Dejan Vene, Viktor Malec, Zvone Baškovič, Toni Pirnar in Nataša Oberč, v kategoriji od 26 do 40 let Franc Vegelj iz Cerkelj ob Krki in v kategoriji od 41 do 60 let Franc Zupanc s Senovega. Nastopajoče sta uvodoma pozdravila predsednik sveta KS Studenec Stane Kokove in direktor sevniške občinske uprave Zvone Košmerl ter se zahvalila tudi ZKD Sevnica za organizacijo prireditve.

ALKOTEST POKAZAL 1,58 G/KG

NOVO MESTO - 1. julija so policisti med kontrolo prometa na Šmarški cesti ob 11.45 ustavili tudi 48-letnega voznika M. K. iz Novega mesta. Ker je kazal znake alkoholiziranosti, so ga preizkusili z elektronskim alkotestom, ki je pokazal 1,58 g alkohola na kg, policisti pa so tudi ugotovili, da vozi osebni avto brez veljavnega voznškega dovoljenja B kategorije. Prepoved nadaljnje vožnje M. K. ni upošteval, zato so ga policisti pridržali.

IZLETNIŠKA DOMAČIJA ODPIRA VRATA

VELIKI KAMEN - Danes ob 16. uri bodo s priložnostno slovesnostjo odprli izletniško domačijo Vertovšek na Velikem Kamnu pri Senovem.

KABELSKI TV SISTEM PEŠA

LOŠKI POTOK - Pisali smo že, da je signal A kanala izredno slab že vse od takrat, ko so vključili GSM telefonijo, kar traja že več kot mesec dni. Sedaj so se grobe motnje pojavile tudi na POP TV, A kanala pa sploh ni več moč dobiti. Napako je seveda dolžna odpraviti PAP Telekomatika. Ugibanja in modrovanja domačih pristojnih še malo ne potolažijo gledalcev, ki množično groze, da naročnine PAP-u ne bodo več plačevali. A. K.

STO LET ŠENTPETERSKE CERKVE - Praznovanje 100-letnice posvetitve naše cerkve je sovpadlo s farnim žegnanjem. V nedeljo, 27. junija, dopoldne se je v lepo okrašeni cerkvi zbralo veliko krajanov. Slovesno mašo je vodil stiški opat pater dr. Anton Nadrah. S petjem domačega cerkvenega mešanega pevskega zbora in ob sodelovanju gasilskih društev Otočec in Ždinja vas so tako polepšali dvojno praznovanje župnije, ki se je po obredu nadaljevalo še pred cerkvijo. Domačini pa smo poskrbeli tudi za pogostitev. (Foto in tekst: Helena Murgelj)

NA BIHAŠKEM POLETJU - V nedeljo, 4. julija, so glasbeniki Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže s koncertom sodelovali na zaključku festivala Bihaško poletje. Festivala so se udeležili na povabilo Občine Bihač, ki je pobratena z novomeško. Gostitelji so jih toplo sprejeli in pogostili v prijetnem ambientu na obali reke Une. Večernega koncerta se je udeležila večstotna množica, ki je Stražane nagradila z bučnim aplavzom. Dirigent Miro Saje je tako ponovno dokazal, da zna s svojimi glasbeniki ogreti slehernega poslušaleca in ga navdušiti za tovrstno glasbo. Prijateljsko sodelovanje med obema mestoma se bo nadaljevalo ta teden, saj danes, v četrtek, 8. julija, na povabilo Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto k nam prihaja 15 mladih glasbenikov in likovnikov iz Bihača, ki se bodo deset dni družili z mladimi iz Novega mesta, Sarajeva in Vilafrance del Penedes na 5. Mednarodnem mladinskem taboru Šmarjeta 1999. (Sašo Đukić)

BLAGOSLOVITEV NOVE CERKVE IN ZVONOV

Za Zadražnikovo družino in njihove sorodnike se približuje težko pričakovani dan, saj so že njihovi predniki načrtovali gradnjo cerkve na svoji zemlji. V nedeljo, 11. julija, ob 16. uri bo na Jeznem Vrh pri Primskovem slovesna blagoslovitev nove cerkve, novih bronastih zvonov, temeljnega kamna in listin, oltarja in kipa sv. Petra, ki jo bo v navzočnosti več duhovnikov vodil generalni vikar Ljubljanske nadškofije prelat gospod Božidar Metelko. Cerkev so zgradili v zahvalo za mnoge srečne rešitve Zadražnikove družine iz različnih vojnih stisk, od Napoleonovih časov do konca druge svetovne vojne leta 1945.

• Kdor hoče razviti svoj jaz, ne sme postati teolog. (teolog Debellus)

ZAHVALA

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra in teta

JOŽEFA BAN

iz Vel. Brusnic 71

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste našo drago mamo tako množično pospremili na zadnji poti, sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in darovane sv. maše. Zahvaljujemo se tudi kolektivoma Novak Novo mesto in OZ Unitehna Trebnje. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, govorniku KS Brusnice za poslovilne besede, pogrebni službi Novak za organizacijo pogreba ter pevcem in trobentačem za odigrane žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Vse življenje trdo si garala, vse za dom, družino dala, upljenje in bolečine teške si prestala, a v srcih naših boš ostala.

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 90. letu zapustila draga mama, babica, prababica, tašča in teta

ANA ČEČELIČ

z Gabra pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem za darovano cvetje, sveče sožalje in spremstvo pokojne k večnemu počitku. Zahvaljujemo se Marjani Hočevnar in Tonetu Križanu za poslovilna govora, pevcem, gospodu župniku in pogrebni službi Kukar. Posebno se zahvaljujemo družinam Likovič, Špringer, Gale, Mravinc, Jakša in Plut za vsestransko pomoč.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Delo, skromnost in poštenje, tvoje je bilo življenje, a za teboj je vsepovsod ostalo delo tvojih pridnih rok.

Ni več trpljenja, ne bolečine, življenje je trudno končalo svoj boj.

V 67. letu starosti nas je nepričakovano in brez slovesa zapustil naš ljubljani mož, očka, stari ata in brat

MLADEN-LADO NOVAK

Dol. Kronovo 32, Šmarješke Toplice

Ob izgubi našega ljubega očeta se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino ter pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala vsem za darovano cvetje, sveče, ustne in pisne izraze sožalja ter za darovane svete maše. Posebna zahvala g. Slavku Podboju, g. župniku za opravljen obred, pevcem, trobentaču za zaigrano Tišino, zastavonošem, PGD Bela Cerkev, družinam Vrtačič in Kirm ter pogrebni službi Novak. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi
Dol. Kronovo, 26.6.1999

ZAHVALA

Življenje tone v noč, še žarek upanja si išče pot, ostala pa je bolečina in tiha solza večnega spomina.

Tiho nas je v 81. letu zapustila naša draga

TONČKA JURMAN - KOŽELJ

iz Metlike

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih lajšali bolečino, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala njeni zdravnici dr. Barbari Sraki, sestri Vladki ter patronažnima sestrama Andreji in Nuši iz ZD Grosuplje ter sestri Veri iz ZD Metlika za vso nego in pomoč. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Globoko žalujemo: vsi njeni
Šmarje Sap, 5.7.1999

ZAHVALA

Vse do zadnjega si se boril, da bi boj z boleznijo dobil, a na koncu poše so ti moči in za vedno zaprl si oči.

V 71. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ati, stari ata, tast, brat in stric

ALOJZ OKLEŠČEN

iz Prapreč pri Straži

Iz srca se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, vso pomoč ter za darovano cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo dr. Koklju za nenehno pomoč, g. župniku za lepo opravljen obred, njegovim kolegom iz ZSAM, govornikom, pevcem in trobentaču za zaigrano Tišino. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Kaj res si nam pomenil, vsi vemo le sedaj, ko tebe dragi ata v naš dom ni več nazaj.

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

RAJMUNDA SLUGE

z Rožnega

se iz srca zahvaljujemo, da ste nam priskočili na pomoč, nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami, dragemu možu in atu pa zadnji dom prekrili s cvetjem, z venci in s svečkami, darovali za sv. maše in ga v velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala kolektivu Pekarne Sluga, sosedom Hribaršek, g. Ivanu Abramcu za besede slovesa ob grobu, godbi na pihala, g. župniku in kaplanu župnije Brestanica za opravljen pogrebni obred in svetomašo. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

mobitel: 0609/625-585

0609/615-239

delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ŠTEFAN SLAK

iz Gorenjega Globodola

Iskrena hvala vsem, ki ste se od njega poslovili v tako velikem številu, mu darovali cvetje in sveče in nam kakorkoli pomagali. Zahvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujemo: žena Rozalija, sin Štefan z Marjanom, hči Marija z družino ter ostalo sorodstvo.

Zadnji pozdrav našemu sodelavcu

ALEŠU BOŽIČU

Tiho in za vedno nas je 26. junija 1999, v 31. letu starosti, mnogo prezgodaj po hudi bolezni zapustil naš dragi kolega in prijatelj.

Počivaj v miru!

Delavci Carinarnice Ljubljana

ZAHVALA

Črna odeja te pokriva; tebe, ki spiš v prezgodnjem grobu, ne slišiš ptic žgolenja, ne vidiš dragih nas, saj, moj dragi, za vedno zaprl si oči.

VLADIMIR MEDVEŠEK

iz Šentjerneja

Ob boleči, mnogo prezgodnji izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega v dnevih žalosti poslovili in ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste mu darovali sveče, cvetje, maše in denar, govornikom Tinci in Jožetu, šentjernejskemu oktetu, pogrebni službi Oklešen, trobentaču za zaigrano Tišino, tovarni Podgorje, d.o.o., Hipot P&EMS, d.o.o., sosedom in g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste ga imeli radi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Je bela lilija se vzpela, za tvoj god se razcvetela. Vsak dan si jo opazoval. Ko zadnji cvetovi so se začeli sipati, tvoje srce, dragi ate, je prenehalo utripati.

V 67. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce našega dragega moža, očeta, dedka, brata in strica

ALOJZA BLAŽIČA

z Velikega Slatnika 5

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom za izrečena pisna in ustna sožalja. Zahvala velja osebu Interne bolnišnice Novo mesto, podjetju Labod, Revozu vzdrževanje, delavcem SBM Lesa, H.K. Elektroni Krško, Društvu vinogradnikov, Društvu upokojencev, PGD Potov Vrh-Slatnik in ostalim gasilcem, ge. Marici Lokar in g. Antoniču iz Koroške za poslovilne besede. Hvala g. župniku, Šmihelskemu pevskemu zboru in gospodu za odigrano Tišino ter pogrebni službi Oklešen. Hvala za podarjeno cvetje, sveče in denarni prispevek za svete maše. Hvala g. Andreju Košmrlju za spremstvo s konji. Vsem skupaj in vsakemu posebej, ki ste spoštovali in imeli radi našega dragega očeta, se iskreno zahvaljujemo, da ste ga v tako velikem številu pospremili do njegovega zadnjega doma.

Žalujemo: vsi njegovi in vsi, ki so ga imeli radi

tedenski koledar

Četrtek, 8. julija - Špela Petek, 9. julija - Veronika Sobota, 10. julija - Ljubica Nedelja, 11. julija - Olga Ponedeljek, 12. julija - Mohar Torek, 13. julija - Evgen Sreda, 14. julija - Franc

LUNINE MENE

13. julija ob 13.25 - ščip

kino

BREŽICE: Od 8. do 11.7. (ob 19. uri) romantična drama Podle igre. Od 8. do 12.7. (ob 21. uri) akcijski film Perdita Durango. 13.7. (ob 21. uri) ter 14.7. (ob 19. uri) kriminalna komedija Morilci, tatovi in

OSNOVNA ŠOLA OTOČEC

Šolska cesta 20

8222 Otočec

razpisuje prosta delovna mesta:

- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA,** za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA,** za nedoločen čas, s krajšim delovnim časom
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE,** za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Začetek dela na vseh razpisanih delovnih mestih je 1.9.1999. Kandidati, ki izpolnjujejo z zakoni predpisane pogoje, naj pošljejo prijave z dokazili v 8 dneh po objavi razpisa na naslov šole. O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 10. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: PC Ločna
- od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
- od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel
- od 8. do 21. ure: trgovina Žepok, Ragoška
- od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas
- od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
- od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter
- od 7. do 19. ure: trgovina Marks, Vavta vas
- od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njeve
- od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
- **Brežice:** do 13. ure: Market
- **Uršna sela:** od 8. do 16. ure: Urška
- **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Market Šentjernej
- od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
- od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhpolje

V nedeljo, 11. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg,
- Market Kandija, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragoška, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

dve nabiti šibrovki. 14.7. (ob 21. uri) drama Pravda za vsako ceno.

CRNOMELJ: 9. in 10.7. (ob 21. uri) ljubzenska drama Beneška kurtizana. 11.7. (ob 20.30) akcijski film Kvartopirci. **GROSUPLE:** 9.7. (ob 20. uri) akcijski film 8 milimetrov.

KOČEVJE: 12.7. (ob 18. uri in 20.30) akcijski film 8 milimetrov.

KRŠKO: 9.7. (ob 20. uri) in 11.7. (ob 18. uri) psihološki triler Osem milimetrov.

METLIKA: 9.7. (ob 21. uri) akcijski film Kvartopirci. 11.7. (ob 18.30 in 20.40) ljubzenska drama Beneška kurtizana.

NOVO MESTO: Od 8. do 11.7. (ob 19. uri) ter od 12. do 14.7. (ob 21. uri) komedija Analiza pa taka. Od 8. do 11.7. (ob 21. uri) ter od 12. do 14.7. (ob 19. uri) romantična drama Podle igre.

RIBNICA: 10.7. (ob 22. uri) akcijski film 8 milimetrov.

VELIKE LAŠČE: 10.7. (ob 20. uri) akcijski film 8 milimetrov.

KMETIJSKI STROJI

GENERALNO OBNOVLJEN motor za BCS AL 480, bencin-petrolej prodam. ☎ (068)73-634. 2437

TRAKTOR IMT 542, letnik 1990, in kobilu z žrebetom, staro 3 leta, prodam. ☎ (041) 519-716. 2455

OHRANJENO NAKLADALOKO za seno, 19 m³, puhalnik Tajfun in pomični dvobrazni plug, 12 col, prodam. Kostrev, Slepšek 16, Mokronog. ☎ (068)49-592. 2456

ŽITNI KOMBAJN New Holland TF 44 prodam. ☎ (041)837-374. 2483

BALIRKO za oglate bale in telička, starega 7 dni, prodam. ☎ (068)78-086. 2489

DVA dvoosna trosilca hlevskega gnoja, 3 in 5 ton, prodam. ☎ (041)692-637. 2435

MOTORNIA VOZILA

GOLF 1.4 CL, letnik 5/96, prvi lastnik, 82.000 km, nikoli poškodovan, servisna knjižica, rdeč, alu platišča, registriran do 5/2000, prodam. ☎ (041)651-803. 2388

MARUTTI 800, letnik 1996, 11.500 km, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)373-400, po 15. uri. 2427

HYUNDAI GLS 1500, smrekove plohe, 5 cm, 1 m³ ter mešalec za beton prodam. ☎ (068)65-642. 2428

SUZUKI MARUTTI, letnik 1991, prevoženih 57.000 km, prodam. ☎ (061)771-077. 2429

ASTRO 1.6, letnik 11/92, jugo 45, letnik 2/86 in agregat z močjo 2.5 KW, prodam. ☎ (068)78-216. 2429

HYUNDAI PONY 1.3 LS, letnik 1990, prodam. ☎ (041)710-880. 2431

JUGO SKALA 55, letnik 1990, 96.000 km, drugi lastnik, dobro ohranjen, prodam za 190.000 SIT. ☎ (068)324-590. 2432

R 5 CAMPUS plus, bel, avtoradio, 5V, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)28-824. 2434

R 19 GTS, letnik 1990, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (041)523-881 ali (068)81-973. 2446

R 4, letnik 1988, prodam. ☎ (0609)626-043. 2446

GOLF D, letnik 1990, 158.000 km, rdeč, 3V, garaziran, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (061)764-173. 2446

JUGO 45 AX, letnik 1987, registriran do 3/2000, prodam za 70.000 SIT. ☎ (068)78-535. 2449

ŠKODA FAVORIT, letnik 1992, prvi lastnik, registriran do 7/2000, 68.000 km, prodam. ☎ (068)489-089. 2449

R 4 GTL, letnik 1989, 87.000 km, registriran do 10.3.2000, prodam. ☎ (0609)655-326. 2468

JUGO 55, letnik 1990, registriran do 7/2000, prodam. ☎ (068)81-715. 2474

GOLF D GL, S paket, letnik 1985, prodam. ☎ (041)836-485. 2474

R 18, letnik 1983, prvi lastnik, prodam. ☎ (041)638-593. 2476

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)75-334. 2477

126 P, letnik 1988, malo vožen, ugodno prodam. ☎ (041)504-470. 2484

ALFA ROMEO, dobro ohranjen, 93.000 km, prodam. ☎ (041)740-210, po 15. uri. 2487

R 5, letnik 1993, 69.000 km, bel, prodam. ☎ (068)27-307. 2487

VW HROŠČ 1300, letnik 1975, registriran do 4/2000, perla zelen, sedeži golfa, vpeljiv, vendar ne kičast, prodam. ☎ (068)87-055. 2447

GOLF 1.8, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)83-429. 2447

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 9/99, ugodno prodam. ☎ (068)81-486. 2463

GOLF JGL D, letnik 1984, 5V, prodam za 220.000 SIT. ☎ (068)42-333. 2475

ŠKODA 135 L, letnik 1993, dobro ohranjen, prodam za 320.000 SIT. ☎ (068)81-630. 2462

POHIŠTVO

RABLJENO POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. ☎ (041)714-524. 2459

stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto

Prešernov trg 5, 8000 Novo mesto

Na podlagi pooblastilne pogodbe za investitorja STANOVANJSKI SKLAD pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d.o.o., Ljubljana objavlja ZARJA, stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto

ZBIRANJE PONUDB

za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del na objektu NAD MLINI 3, v Novem mestu

ZARJA, stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 5, 8000 Novo mesto zbira ponudbe za adaptacijo 11 kopalnic v večstanovanjski hiši v Novem mestu, Nad mlini št. 3. Ocenjena vrednost razpisanih del je 4.700.000,00 SIT.

Predvideni rok izvedbe je 30.9.1999.

Ponudniki dobijo razpisno dokumentacijo in dodatne informacije osebno na sedežu naročnika pri g. Gričarju vsak delavnik med 7. in 9. uro (tel. št. 068/323-171).

Ponudbe je treba oddati najkasneje do 19.7.1999 do 12. ure na naslov:

ZARJA, stanovanjsko podjetje, d.d., Novo mesto, Prešernov trg 5 v zaprti ovojnici z oznako "Ne odpiraj - ponudba".

Ponudniki bodo o izbiri obveščeni najkasneje do 27.7.1999.

Pridržujemo si pravico, da del ne oddamo.

POSEST

STANOVANJSKO HIŠO, opremljeno, 60 m², elektrika, voda, 14 a zemlje, na Stojanskem Vrhu 16 a, Cerklje ob Krki, prodam. ☎ (061)557-561, zvečer. 2433

V CENTRU SEMIČA prodam pritlično hišo, 80 m², voda, elektrika. ☎ (068)66-599. 2433

PREKLICI

GOVORICE, ki sva jih širila Srečo Gliha, Dvor 100, in Nace Meglen, Zvirče 29, zoper Stanislava Debeljaka, Dvor 81, so neresnične. Prizadetemu se iskreno opravičujeva!

PRODAJ

OPAŽ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suhe, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna. ☎ (063)451-082. 1621

KAMEN - pohorski škrljavec za oblaganje fasad, poti idr. prodam. Tudi dostavim. ☎ (063)762-888. 2450

DRVA, metri, bukovi, kalani, lahko razžagani, z dostavo! ☎ (068)322-754 ali (041) 693-219. 2451

VINO ŠMARNICO prodam. ☎ (068)79-847. 2467

RDEČE VINO cviček prodam. ☎ (068)81-352. 2481

BELO in rdeče vino prodam po 90 SIT/l. ☎ (068)65-134. 2482

GUMI VOZ, 15 col, in cviček ugodno prodam. ☎ (068)27-091. 2442

VINO ŠMARNICO po 90 SIT in suhe smrekove brune prodam. ☎ (068)83-400. 2452

RAZNO

PROSTI TERMINI na morju v Savudriji, od 11. do 18. julija in po 15. avgustu. Pokličite na ☎ (061)772-810 ali (061)221-166. 2444

POPRAVNI IZPITI iz angleščine, kemije, fizike in matematike! Nudim pripravo! ☎ (068)341-106. 2465

VABLJENI na ples! Vsa srednja generacija na ples v petek ob 20. uri v motel Grosuplje. Organizator: Društvo Metulji. 2469

VARSTVO za 18-mesečnega otroka iščemo. Nudimo dobro plačilo in možnost uporabe garsonjere v Ljubljani. ☎ (061)667-075, po 17. uri. 2479

VARSTVO za 3- in 1-letnega otroka iščemo v okolici Trebnjega. ☎ (068)45-592. 2485

21. MAJA 1999, od 7. do 7.30 ure sem imela pred šolskim centrom v Novem mestu prometno nesrečo z R 4. Udeleženec je bil tudi bel Clio. Očividce prosim, da me pokličejo na ☎ (068)27-691, zvečer. 2491

SLUŽBO DOBI

MOŠKO-ŽENSKO samostojno frizerko iščem. ☎ (068)44-084. 2441

Trgovsko podjetje Zrno, d.o.o.

Gmajna 6 A

8274 RAKA

zaposli

- **ŽENSKO** gradbene ali ekonomske smeri z znanjem nemškega jezika,
- **ŠOFERJA** za vožnjo kamiona priklopnika po Sloveniji in Hrvaški.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: **ZRNO, d.o.o., Gmajna 6 A, 8274 Raka**, ali pokličite po tel. **0608/75-413** ali **75-086**.

KREKOVA BANKA

ZA VAS
NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE
Centrala: 068/ 371 9860
Direktorica: 068/ 371 9880
Fax: 068/ 371 9888

Pokličite nas, prijazno vam bomo svetovali!

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si

Da bo denar v službi človeka

TRGOVINA POLONA, Dol. Mokro Polje 5 a, Šentjernej, išče prodajalco. ☎ (068)81-122.

PEKA PIC ali kuharja zaposlimo v Šentjerneju. Možnost priuči. ☎ (0609)647-179. 2480

GRADBENI INŽENIR dobi redno zaposlitev. Plačilo po dogovoru. Šifra: Redno delo.

GRADBENI TEHNIK dobi redno zaposlitev. Plačilo po dogovoru. Šifra: Delo. 2494

STROJNIK težke gradbené mehanizacije dobi redno delo. Plačilo po dogovoru. Šifra: TGM. 2495

STANOVANJA

DVOBOBNO STANOVANJE oddam v najem. ☎ (068)739-72-525, zvečer, 325-469.

NA VIDMU - KRŠKO, oddam v najem garsonjere, neopremljeno in neogrevano. ☎ (0608)77-337. 2488

V TREBNJEM najemem dvo- ali tribojno stanovanje. Plačam vnaprej! ☎ (068)44-647. 2488

TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu oddam. ☎ (068)374-770, popoldan, (041)695-539. 2473

ZAHVALE

ISKRENO se zahvaljujem požrtvovalnemu, naporu in dolgotrajnemu reševanju naše domačije na Resi v Straži vsem vaščanom, gasilec Dol. Straže, poklicnim gasilec iz Novega mesta in vsem, ki so nam priskočili na pomoč. Branko Gašperšič. 2440

STUDIO
103.0 MHZ

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal

Občina Metlika, Mestni trg 24, 8330 Metlika, in Begrad, d.o.o., Črnomelj, objavljata

RAZPIS

za zbiranje zainteresiranih kupcev v Obrtni coni Metlika

Občina Metlika in Begrad, d.o.o., Črnomelj načrtujeta prodajo komunalno opremljenih gradbenih parcel v Obrtni coni v Metliki, ob Cesti 15. brigade. Smo v postopku pridobitve gradbenega dovoljenja za gradnjo komunalne opreme, finančna konstrukcija je zaprta. V sodelovanju s podjetjem Begrad, d.o.o., Črnomelj, smo zagotovili vabljivo prodajno ceno in ugodne prodajne pogoje. V Obrtni coni v Metliki bo v I. fazi na razpolago okrog 40.000 m² komunalno opremljenih stavbnih zemljišč, ki bodo dostopna bodočim investitorjem pod naslednjimi pogoji:

- cena m² nezazidanega stavbnega zemljišča (brez spremembe namembnosti) je v I. coni 30 DEM in v II. coni 12 DEM (v tolarski protivrednosti),
- komunalna oprema (cesta v makadamu, voda, kanalizacija, telefon, elektrika) do parcele je 25 DEM po m² (v tolarski protivrednosti),
- skupna cena (zemlja + komunalna oprema + sprememba namembnosti) bo po naših izračunih v I. coni 75 DEM in v II. coni 57 DEM za m² gradbene parcele (v tolarski protivrednosti),
- Občina Metlika omogoča obročno plačilo komunalnega prispevka po za to sprejetem programu, za kar bo z investitorjem sklenjena ustrežna pogodba.

Velikost gradbene parcele bo možno prilagoditi programu investitorja s tem, minimalna velikost parcele pa je 1000 m². Prednostni vrstni red bodočih investitorjev bo določen na podlagi vrstnega reda najavljenih ponudb za nakup. Prednost lokacije je ugodna lega neposredno ob glavni cesti Novo mesto-Metlika-meja RH ter bližina drugih infrastrukturnih objektov, ki ob sprejemljivi ceni pokažejo na svoje prednosti v odnosu na druge podobne lokacije v naši sosesčini. Pri oblikovanju ponudbe so upoštevane razmere, potrebe in zmožnosti domačih ter ostalih možnih investitorjev.

Vabimo vse fizične in pravne osebe, ki so zainteresirane za vlaganja v Obrtni coni Metlika, da se za vse dodatne informacije obrnejo na g. Nikolo Ladiko ali g. Jurija Jelerčiča, občina Metlika, telefon: 068/63-100, ter na go. Mihaelo Kambič ali na g. Branka Murna, Begrad, d.o.o., telefon: 068/52-255, 068/51-160, in svojo namero vpišejo na seznam zainteresiranih kupcev.

Vsi zainteresirani se lahko tudi osebno ogledajo na občini Metlika ali na Begradu, d.o.o., zaradi vpogleda v dokumentacijo in podrobnejših informacij tako glede pogojev kot tudi drugih podatkov.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazdova, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrtek. Cena izvida 210 tolarjev; naročnina za 14 izvodov v 3. trimeseju 2.770 tolarjev, za upokojece 2.493 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 5.540 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomski oglas (in mali oglasi pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev); na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. V ceni oglasa ni upoštevan 19-odst. DDV.

Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-601-59881. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 32

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- hiše:** v Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Mokronogu, Srednjem Lipovcu, Semiču, Kostanjevici, Straži, Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, Zagradu, Škocjanu, Grobljah, Volčkovih vasi, Gor. Vrhpolju in drugod;
- stanovanja:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Kranju, Smolenji vasi;
- vikendi:** na Otočcu - okolici, v Brežicah - okolici, Dvor-Boršt, Kot pri Dvoru, Straži, Trška gora, Gabrje, Bučka, Podturn-Jagodnik, Stari Ljuben, Tolsti Vrh, Šmarješke Toplice, Šentupert - okolica in drugod;
- gradbene parcele:** v Češči vasi, Mirni Peči, Mokronogu, Šentjerneju-Groblju, Vrh nad Šentupertom;
- poslovni objekti in prostori:** v Novem mestu, Črnomlju, Sevnici - Dol. Boštanj, Šentupertu, Žužemberku
- ostalo:** prodamo kmetije, oddamo v najem stanovanja in poslovne prostore.

Oglasite na sedežu podjetja ali nas pokličite.

RADIO UNIVOX

PLAVA LAGUNA

POREČ

NAJBOLJ PRILJUBLJEN KRAJ ZA ODDIH IN POČITNICE SLOVENCEV

Posebej pa vas želimo seznaniti s posebnostmi letošnje ponudbe za čas od 3. do 30. julija.

Vse apartmaje Astra, Citadela in Laguna Park smo opremili s TV sprejemniki, direktnimi telefoni in sušilci za lase!
Dnevna najemnina apartmaja (4 osebe) že od 135 DEM!

Dobrodošli v avtokampih Zelena laguna, Bijela uvala in Naturist centru Ulika.

V vseh so bazeni, obnovljene in nove sanitarije, urejene plaže, pristanišča za čolne, športna središča, marketi in še marsikaj.

Pričakujejo vas popolnoma obnovljeni hoteli Laguna Park, Laguna Materada, Plavi, Zorna, Laguna Istra in Laguna Gran Vista s TV sprejemniki, direktnimi telefoni, sušilci za lase in klimatskimi napravami.

Cena polpenzion po osebi na dan že od 65 DEM!

V hotelih B kategorije: paviljoni Bellevue, Galeb, Albatros in Delfin cena polpenzion po osebi dnevno že od 44 DEM!

V vseh hotelih so vam za zajtrk in večerjo na voljo klimatizirane samopostrežne bife restavracije!

POLEG VSEGA NUDIMO POSEBNE POPUSTE ZA OTROKE!

Turistična taksa znaša 2,10 DEM po osebi na dan!

Otroci do 12. leta je ne plačajo, od 12. do 18. leta pa samo 50%!

Informacije pri agenciji vašega zaupanja ali pa pri **PLAVA LAGUNA, POREČ**

tel.: 00 385 52 410 136, 410 101

fax: 00 385 52 451 044

Internet: www.plavalaguna.hr

E-mail: mail@plavalaguna.hr

VAROVALNA ŽIVILA

KOČIJAŠKI KRUH

JOGGING KRUH

VINOGRADNIŠKI KRUH

POLNOZRNATI SONČNIČNI KRUH

VARUJE ZDRAVJE VELIKO VLAKNIN

DOLENJSKE

PEKARNE

Ločna 2, Novo mesto

PEKARNA ČRNOMELJ
Belokranjska cesta 13
8340 ČRNOMELJ
068/56-240

SIQ
CERTIFIKAT št. 145

Super samo 9. in 10. julija

SuperCena
9.000,00
6.490,00

Mešalnik M 700 Gorenje

SuperCena
20.925,00
14.900,00

Rezalni stroj 502 Gorenje

SuperCena
31.240,00
27.990,00

BTV Gorenje 37 TTX

DIAGONALA 37cm

Gotovinski popusti

s kartico Kovinotehna

V vseh maloprodajnih enotah glede na asortiman KOVINOTEHNA

Šolski center Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

razpisuje delovna mesta

- učitelj fizike - profesor fizike, določen čas
- učitelj angleškega jezika - profesor, nedoločen čas
- učitelj gradbenih strokovnih predmetov - univ. dipl. inž. gradbeništva, določen čas
- učitelj računalništva - univ. dipl. inž. računalništva in informatike ali univ. dipl. inž. s tečajem iz računalništva, določen čas

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, trimesečnim poskusnim delom in opravljenim strokovnim izpitom za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovno-teoretičnih predmetov v srednjih šolah. Začetek dela je 1. september 1999.

Delovno razmerje za določen čas sklepamo pod točko 1. z zmanjšanim obsegom dela in trimesečnim poskusnim delom, pod točko 3. in 4. pa s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, in sicer od 1. septembra 1999 do 31. avgusta 2000.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

DOLENJSKI LIST

Verjemite ali ne...

RADIO OGNIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

NAD JEZOM

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- gircami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

068/321-878

Vabljeni DOLENJSKI LIST

SREČANJE DEDKOV IN BABIC V DOBRNIČU - Letos so v dobriški podružnični šoli pripravili lep zaključek šolskega leta. Na šolskem dvorišču so učenci izvedli lep kulturni program. Sledil je piknik za starše, gasilec Franci Koncilja je pripravil pečene dobrote, nekdanja učenka Petra Bohte pa je poskrbela za glasbeni program. Učencem pa so svečano podelili spričevala. V šoli so se dogovorili, da bodo pripravili veselo popoldne tudi za babice in dedke, saj je leto starejših. Vsak učenec je pripeljal na srečanje dedka in babico, če jih ni imel, je pripeljal starejše sosedo. Učenci so pripravili zanimiv program, v katerem so prikazali delo in življenje babic in dedkov. Na srečanju je spregovorila tudi predsednica RK Francka Kužnik in Angelca Žiberna, ki je predstavila pomen leta starejših. (Jožica Trunkelj)

SUBARU REDNE CENE NESPREMENJENE

LEGACY SEASON

redna cena 4.300.000 SIT

VROČA CENA za 3.970.000 SIT

SUBARU

Rado

VROČA PRODAJNA AKCIJA

FORESTER GL

redna cena 4.676.000 SIT

SUPER VROČA CENA za 3.895.000 SIT

INTRO Lj.-Mesto 061 140 13 72 AVTOMARKET Lj. 061 161 35 25 KRŽIČ Vrhnika 061 752 129 SERBIŠ Progersko 062 842 250 MD CENTER Šentjurič 0602 85 888 OLDY Volanje 063 863 960 VUGA Nova Gorica 063 29 022 KADIVEC Šentur 064 418 0032 BABIČ Krško 0608 21 307 AVTOTECH Škofljica 061 666 359 SRS Lj.-Vik 061 274 789 MARUČELJ Del pri Lj. 061 647 104 KRAJNC Maribor 062 300 19 70 ŠILER Pesnica 062 654 20 01 ANDI AVTO Šentjur 063 743 389 RAZBORNIK Polzela 063 722 605 UKHAR Vojvota 065 640 011 KADIVEC Luce 064 718 585 RAJBAR M. Sobota 069 21 444

Dušan Vodlan

zaključni prireditvi letošnje plesne sezone izročil ženi šopek in se ji s tem zahvalil za nemajhen trud, ki ga vlaga v družino.

Vodlanove plesne začetke poznajo bolj kot v Celju v Krškem. Iz tega mesta ob Savinji je namreč doma in od tam je v začetku dvakrat na teden hodil učiti plesne korake v Krško. Kmalu se je z družino, takrat sta imela samo Sebastiana, Luka, drugi sin, se je rodil že na Senovem, preselil bliže Krškemu. Zdaj pa stanuje v Krškem. Od začetkov do danes se je njegova plesna dejavnost razrasla tudi po osnovnih šolah, začel se je tudi poklicno ukvarjati s plesom.

Krško je mesto, ki ima malo svojih pravih mešanov-staroselcev in ki tudi ne sprejme zlahka tujcev, kakršen je npr. nekdo iz Celja, kakor denimo Vodlan. Krški industrijski bazen ni ameriški kipeči lonec, ki bi poskrbel vase in premešal v nekaj novega vse, kar pride vanj. Zato Vodlan, plesalec, koreograf, plesni organizator in trener pa organizator nekaterih nesojenih in resničnih zabavnih prireditelj, še ni Krčan in mogoče ne bo nikoli.

Srečno življenje, v katerem združuje hobi in poklicno delo, ni posebej dobičkonosno, kot pravi Vodlan. "Veliko prireditev sem naredil na tem prostoru. Če bi obračunal vse ure in vse stroške, rezultat ne bi bil pozitiven. Tu je precej zanesenjašva. Vse kar delam, delam za tiste oči, ki jih vidim ob prireditvi v dvorani. Te oči so otroci, publika v celoti. Vidim zadovoljstvo občinstva. To je zame nagrada, duševna hrana, to me dela močnega in mi daje energijo za naslednje projekte. Ne denar. Denar moraš imeti zato, da preživiš. Pri meni je denar sekundarnega pomena. Prvo je, da nekaj ustvarim, da nekaj ostane, da ljudje nekaj vidijo."

Zanj praviloma ples ni politika in politika ne ples. O politiki govori manj pogosto in z manj zara v oči. Svojo iskreno pripadnost levosredinski politični usmeritvi omenja nekako po naključju, simbolično in nevsiljivo, brez samohvale, s tem ko je tajnik krške Zdržne liste socialnih demokratov.

M. LUZAR

Odprto novo gostišče na Pajčni

Pridobitev v zgornjem delu reke Krke

PAJČNA - V četrtek, 1. julija, je bil poseben dan za družino Murn, pa tudi za turizem v zgornjem delu reke Krke, saj je bilo odprto novo gostišče na Pajčni.

V stari Jugoslaviji pa vse do leta 1947 je bil na Pajčni vinotoč. Sem so radi zahajali financarji, učitelji in druga gospoda iz Žužemberka, predvsem pa furmani, ki so vozili z Dvora v Ivančno Gorico vino ali izdelke iz livarne. Takrat prenočilo ni bilo, a so imeli dobro kapljico. Zgodovina te gostilne pa seže vsaj dvesto let nazaj.

V gostišču je v jedilnici, ki ima 40 sedežev, bogata poslikava domačega slikarja samouka Martina Blatnika, poleg točilnice so tudi prijetni separeji in kotiček za sprostitve - soba z igralnimi aparati. Posebna ponudba je kar trinaest ležišč, v petih sobah s satelitsko televizijo, hladilnikom, telefonom, tušem in z gostoljubijem, dobro ponudbo in s pravo domačo hrano privabila številne goste v ta del prelepe Dolenjske.

S. MIRTČIČ

Brazilci v Črnomlju

Evropska turneja brazilske skupine Ratos de Porao

ČRNOMELJ - Prejšnji četrtek, 1. julija, je Mladinski kulturni klub v sodelovanju z Društvom prijateljev zmernega napredka iz Kopra organiziral nastop znane brazilske skupine Ratos de Porao, ki je v svojo evropsko turnejo vključila tudi Slovenijo. Temperamentni brazilski glasbeniki so nastopili v Jurjevanjski dragi, kjer je ta večer potekal pravi hardcoreovski žur.

Skupina Ratos de Porao se odlikuje s hitrim, udarnim in tehnično izpolnjenim hardcorom, po angaziranih besedilih, vizualno pa z gladiatorsko postavo pevca. Nadaljuje izvirni hardcor tako po dinamiki kot po angazirano protestniški drži z artikuliranimi sporočili in stališči. Kratke, a reprezentativne večer je zaključila italijanska skupina Cripile Bastard, ki je, podobno kot brazilski glasbeniki, navdušila občinstvo. Vmesni nastop je pripadel domači skupini Sarcom.

B. K.

SLOVENSKI WOODSTOCK - Užiti v blatu so postali tradicionalni za Rock Otočec, čeprav se zanje navdušuje le peščica obiskovalcev, so pa vsekakor atraktivni. Večini je adrenalin v žilah dvigala glasba, še posebno tako udarna, kot so jo zadnji dan festivala igrali člani nemške skupine Liquido (na sliki desno).

Rock Otočec 99 zdelovala vročina

Največji slovenski rockerski festival je potekal tri vroče poletne dni na travnikih ob letališču Novo mesto v Prečni - Prvič nastopile tudi skupine iz ZDA

PREČNA PRI NOvem mestu - Od minulega petka do nedelje se je na travnikih ob letališču Novo mesto v Prečni tri dni zabavala večstisočglava množica ljubiteljev rockerskih žurov, zabavne glasbe od klasičnega rocka do trasha, pa hladnega piva, razgibanja v blatu, druženja pod zvezdnatim nebom in še marsičesa, kar gre zraven dogajanja, ki nosi doma in že tudi na tujem vse bolj razpoznavno blagovno znamko Rock Otočec.

Letošnji je bil že tretji po vrsti in kot se za prave stvari spodobi, je prekosil prejšnjega v več pogledih: trajal je dan dlje, dogajal se je na večjem prostoru, nastopilo je rekordnih 55 skupin, nastopile so štiri znane skupine iz Združenih držav Amerike, dve iz Hrva-

ške ter po ena iz Nemčije in Makedonije, opazen pa je bil tudi kakovosten dvig v sestavi nastopajočih ansamblov. Vse torej kaže, da ambicije organizatorjev - Francija Keka in Marjana Pirnarja iz Festivala Novo mesto - narediti iz Rock Otočca velik srednjeevropski festival niso neuresničljive. Dogajanje je spremljalo 136 novinarjev, manjkalo ni televizijskih in radijskih snemalcev, kar pomeni, da je glas o festivalu šel po svetu.

Glasbeni nastopi so se začeli okrog poldneva, po popoldanskem premoru pa so glasbene skupine, zvečine iz Slovenije, vabile pred mali in veliki oder občinstva na poslušanje, razmigavanje in za Rock Otočec že tradicionalno valjanje in ples v blatu, zaradi katerega se je festivala prijel nadimek slovenski Woodstock. Za blato je prejšnja leta obilno poskrbela narava, letos pa so se morali potruditi gasilci, ki so občasno s curki vode tudi hladili in v hudi vročini očitno razveseljevali številne poslušalce. Nastopili so vsi dolenjski ansambli, ki kaj pomenijo: Dan D, Društvo mrtvih pesnikov, Durmarsh, Ž Kovačič, Wet Bed, Sarcom, zvezde letošnjega festivala.

la pa so bili trio Vlatka Stefanovskega, puščavski rokerji Calexico iz Arizone, pionirji ska glasbe The Toasters, nemški rokerji Liquido in seveda newyorška hardcore atrakcija Dog Eat Dog, pred leti dobitnik prestižne nagrade evropskega MTV. Obiskovalci so bili tako deležni pester glasbene ponudbe. "Znana in komercialna imena privabijo obiskovalce, mi jim pa ob tem ponudimo tisto kvaliteto glasbo, ki je sicer ne bi slišali," pojasnjuje programsko zasnovano Franci Kek.

Za popestritev in presenečenje je organizator na oder pripeljal še 92-letnega Tončka Pluta, muzikanta na brljanov list, ulične gledališnike, godbenike iz Zagorja in posnemovalca Elvise Presleyja Vilija Verhovška, v nedeljo popolno pa je za konec festivala razsvetlil nebo s sijajnim ognjemtom.

Pri organizaciji zahtevne prireditve je pomagal Društvo novomeških študentov, brezplačne avtobusne prevoze je omogočila Studentska organizacija Univerze v Ljubljani, denarno pa sta festival podprla Mestna občina Novo mesto in Ministrstvo za kulturo.

M. MARKELJ

IZ HIŠE ODNESEL DENAR

ZAMEŠKO PRI ŠENTJERNEJU - Od 10. do 13. junija je neznanec iz stanovanjske hiše J. Ž. v Zameškem pri Šentjerneju na neugotovljen način prišel v spalnico in iz torbice oškodovanke, ki se je nahajala v nezaklenjeni omari, vzel denar v vrednosti 300 tisoč tolarjev.

NA ČRNO POSTAVLJEN ZNAK - Če vas vožnja tovornjakov moti, stopite do izdelovalca reklamnih napisov in ob cesti postavite znak, ki tako vožnjo preprečuje. Za nekaj doplačila vam naredijo celo svetlečo izvedbo, kot "črno postaviš", ki si je tak znak omislil ob cesti na Trško goro. Nekateri si lokalno samoupravo tolažijo po svoje, a prometno signalizacijo na predlog občinskega sveta in po odločbi Sekretariata za komunalne zadeve postavlja. Čestno podjetje, za odstranitev pa poskrbi komunalni nadzornik. (Foto: Majda Luzar)

90 let župnije Gora

Posvetitev novega zvona

GORA - Praznovanja 90. letnice župnije Gora se bo v nedeljo, 25. julija, ob 16. uri udeležil ljubljanski metropolit dr. Franc Rode, ki bo blagoslovil srednji zvon in ga posvetil sv. Jožefu.

Z še bolj častitljivo starostjo kot župnija se lahko pohvali cerkev, ki je posvečena Mariji Snežni, saj je bila prvič omenjena leta 1220. Najprej je spadala v ribniško župnijo, nato pa se je leta 1753 skupaj z Novo Stifto in Sodražico ločila od nje. Sedež nove župnije je postala Sodražica, Gora pa je dobila stalnega duhovnika leta 1791, vendar je bil popolnoma odvisen od Sodražice. To Gornikom ni bilo všeč in so dolgo neuspešno zahtevali lastno župnijo. Ko so v Sodražici obnavljali župnišče, so se opogumili. Namesto za tujo so zbrali denar za ustanovno glavico svoje župnije in jo leta 1909 tudi dobili.

Gora obsega pet vasi, ki ležijo na visokem, krasko razgibanem platoju med Sodražico in Loškim Potokom. Imajo gasilce, trgovino in nekaj obrti, vendar to ne zagotavlja delovnih mest vsem 150 prebivalcem, kar je verjetno razlog za prazenje sicer lepih vasi.

Potoški župnik g. Franc Vidmar soupravlja župnijo in skrbi za obnovo cerkve in okolice. Meni, da so nujna dela z letos kupljenim srednjim zvonom, težkim 614 kg, opravljena.

A. KOŠMERL

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Preslaba obveščenost o oporečni vodi? - V Jurjevanjski Dragi preglašni - Pohvala za mestni prevoz - Hrvaščina - črnomaljska sramota - Dom starejših v Šentjerneju bo

Občan iz Žužemberka je tokrat poklical prvi. Pritožuje se nad informiranjem v zvezi z oporečno pitno vodo, ki jo očitno tam imajo. Čisto slučajno je opazil na trgu pri gradu cisterno z vodo, kar že iz preteklih izkušenj pomeni, da se je naj ljudje poslužujejo. Ni hčre pa ni prebivalce obvestil, čeprav bi bilo to nujno in v današnji poplavi najrazličnejših medijev tudi enostavno. Očitno niti žužemberška občina niti novomeška Komunala tega nista sposobni. Tako namen parkirane cisterne z vodo, ki je celo skrita za avtomobili, niti najmanj ni dosežen, "je povedal Žužemberčan. Zupan Franc Škufca je povedal, da so dobro poskrbeli za obveščenost ljudi o oporečni vodi, kar je ugotovila Komunala. Po vseh so razobesili vsaj 35 pisnih obvestil, vsako uro so to novico objavljali vsi dolenjski radii, po dveh dneh, ko je voda iz pip že uporabna, pa so ravno tako poskrbeli za dobro obveščenost.

Vaščani Jablana pri Mirni Peči so razočarani nad obnašanjem nekoga privatnika, ki je pred dnevi iz bližnjega državnega gozda z velikim traktorjem vlačil hode smrekovih debel, ki jih je uničil letošnji sneg. Traktorist je z vlečenjem močno poškodoval njivsko pot, ki so jo ravno letošnjo pomlad po dolgih letih uredili - posipali z novim peskom in utrdili. Veliko kamenja je s

poti odneslo na bližnje travnike in njive, polomil je vrsto mlade koruze, pa tudi navlečeni hodi ob cesti so neurejeni in skorajda ovirajo promet traktorjev z obračalniki in nakladalkami. Ko so ga na vse to opozorili, je dejal le, da bo poslal sefa in se bodo lahko dogovorili z njim, ta pa se do danes še ni prikazal.

M. K. iz Mokronoga je povedal, da njega in sosaščane že dolgo moti, da J. B. večkrat spušča gnojnico po odprtem kanalu, ki potem teče po vsej vasi in seveda tudi močno zaudarja. "Tega ne moremo več prenašati, sprašujemo pa se, kaj delajo inšpekcijske službe," je zaključil.

Poletje je med drugim tudi čas veselice in prav v zvezi s takšnimi veseljačenji je poklical Črnomaljska, ki je tudi naša redna bralka. Stanuje v bližini Jurjevanjske Dlage, kjer se med poletjem kar naprej nekaj dogaja. "Vse to je že prav, toda da uredijo tako glasno ozvočenje, da vsi okoliški stanovalci ne moremo zaspati, ne gre," je povedala in našla primere: pred kratkim tridnevno jurjevanje, prejšnji teden so v tem naravnem amfiteatru praznovali obrtniki itd. "To je še posebej moteče, ker je tukaj velika starost, bolnih, z migreno ipd. Zato prosim odgovorne, naj upoštevajo našo prošnjo in glasnost vsaj malo zmanjšajo. Saj kdor hoče na veselico, gre tja," je dejala.

Novomeščanka Anica se v imenu starejših zahvaljuje županu Antonu Starcu, da je izpolnil eno izmed predvolilnih obljub - septembra bo namreč v Novem mestu stekel mestni potniški promet na štirih linijah. "Čestitam mu in mu želim še veliko uspehov pri njegovih ambicioznih načrtih," je zaključila.

V Metliki so prejšnji teden praznovali 130-letnico slovenskega gasilstva in kot je povedal klicatelj M. M., se je tam zgodila velika sramota. Svečano sejo najstarejšega slovenskega gasilskega društva je voditelj Niko Ladika vodil več kot polovico v hrvaščini, čeprav sicer govori slovensko. "Zgražam se nad takšnim dejanjem, podobnega mnenja pa so tudi drugi. Gostje iz vse Slovenije so se čudili nad takšno 'slovenščino'. Sprašujem se, če v Metliki nimamo nobenega sposobnejšega?"

Rezka iz okolice Šentjerneja je vesela, da urejajo središče kraja, kar

je bilo nujno potrebno, opozarja pa tudi, da v Šentjerneju potrebujejo dom starejših občanov. "Uslužbenici, pa tudi kmetje, so tako zaposleni, da so nekateri starejši ljudje pravi reveži. Radi bi šli v dom in bi ga lahko plačevali, toda kam? V Novem mestu se menda čaka tudi po več let," je o razlogih za šentjernejski dom spregovorila Režka. Milan Jakše z občine je dejal, da že razmišljajo o domu, ki je predviden z daljšim načrtom. Trenutno se dela zazidalni načrt, podpisana je pogodba z izvajalci.

Oglasil se nam je tudi Tone iz Vojnika pri Celju, ki je naročnik Dolenjskega lista že 42 let. Zmotilo ga je pisanje v zvezi z Moldavci, ki so v Krško prišli obirat jagode. "Direktorju Trona Petru Jankoviču sporočam, da ga je lahko sram. Če se je ojunatil in javno povedal, kakšno suženjsko plačo - 100 tolarjev na uro - je plačeval ubogim revežem, naj pove še, koliko na uro dobi on! V tako opevani demokraciji se takšni primeri najdejo vsepod, to pa zato, ker so socializmu odsekali glavo," je povedal Tone.

V Črnomlju so veseli novega semaforja, toda kot je povedal Mirko Čadonič, je moteče, da je čas za prehod za pešce na Kolodvorski cesti proti železniški postaji prekratek. "Komaj pridem do polovice prehoda, kaj šele bolni in starejši! To je treba nujno popraviti, ker je zdaj tako, kot da so čas merili po dirkačih!" je dejal Čadonič in pripomnil, da je dejal Čadonič in pripomnil, da je v zvezi s svetniškimi plačili. "Ne vem sicer, koliko na sejo dobijo črnomaljski svetniki, ampak da sploh kakšen dobi 45 tisoč tolarjev, pa čeprav na seji sedi deset ur, je sramotno, saj mora marsikdo še za manj delati ves mesec!"

Francinja iz Gotne vasi moti, da ob mizarstvu Gazvoda lastniki ne vzdržujejo in urejajo žive meje tako, kot bi bilo treba. "Zdaj je STOP znak skorajda skrit, problem pa bo, ko bo šel tam mimo obvoz, ko se bo delala kanalizacija," je opozoril. Trebanjka sprašuje svojega župana, po kakšnem principu je vabil "naj" učence na svečan sprejem. Boji se, da po priimkih, kajti njena hčerka je bila vsaj osemletko odlična, imela je same petice, pa ni bila med povabljenimi, kjer pa so se znašli tudi učenci s slabšimi ocenami.

L. M.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristihlilili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnul.

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

(061) 125 33 66

DOLENJSKI LIST

11. julija 1968

Kaj je s poslancema Gorjanom in Ravbarjem?

Že tretji teden se vleče po časopisih polemika okoli neutemeljenega dodeljevanja kreditov pri bivši SGB Ljubljana. Prizadeči so skušali razkrinkano nepravilnost najprej potlačiti, tako kot je bilo doslej v navadi. Njim podobni, ki mislijo in upajo po starem, da je treba počakati, da bo nevihta mimo, so se tokrat zmotili. Treba je iti do konca in razkrinkati nepravilnost. Ne vabimo k lovu na čarovnice, zavedamo pa se, da je zlorabe in nepravilnosti premalo samo načelno obsojati.

Govor Kavčiča v Velenju

Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je v Velenju na kongresu ZMS dejal, da je gospodarska in družbena reforma težka kot je nasploh izgradnja socializma težka stvar. Nimamo kaj skrivati in se obnašati, kot da v naši družbi ni težav. kot da je izgradnja socializma lepo asfaltirana in ravna cesta, po kateri korakaš s kitaro v rokah in prepevaš "lepo je v naši domovini biti mlad".

Naša akcija: goveji zrezek

Kaj lahko dobi gospodinja za svoj denar, smo preizkusili z našo akcijo "goveji zrezek prve kvalitete". Za kritični dan preizkusa, kaj ponujajo v mesnicah, smo izbrali soboto, 22. junija, v mesnicah po Dolenjskem kupili zrezke in jih dali analizirati posebnim strokovni komisiji. Ta je ugotovila, da so se tokrat mesarji še kar dobro odrezali, veterinar Pučko pa je to komentiral, da se konkurenca vendarle že pozna.

Izlet in moška voda

Od 20. do 22. junija so bili ribniški prosvetarji na zanimivi poti skozi Bosno in Hercegovino. Ves čas med udeleženci ni manjkalo veselega razpoloženja, najbolj pa se je dvignilo v bližini Kladnja in izviru moške vode, kar prav gotovo priča o njeni kvaliteti in učinkovitosti.

Predolgi jeziki pri prodaji kruha

Pred dnevi je prišla po 4 kg kruha Ciganka z otrokom. Pošteno ga je plačala in ponudila listek prodajalki, ta pa je segla pod polico in hotela dati star, trd in suh kruh. Ciganka ga je zavrnila in rekla, da želi svež kruh kot drugi, saj ga je pošteno plačala. Tedaj pa se je usulo: nepotreben plaz besedi in groženji je izlila jezna prodajalka na Ciganko. Žal se nihče v trgovini ni na glas potegnil zanjo...